

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్ కార్యకలాపాలు

ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

గురు వారం, మార్చి 25, 2010
పదకొండవ సమావేశము, సంపుటము III, సంబరు.6
విక్రమి నామ సంవత్సర చైత్ర జు. 10

THURSDAY, THE 25TH MARCH, 2010
ELEVENTH SESSION, VOLUME III, NO.6
4 CHAITRA, 1932 S.E.

* * * * *

శాసన పరిషత్తు సచివాలయము,
పబ్లిక్ గార్డెన్స్,
హైదరాబాద్ - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT,
PUBLIC GARDENS,
HYDERABAD - 500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు

ప్రధాన అధికారులు

చైర్మన్	:	డా. ఎ. చక్రవారి
డిప్యూటీ చైర్మన్	:	శ్రీ మహేంద్ర జానీ
ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ గిదుగు రుద్రరాజు శ్రీ ఎస్. జగదీశ్వర్ రెడ్డి శ్రీ ఐలాపురం వెంకయ్య శ్రీ మక్కా రామయ్య
కార్యదర్శి	:	డా. ఎస్. రాజ సదారావు
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. శివరావు శ్రీ ఎం.వి.వి. సత్యాసందం
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి. సర్కిలహలు శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబాబు శ్రీమతి వి. గిరిజాసుందరి
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ కె. సత్యనారాయణరావు శ్రీ మహేంద్ర జ్యోరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ. సత్య సాయి లక్ష్మి శ్రీ జి. వెంకట కృష్ణ శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు శ్రీమతి వి. ప్రభ శ్రీమతి పై. వెంకట రమణమై శ్రీ పి. రవీంద్రరెడ్డి శ్రీమతి బి. సరసమై శ్రీమతి ఎ. బెనడిక్క స్వామి శ్రీమతి టి. సుశీల శ్రీ ఎం.వి.యస్. బాపిరాజు
మార్గ	:	శ్రీ అర్. సీతారామారావు
చీఫ్ ఇపోర్టర్	:	శ్రీ సురారసు దుర్గాప్రసాద్

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్తు కార్యకలాపములు

అధికార నివేదిక

గురు వారం, మార్చి 25, 2010

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమం :

విషయం : వాయిదా తీర్మానాల అనుమతి గురించి.

2. నక్షత్రపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రాం సమాధానాలు :

3. ప్రత్యేక ప్రస్తావన :

4. అర్థీల సమర్పణా :

5. అర్థ గంట చర్చ :

విషయం : రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలకు సంబంధించి.

6. ప్రభుత్వ బిల్లులు :

విషయం: i) 2009, పారిశ్రామిక వివాదాల (ఆంధ్రప్రదేశ్ సవరణ) బిల్లు.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

ii) ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడల అధారిటీల (సవరణ) బిల్లు.

(ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

7. లఘుచర్చ :

విషయం : ఓబుళాపురం, బయ్యారం గనుల ప్రత్యేక నీర్దేశంతో ప్రభుత్వ మైనింగు విధానం గురించి.

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు
2010, మార్చి 25 వ తేది, గురువారం
పదకొండవ సమావేశపు పథానిమిదవ రోజు

(సభ ఉదయం **10.00** గంటలకు ప్రారంభమైనది. గౌరవ చైర్మన్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

* * *

సభా కార్యక్రమం

వాయిదా తీర్మానాలనుమతి గురించి

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు (అసంబీలీ) : అధ్యక్షా, కర్మను జిల్లాలోని అపుక మండలం చెర్లోపల్లె గ్రామ రైతుల భూములను పలుకుబడిన వ్యక్తులు అన్యాక్రాంతం చేసిన విషయంపై వాయిదా తీర్మానం క్రింద చర్చకు అనుమతించాలని కోరుతున్నాను. మీ జిల్లాలోనే జరిగింది. I didn't give notice on this point. కానీ జనరల్గా చెబుతున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Yes, I have received an Adjournment Motion from you regarding leasing of lands belonging to ryots without their knowledge in Kurnool District for mining resulting in refusal of loans by the Banks and the same has been disallowed. There is a Short Discussion on Mining Policy today and we will club this subject with it and you can participate in the discussion and you can offer your useful suggestions over the subject to the Government for its consideration.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, కర్మను జిల్లాలోని అపుక మండలం చెర్లోపల్లె గ్రామ రైతుల భూములను అన్యాక్రాంతం చేస్తున్నారు. అన్యాక్రాంతం చేసిన వాళ్ళ కాస్త పలుకుబడిన వ్యక్తులు కాబట్టి ఈ అంశాన్ని సభలో చర్చిస్తే కొన్ని విషయాలు వెలుగులోకి రావడానికి అవకాశం ఉంటుంది. ప్రభుత్వం కూడా చెప్పుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. Dispel కావాలని నా కోర్చు. ఇటువంటి అంశాలపై చర్చ పత్రికలలో జరుగుతున్నాయి. అలా పత్రికలలో చర్చ జరగకుండా, సభలో చర్చించి పరిష్కార మార్గాన్ని ఎన్నుకుంటే, అటు రైతులకు ఇటు ప్రభుత్వానికి ఉపయోగం కాబట్టి చర్చకు అనుమతించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు (ఖమ్మం) : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు గారు చెప్పిన అంశం మీదనే మేము కూడా వాయిదా తీర్మానాన్ని ఇచ్చాం.

(INTERRUPTIONS)

దీని మీద చర్చ జరగాలనీ, ప్రభుత్వం కూడా స్పందించాలని కోరుతున్నాం.

MR. CHAIRMAN: I have already told you that we will club this subject with the Mining Policy. మైనింగ్ మీద చర్చ ఉంది కాబట్టి అప్పుడు మాట్లాడండి.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావుః అధ్యక్షా, దీనిలో లోతైన చర్చ జరగాలి. ఇది మైనింగ్ కు సంబంధించింది కాదు.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు తమ తమ స్థానాలలో నిలబడి "బక్క రైతు డొక్క చీల్చిన లీజు మారాజులు" అనే శీర్షిక
క్రింద పత్రికలలో వచ్చిన క్లిప్పింగ్లను ప్రదర్శించసాగారు)

మిస్టర్ శైర్కున్ : మైనింగ్ కు సంబంధించినదే ఇది కూడా.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి (కడవ, అనంతపూర్, కర్నూల్) : అధ్యక్షా, మైనింగ్ పాలసీ వేరు, భూముల
అన్యాకొంతం వేరు.

మిస్టర్ శైర్కున్ : రెండు అంశాలను కలిపి చర్చించండి.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : అధ్యక్షా, మైనింగ్ అనేది చాలా లోతైన సబ్జక్టు. నిన్న, ఈరోజు దీని మీద
పరస్పర విరుద్ధమైన కథనాలు పత్రికలలో పస్తున్నాయి కాబట్టి వీటన్నింటని పరిశీలించాల్సిన అవసరము ఉంది
కనుక మేము ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానం మీద చర్చకు అనుమతించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, దీని మీద హాస్ కమిటీని వేయాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావుః అధ్యక్షా, దీనిలో ప్రభుత్వం కీన్గా ఉందనే విషయాన్ని నిరూపించుకోవాలి
కాబట్టి చర్చకు అనుమతించండి.

మిస్టర్ శైర్కున్ : మంచిది.

(ఈ సందర్భంలో తెలుగు దేశం సభ్యులు కర్నూలు జిల్లా రామాపురం భూములపై చర్చ జరగాలంటూ
నినాదాలు చేయసాగారు)

శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావుః అధ్యక్షా, తక్షణమే చర్చకు అనుమతించాలి.

(అంతరాయం)

మిస్టర్ శైర్కున్ : (శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావును ఉద్దేశించి) మైనింగ్ దాని మీద చర్చ జరిగేటప్పుడు దీనిని
కూడా కలిపి చర్చించండి.

(రెండు కలిపితే సమయం సరిపోదంటూ శ్రీమతి మసాల పద్మజ, శ్రీ పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు, శ్రీ ముండ్ల వెంకట
శివారెడ్డి, శ్రీ మల్లుల లక్ష్మీసారాయణ, ఇతర తెలుగు దేశం సభ్యులు దీని మీద హాస్ కమిటీ వేయాలని కోర
సాగారు.)

మిస్టర్ శైర్కున్ : ఇప్పుడు సంబంధిత మంత్రి గారు కూడా నభలో లేరు. ఇప్పుడే అంటే ఎలా?

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : అధ్యక్షా, నాలుగైదు సంవత్సరాలు పడుతుంది.

మిస్టర్ శైర్కున్ : మైనింగ్ గురించి చర్చించే సందర్భంలో సంబంధిత మంత్రి గారు ఉంటారు కాబట్టి అప్పుడు ఈ అంశాన్ని కూడా కలిపి చర్చించాం. సమయాన్ని నేను అడ్జెస్ట్ చేస్తాను. అందరూ దయచేసి కూర్చోండి. **Let us save the time.** సభ్యులందరూ ఇదే విషయాన్ని చెబుతున్నారు కాబట్టి మంత్రి గారు ఉన్నప్పుడు మాటల్లడితే అర్థం ఉంటుంది.

Sri M. Lakshminarayana : Sir, Mining is different from leasing.

మిస్టర్ శైర్కున్ : క్లబ్ చేయండి పర్యాలేదు. నేను సమయాన్ని అడ్జెస్ట్ చేస్తాను. కర్మాలు లీజు భూముల మీద ఒకశ్శ మాటల్లడండి. ఓఎస్‌ఐ మరొకరు మాటల్లడండి.

పశ్చిమ గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానాలు

Mr. Chairman : Question No. 161 is postponed at the request of the Member.
Now Q.No. (3546) 162

కాకతీయ సిమెంటు వారికి గనుల లీజు

ప్ర. నెం. 162 (3546)

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ (నల్గొండ, వరంగల్, ఇమ్మం) :

గౌరవనీయులైన రెవిస్యూ, సహాయ, పునర్వాసం, పట్టణాభూగరిష్ట పరిమితి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) నల్గొండ జిల్లాలో గనుల త్రవ్వకం కోసం కాకతీయ సిమెంటు తీసుకున్న అటనీ భూమికి బదులుగా ఇచ్చిన పరిహార భూమి ఇదివరకే అది అస్త్రీయ భూమి అయిన విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ) అయితే, కాకతీయ సిమెంటుకు ఇచ్చిన మైనింగ్ లీజును రద్దు చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా పుండా?

రెవిస్యూ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ధర్మాను ప్రసాద రావు) :

- అ) లేదండీ.
- ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, ధర్మాను ప్రసాదరావు గారు బగా ప్రిపేరై వచ్చి చక్కగా మాటల్లడతారనేది ఇప్పటిపరకు ఉన్న అభిప్రాయం. I am sorry to say that an incorrect information has been furnished to you by your officials. దీనికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ప్రభుత్వానికి

ఇన్నున్నాను. ఇది చాలా సీరియస్ ఇష్ట్ కాబట్టి దయచేసి పరిశీలించమని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. అప్పుడే వాస్తవాలు వెలుగులోకి వస్తాయి. 1948వ సంవత్సరంలో ఇనాం అబాలిషన్ యాక్ట్ వచ్చిన తరువాత 1381 ఎకరాల నెమలిపురి భూక్షును అటవీ భూమి క్రింద డిక్టేర్ చేయడం జరిగింది. 1955 అటవీ చట్టం వచ్చిన తరువాత that area of 1381 acres is declared as protected forest area under Sec. 24.

ఉ. 10.10

అది పాట్ ఆఫ్ నెమలిపురి ఫారెస్ట్ భూక్షు రెవెన్యూ ఏరియా అది. రెవెన్యూ అధికారులు దానిని ఫారెస్ట్ కి ఇవ్వడం వల్ల ఫారెస్ట్ భూక్షు క్రింద డిక్టేర్ అయింది. 1980లో **Forest Conservation Act** వచ్చిన తరువాత అదే ప్రాంతంలో ప్రభుత్వం అభివృద్ధి పనులను ప్రారంభించడం జరిగింది. అంటే ఇంప్రూవ్‌మెంట్ క్వారీ అపుట్ చేశారు, అటవీ ప్రాంతంలో పెరుగ్యేప్పు ట్యూంకులను కట్టారు. అటువంటి ప్రభుత్వ భూమిని కాకలీయ సిమెంట్ వారు అఫోర్స్‌ప్స్ భూమికింద మీ భూమిని మీకే అప్పజెప్పారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? 300 ఎకరాల ప్రభుత్వ భూమిని ప్రభుత్వానికి అప్పజెప్పితే ఆ representation మీద ప్రభుత్వం మైనింగ్ లీజును రెక్కిపై చేసింది. అంటే the renewal itself is void against the procedure. వాళ్ల మీ భూమిని మీదే అని చెప్పే కారణాలేమిటి? అనలా భూమిని రెవెన్యూ రికార్డులలో తారుమారు చేసి, ప్రభుత్వ భూమిని ఇతరుల భూమి అని చెప్పడానికి కారణాలేమిటి? వాస్తవాలను వెలికి తీసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వం చేస్తుందా, ప్రభుత్వం తరఫున ఈ ప్రశ్నలకు తగిన సమాచారం సభముందు ఉంచుతారా అని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. 1381 ఎకరాల భూమి యొక్క ప్రస్తుత పరిస్థితి ప్రభుత్వానికి తెలుసా అని కూడా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ ధర్మాచార్య ప్రసాదరావు : సభ్యుల అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవించడం గానీ, వ్యతిరేకించడం గానీ చెయ్యలేను గానీ, నా వద్ద ఉన్న సమాచారం, సభ్యులు అడిగేదానికి చాలా భిస్సుగా ఉన్నది. కింద స్థాయి అధికారులు తప్పు చేశారని గౌరవ సభ్యుల అభిప్రాయం.

శ్రీ కపిలవాయి దిలీప్ కుమార్ : గతంలో మంత్రిగారు రికార్డులను కాల్ఫర్ చేసినపుడు, అప్పుడు ఉన్నటువంటి రెవెన్యూ అధికారులు అబ్బెక్షన్ రేయిజ్ చేశారు. కాకలీయ సిమెంట్ వారు ఈ భూమిని తీసుకోవడం కర్రెక్ట్ కాదు, ఫారెస్ట్ భూమి, అని షైల్ లో వ్రాయడం జరిగింది. ఏమి జరిగిందనే విషయంలోకి నేను వెళ్లాను. మంత్రిగారు సరైన సమాచారము తెప్పించుకొని సమాధానమిస్తారని నాకు తెలుసు. కానీ మీకు సరైన సమాచారం ఇవ్వలేదు. I will not find fault with you, but I am bringing only to your kind notice the vital information which is available with me. I once again appeal to the Government kindly to call for the relevant records and documents, examine and to initiate necessary action thereon.

శ్రీ ధర్మాచార్య ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, నా దగ్గర ఉన్న సమాచారమే కర్రెక్ట్ అని నేను సమర్థించుకోను. అల్లిమేల్గా మేమందరమూ ప్రభుత్వ భూములను రక్షించుకోవడం అవసరం గనుక, ఇది సిసిలీప్ లాంటి వారితో గానీ, లేదా వారు డైరెక్ట్ చేసినటువంటి సీనియర్ అధికారులతో గానీ దర్శాపు జరిపించి ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకుంటుంది.

శ్రీ కపెలవాయి దిలీప్ కుమార్ : అధ్యక్షా, మరొక్క మాట మంత్రిగారికి చెప్పుదల్చుకున్నాను. నల్గొండ, ఖమ్మం జిల్లాలలోని ఫారెస్ట్ భూములను కూడా ప్రైవేటు వ్యక్తులు ముఖ్యంగా సిమెంటు కంపెనీవారు ఫెన్సింగ్ పెట్టుకొని వాళ్ళ భూములని చెబుతున్నారు. మంత్రిగారు దయచేసి ఆ విషయాలను కూడా విచారించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. లేదా ఒక సభా సంఘాన్ని వేయండి. మేము మా తరఫున ప్రభుత్వానికి సహాయ సహకారాలను అందచేస్తాము. We will help you in protecting the Government land మేము కోరేదేమంటే దయచేసి ఈ విషయమై ఒక సభాసంఘాన్ని వేయండి, వాస్తవాలను ప్రభుత్వం దృష్టి తీసుకువస్తాము.

శ్రీ ధర్మాన ప్రసాదరావు : గౌరవ సభ్యుల దృష్టిలో ఉన్న విషయాలను ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చి మాకు పంపినట్టటే వెంటనే దర్శాప్తు జరిపిస్తాము. పైన పేర్కొన్న పర్మిక్యులర్ విషయమై వెంటనే సీనియర్ అధికారులను పంపించి దర్శాప్తు జరిపించి, నిజానిజాలు నిర్ధారించిన తదుపరి తగు చర్యలు తీసుకోవడమన్నతుంది.

ఇందిరా క్రాంతి పథకం క్రింద బుఱాలు

ప్ర.నెం. 168 (3766)

సర్వశ్రీ కచ్చా జూర్జీ విక్కర్ (అసెంబ్లీ), ఎం.వి.ఎస్. శర్మ (శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్టం) :

గౌరవనీయులైన గ్రామీణాభివృద్ధి, ఇందిరా క్రాంతి పథకం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ) ఇందిరా క్రాంతి పథకం క్రింద మహిళలకు పావలా వడ్డి క్రింద బుఱాలను పంపిణీ చేసేందుకోనం నిధులను విడుదల చేయడంలో జాప్యం జరుగుతున్న విషయం వాస్తవ మేనా ;
- అ) అయితే, విడుదల చేయాలిన నిధుల వివరాలు ఏమిటి; ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో విడుదల చేసిన నిధుల మొత్తం ఎంత ;
- ఇ) మిగిలిన నిధులను ఎప్పటిలోగా విడుదల చేయడమన్నతుంది ?

గ్రామీణాభివృద్ధి, ఇందిరా క్రాంతి పథకం శాఖ మంత్రి (శ్రీ వట్టి వసంత కుమార్) :

- అ) అప్పనందీ,
- పావలా వడ్డి పథకం క్రింద, ఆరు నెలలకు ఒక్కసారి వడ్డి సబ్సిడీని చెల్లించడమన్నతుంది. (అంటే సంవత్సరంలో రెండుసార్లు ఏప్రిల్, అక్టోబరు నెలలో బడ్జెటులో నిధుల లభ్యతను బట్టి సక్రమంగా తిరిగి చెల్లిస్తున్న అర్పాలైన స్వయం సహాయక బృందాలకు నిధులను విడుదల చేయడమన్నతుంది.)
- అ) 2009-10 సంవత్సరంలో వడ్డి సబ్సిడీ నిమిత్తం రూ. 549.49 లక్షల మొత్తాన్ని చెల్లించడమన్నతుంది.

2009-10 సంవత్సరంలో పాపలా వడ్డి వథకం క్రింద వడ్డి సబ్మిషన్ నిమిత్తం బడ్జెటులో రూ.200.00 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది. ఇందులో డ్యూక్ బృందాలకు మొదటి అర్థ సంవత్సరం చెల్లింపును చెల్లించే నిమిత్తం ఇదివరకే రూ.100.00 కోట్ల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది.

ఇ) రూ. 449.48 లక్షల మొత్తానికి గాను అత్యవసర ప్రతిపాదనలను ఆర్థిక శాఖకు ఇదివరకే పంపడ మయింది. (అంటే 2009-10 బడ్జెటు అంచనాల నుండి రూ.100.00 కోట్లు, అదనపు మొత్తం రూ. 349.48 కోట్లు).

శీ కచ్చా జార్జి విక్టర్ : అధ్యక్షా, పాపలా వడ్డి కింద వచ్చే ఏరియర్సు సంవత్సరానికి రెండు సార్లు చెల్లిస్తున్నామని అన్నారు. అయితే, ఈవిధంగా చేయడం వల్ల సక్రమంగా చెల్లిస్తున్నారికి కూడా ఆలస్యం అవడం వల్ల బ్యాంకులలో రూపాయి నుండి 1.25పై. పరకూ అదనపు వడ్డిని వసూలు చేస్తున్నారు. దీనిని రెగ్యులర్ చేసి ఏ నెలకు ఆ నెల చెల్లించినట్టుతే అదనపు వడ్డిని వసూలు చేసే అవకాశముండదు. ఇప్పటికే అదనపు వడ్డిలను వసూలు చేయడం జరిగింది. రీయంబర్స్‌మెంటుకు ఏదైనా ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తున్నదా, లేదా ఎప్పటికప్పుడు చెల్లించే ఏర్పాటు చేస్తున్నదా అని మంత్రిగారిని తమ ద్వారా అడుగుతున్నాను.

ఇప్పటికే సంవత్సరంలో వంద కోట్లు రిలీజ్ చేశామని మంత్రిగారు చెప్పారు. ఇంకా వంద కోట్లు రిలీజ్ చెయ్యపలసి ఉన్నది. ఇంకా మనకు నాలుగు రోజులు ఉన్నది. ఈ ఆర్థిక సంవత్సరం మరో నాలుగు రోజులలో ముగియబోతేంది. ఆ సాముసు కూడా త్వరలో రిలీజ్ చేస్తారని ఆశిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ వట్టి వసంత కుమార్సః ఏనీ సంఘాల వారు సక్రమంగా చెల్లింపులను చేస్తున్నారో వారికే ఈ పాపలా వడ్డి రుణాలను మంజూరు చేయడం జరుగుతున్నది. దీనిలో అమలు జరుగుతున్న తీరుతెస్తులు చూస్తే బ్యాంకు వాళ్ళ మాములుగా ఛార్జ్ చేసే వడ్డి ఒక బ్యాంకుకు మరో బ్యాంకుకు కొద్దిగా తేడా ఉన్నది. సుమారుగా 9 నుండి12 శాతం పరకు వేరియేషన్ ఉన్నది. స్వయం సహాయక సంఘాలు సక్రమంగానే కడుతున్నాయి. పాపలా వడ్డికి సంబంధించినంతపరకూ ఆలస్యం కావడం లేదు. సబ్మిషన్ అమోంట్కి సంబంధించి పదకొండు శాతం వాళ్ళ కడెతే, మూడు శాతానికి ఎంతయితే ఎక్కువపుతోందో దానిని ప్రభుత్వం రీయంబర్స్‌మెంట్ చేయడం జరుగుతోంది. ఈ మధ్యకాలంలో కొన్ని విషయాలు మా దృష్టికి వచ్చిన మేరకు గడచిన మాసం నుండి ఆన్‌లైన్ ఎస్‌ఎమ్‌ఎస్ ద్వారా చేయడం జరిగింది. ఇంతకుముందు పాపలా వడ్డికి సంబంధించిన సబ్మిషన్ గ్రామ సంఘాలను *in total* ఇస్తూ ఉండేవాళ్ళము. దానిని గ్రామ సంఘం ఆయా స్వయం సహాయక గ్రాఫులకు ఇస్తూ ఉండేది. ఆ రకంగా కాకుండా ఏనీ SHGలు సక్రమంగా పనిచేస్తున్నాయో వాళ్ల అకౌంట్కి డైరెక్ట్గా సబ్మిషన్ చేరేలాగా ఆన్‌లైన్ విధానాన్ని ఇప్పటికే చేపట్టడం జరిగింది. సభ్యులు అడిగిన మేరకు ఈ ఆర్థిక సంవత్సరంలోనే మిగతా వంద కోట్ల రూపాయలను కూడా జమ చేయడం జరుగుతుంది. 2009-10 ఆర్థిక సంవత్సరంలో దాడాపు తొమ్మిది వేల కోట్ల రూపాయలు స్వయం సహాయక సంఘాలకు బ్యాంకు లింకేజి ఇవ్వాలని స్వర్గీయ డా. రాజశేఖర రెడ్డి టార్డెట్ పెట్టడం జరిగింది. 2004 వ సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నుండి ఎన్నికలు అయ్యేవరకు దారాపు రూ.1800 కోట్లు స్వయం సహాయక సంఘాలకు బ్యాంకు లింకేజీ ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. సెప్టెంబరులో రాజశేఖరరెడ్డి గారు చనిపోవడం, తరువాత వరదలు, ప్రాంతీయ విభేదాలు, కరపు పరిస్థితులు వంటి పలు కారణాలవల్ల బ్యాంకు లింకేజీ బాగా వెనుకబడింది. జనవరి,

ఫిబ్రవరి, మార్చి మాసాలను ఒక డ్రైవ్ కింద చేపట్టి, జనవరి వరకూ తీసుకుంటే కేవలం నలభై శాతం మాత్రమే ఈ టార్గెట్సు ఎఫీవ్ చేసుకోవడం జరిగింది. ఈ మూడు మాసాలలో పెద్ద ఎత్తున ఈ కార్బూక్షమాన్ని చేపట్టి దాదాపు డెబ్యూ ఎనిమిది శాతానికి పెంచడం జరిగింది. రాబోయే నాలుగు రోజులలో చూస్తే ఈ టార్గెట్ ఎనభై శాతం కంటే పెరిగే పరిస్థితి కనబడుతోంది. దాదాపు నాలుగైదు వేల కోట్ల రూపాయలు ఈ ఫిబ్రవరి, మార్చి మాసాలలో ఇచ్చిన లింకేజి కూడా కనబడుతోంది. అయి మాసాలలోపు అంటే - వారికి ఇచ్చిన గడువు లోపల సక్రమంగా తిరిగి కట్టిన తరువాత పాపలా వడ్డీ నట్టించే ఎలిజిబిలిటీ పస్తుంది. It is a continuous process. ఇందులో ఎక్కుడా అలనత్తుం, అలక్ష్యం చేసే ప్రస్త్రే లేదని చైర్మన్ గారి ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

VACANT POSTS IN IRRIGATION DEPARTMENT

Q. No. 163 (3988)

SRI GUNDUMALA THIPPE SWAMY (ANANTHAPUR),

Will the Minister for Major and Medium Irrigation be pleased to State:

- A) Whether it is a fact that there are number of vacant posts in the Engineering and Technical Divisions of the Irrigation Department;
- B) if so, the details thereof;
- C) the action being taken to fill-up the above vacant posts; and
- D) whether there is any proposal to sanction additional posts in the same Divisions?

MINISTER FOR MAJOR AND MEDIUM IRRIGATION (SRI P. LAKSHMAIAH) :

- A) Yes Sir,
- B) The vacancies in the cadre of Chief Engineers 2, Superintending Engineers 23, Executive Engineers 103, Deputy Executive Engineers 40, Assistant Executive Engineer/Assistant Engineers 2517 and Technical Officers 226.
- C) The vacant posts of Chief Engineers, Superintending Engineers, Executive Engineers and Deputy Executive Engineers are proposed to fill up by way of promotions and action is being taken to fill up the vacant posts of Assistant Executive Engineers/Assistant Engineers by direct recruitment through APPSC.
- D) No Sir.

ఉ. 10.20

శ్రీ గుండుమల తిప్పేస్వామి : అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాటల్లడుతూ, చాలా ఇచ్చితమైన సమాచారం ఇచ్చారు. సి.ఇ.లు, ఎన్.ఇ.లు, డి.ఇ.లు మొదలైన పోస్టులను ఎప్పటిలోగా భర్తీ చేస్తారు? అదేవిధంగా, గత 15 సంవత్సరముల నుంచి, ఇరిగేషన్ డిపార్ట్మెంట్లో ఎన్ని పోస్టులను భర్తీ చేశారు, ఎంతమందికి ప్రమోపస్తు ఇచ్చారో వివరించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్ : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు చాలా సుదీర్ఘమైన అనుబంధ ప్రశ్న వేశారు ప్రతి సంవత్సరం ఎన్ని పోస్టులను భర్తీ చేశారని. నా దగ్గర ఉన్న సమాచారం మేరకు, 1978 - 84 సంవత్సరముల మధ్య కాలంలో 3,971 పోస్టులు ఎంపిక చేయబడగా 2,481 మంది మాత్రమే విధులకు హోజరయ్యారు. 1985 - 89 నాలుగు సంవత్సరములకు 353ని నియమించగా ఇందులో 270 మంది విధులకు హోజరయ్యారు. 1993-94 సంవత్సరంలో 299 మందిని నియమించగా 230 మంది మాత్రమే విధులకు హోజరయ్యారు. అదేవిధంగా 1995-2001 ఈ మధ్య కాలంలో 299 ని నియమించగా ఇందులో 230 మంది విధులకు హోజరయ్యారు. 2004-08 సుంచి ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో 2,240 మందిని నియమించగా 1,971 మంది విధులకు హోజరయ్యారు. దీనితోపాటుగా దాదాపు ప్రభుత్వం 2,233 పోస్టులను భర్తీ చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటుస్తుది. దీనిలో 3-06-2008న అదేవిదంగా 18-09-2007న 661, 136 ఈ ఉద్యోగాలకు సంబంధించి మొత్తం 797 పోస్టులకు నోటిఫికేషన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ ద్వారా ఇస్పాబడింది. అదేవిధంగా 04-07-2009న 136 అన్ఫిల్డ్ వేకెస్టీస్ ఫిలప్ చేయడానికి నోటిఫికేషన్ ఇచ్చారు, మొత్తం పోస్టులు 933. మరొక 1300 ఉద్యోగాలను నియమించడానికి the file is under circulation and we will fill up 2233 posts as against the vacancies of 2500.

శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణారెడ్డి (గుంటూరు) : అధ్యక్షా, ప్రస్తుత ప్రశ్నకు సంబంధించినది కాదు కానీ, గతంలో మంత్రిగారికి ఒక ప్రశ్న వేసినప్పుడు వివరాలతోపాటు, నీటిసారులదలకు సంబంధించి 1957 సుంచి, ఆంధ్రా, తెలంగాణా, రాయలసీమ జిల్లాలకు సంబంధించిన వివరాలన్నీ పంపిస్తామన్నారు. అవి నాకు రాలేదు.

మిస్టర్ శైర్పూర్ : వారికి కూడా ఒక కాపీ ఇష్టండి. Kindly send a copy to Sri Krishna Reddy, Sri P. Nageswara Rao and other members also.

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, మా లక్ష్మియ్యగారు చాలా ద్విర్యంగా ఉన్నారు because I know him since quite a long time. కనీసం జలయజ్ఞం వంటి ప్రోగ్రామును పెట్టుకుని ఆయన ఇచ్చిన సమాధానంలోనే చూడండి, ఇద్దరు చీఫ్ ఇంజనీర్లను, 23 ఎస్.ఇ.లు, ఆల్మోస్ట్ పెద్ద పెద్ద ప్రాజెక్టులకు సంబంధించి 103 మంది ఎగ్గిక్కుయ్యాటివ్ ఇంజనీర్లు లేరు. డిప్యూటీ ఎఇలు కూడా లేరు. ఇప్పుడ్నీ ప్రమోపస్థ ద్వారానే కావాలి. ఇన్ని పోస్టులను పెట్టుకుని, ఇంత పెద్ద జలయజ్ఞం కార్బూక్మానికి సంబంధించి, ఇన్ని వేల కోట్ల రూపాయలు అవినీతి జరగకుండా, దుర్యానీయోగం జరగకుండా ఖర్చు పెట్టపలసి ఉంటుంది. కానీ గ్రోండ్ లెవెల్లో సూపర్ ప్లేజింగ్ స్టోప్, అడిపసల్ స్టోప్, సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ల దగ్గర సుంచి భూళీలు పెట్టుకుని ఉన్నారు. అందుకనే మీ ప్రోగ్రాం నత్తుపడకన నడుస్తున్నది, స్పీడ్‌క్షాప్ కావడం లేదు. ఐదు సంవత్సరాలలో, పది సంవత్సరాలలో ఈ ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేస్తామంటే, 20 శాతం, 30 శాతం మాత్రమే అపుతోంది. You are lagging behind. దయచేసి, మీ ద్విర్యాన్ని ఇంకా కూడిపెట్టుకుని, రిక్రూట్ మెంట్ త్వరగా చేసి, ప్రమోపస్థ ఇస్పాడానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటే, కొత్త న్యాయం జరుగుతుంది. దీనివల్ల వ్యవసాయ రంగంలో రైతాంగానికి నీళ్ళ ఎక్కువగా ఇవ్వడానికి, ప్రాజెక్టులు త్వరగా పూర్తి చేయడానికి, అందోళనలు తగ్గించడం ఉద్యోగులకు వెంటవెంటనే ప్రమోపస్థ మొదలైన వాటికి సంబంధించి తగిన ప్రయత్నం చేస్తారా అని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరర్లు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు పెద్ద లిస్టు ఇచ్చారు. ఇందులో అవినీతి ఆరోపణలకు సంబంధించి సస్పెండ్ అయిన వాళ్ళ ఉన్నారా, లేకపోతే వదిలి పెట్టి ఇచ్చారా? మొన్న చెప్పిన

సమాధానంలో 80 మందిని సస్పెండ్ చేశాము అనే విధంగా ఉన్నది. మా రిక్వెస్ట్ ఒక్కబే, ఈ రోజున ఎంతో ప్రతిష్టాత్మకమైన జలయజ్ఞం అనే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టి, రిక్రూట్‌మెంట్ లేకుండా, ఒక ప్రక్కన అవినీతి ఆరోపణలతోనే చాలామంది అధికారులు సస్పెస్షన్‌లో ఉంటున్నారు. ఈ కార్యక్రమాలు నత్తవడకన నడవడానికి ఇదే కారణం. కాబట్టి వీటివలన ఏ ప్రాజెక్టు పూర్తి అవడం లేదు. పేరుకు ఇన్ని ప్రాజెక్టులు తీసుకున్నారు కానీ, ఏ యొక్క ప్రాజెక్టు పూర్తికాకపోవడం వలన నష్టం జరుగుతున్నదని మీ ద్వారా మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాము. ఈ రోజున ఏ ప్రాజెక్టులు పూర్తి కాకపోవడం వలన, ధరలు కూడా విపరీతంగా పెరుగుతున్నాయి. కావున తక్షణమే ఈ రిక్రూట్‌మెంట్‌ను చేపట్టేందుకు, తగిన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ అరికెల సర్పారెడ్డి (నిజామాబాద్) : అధ్యక్షా, ఈ రోజున ఇరిగేసన్ డిపార్ట్మెంట్లో, మరియు చాలా డిపార్ట్మెంట్లో అధికారులు లేరు, ఇరిగేసన్ డిపార్ట్మెంట్లో రిక్రూట్‌మెంట్ లేకుండా, వీళ్ల ఇంత జలయజ్ఞం చేసుకుని, కాంట్రాక్టర్లకే అప్పచెప్పి, వాళ్లే ఎస్టిమేట్ వేసుకుని రావడానికి ఇదే కారణం. అందుకని తక్షణమే రిక్రూట్ నెంట్ జరగాలి. లేకపోతే దీని పేరు చెప్పి, కాంట్రాక్ట్ ఎపరిక్లెట్ వస్తుందో, వాళ్లనే ఎస్టిమేట్ వేసుకు రండని, 10 కోట్లు, కానీ, 100 కోట్లు కానీ ఎంతైతే అని చెపుతున్నారు. అంత, కనుకనే ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వంలో దానిమీదనే ఎక్కువ అవినీతి జరుగుతోంది. తక్షణమే రిక్రూట్‌మెంట్ చెయ్యాలి, ఈ రాష్ట్రంలో అవినీతిని ఆపాలని, జలయజ్ఞం వనులను త్వరితంగా పూర్తి చెయ్యాలని మా డిమాండ్.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి (కడవ, అనంతపూర్, కర్నూల్) : అధ్యక్షా, ‘ఇంజనీర్ల ఖాళీ పదవులను పూర్తి చేసేందుకు చర్య తీసుకోవడమవుతున్నది ‘ఇది భవిష్యత్ కాలంలో చెప్పారు. వర్షమాన కాలంలోకి రావాలని, ఎప్పటిలోగా ఖాళీలు పూర్తి చేస్తారో, ఖాళీలు పూర్తి చేయకపోతే వచ్చే నష్టం ఏమిలో ఇంతకుముందే గారవ సభ్యులు చెప్పారు. కాబట్టి ఈ ఖాళీలను ఎప్పటిలోగా పూర్తి చేస్తారో దయచేసి చెప్పవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాము.

మిస్టర్ చైర్‌మాన్ : ‘తీసుకోబడుతున్నది’ అంటే జరిగింది, జరుగుతున్నది. తీసుకోబడుతుంది.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అది కాదు సార్... తీసుకోబడుతున్నది అంటే ఎప్పుడు తీసుకుంటారో.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : అధ్యక్షా, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు మొదట సమాధానం చెప్పి, ఆ తరువాత మిగతా వాటికి చెపుతాను. ప్రమోపస్థ వెనువెంటనే ఉండాలనే అంశాన్ని గురించి ప్రస్తావించారు. ఇది ప్రభుత్వం చాలా తీపంగా ఆలోచించే, 2004 నుంచి ఈ ప్రక్రియను గతంలో ఎన్నడూ లేనివిధంగా, సుట్రీంకోర్పులో పున్న అంశాన్ని కూడా దృష్టిలో ఉంచుకని, ఇన్ఫారౌండ్ ప్రమోపస్థ పేరిట, త్వర త్వరగా ఇచ్చే కార్యక్రమం, ఎలిజిబిలిటీ వచ్చిన వెంటనే పదవులు ఇచ్చే కార్యక్రమాన్ని చేపట్టాము. ప్రస్తుతం ఈ పోస్టులు ఖాళీగా ఉన్నాయి. కోర్పు కేసులు, మిగతా ఇబ్బందులు, బ్లిమ్యూసల్లో ఉన్న కేసులు మొదలైన వాటి వలన ఉన్నాయి. అయినప్పటికీ ఇన్ఫారౌండ్ ప్రమోపస్థ పేరిట సుట్రీం కోర్పులో తీర్పు వచ్చేలోగానే, ఇప్పటివరకూ ఈ 5 సంవత్సరాలలో ఆనేక సందర్భాలలో వారికి న్యాయం చేశాము అనే మాటను మీకు తెలియజేస్తున్నాము. Some technical diversions are there. దాని గురించి ఏ మాత్రము లేదు. ధైర్యంగా ఉండివిధంగా చేసినట్లయితే, వనులు వేగంగా జరుగుతాయని సభ్యులు చెప్పారు. వారి సూచనను తప్పకుండా పరిగణనలోనికి తీసుకుంటాము. సభ్యులు శ్రీ వెంకటేశ్వరర్లు చెప్పినట్లు సస్పెస్షన్లు ఇందులో ఉన్నాయా అని

అన్నారు. కేవలం రిటైర్మెంట్ వేకెన్నీలకే సమాధానం చెప్పాను. In due course of period, soon after the directions have come from various Courts such as Tribunal, Hon'ble Supreme Court of India and other forums, the Government would take necessary action to fill the vacancies.

ఉ. 10.30

అవస్త్రీ కేవలం రిటైర్మెంట్ వేకెన్నీలు అని సమాధానం చెప్పాను. ఈ మధ్యకాలంలో వచ్చిన సంఖ్య 25 నుండి 30 వరకు ఉన్నట్లుగా ఉంది. అది కూడా సబ్జక్ట్ టు వెరిఫికేషన్, అని ఇందులో ఇన్కాష్ట్ చేయబడలేదు. Suspension is not a dismissal. వేకెన్నీ క్రింద చూపించారు. అందువలన ఈ సమాధానంలో చూపించలేదు. నాకు తెలిసిన మేరకు 30, 40 వరకు ఉంటాయని అనుకుంటున్నాను. I can give the total number of suspensions. గౌరవసభ్యులు వెంకటేశ్వరర్లు గారు అడిగిన దానికి సమాధానంగా 39 వేకెన్నీలు అని తెలియజేస్తున్నాను. ప్రాజెక్టులు పూర్తి కావడంలేదు, కాష్ట్ పెరుగుతున్నదని అంటున్నారు. తమరు సమయం ఇస్తే చెబుతాను. మనం ఘనత చెప్పుకోవడం కాదుగానీ, అలీసాగర్ కు ప్రతి సంపత్తురం రెండుపంటలకు నీళ్ల ఇచ్చే అవకాశం ఏంఅర్టటి ద్వారా రూ. 2 వేల కోట్లు ఖర్చుచేయడం జరిగింది. మిగతా ప్రాజెక్టుల వివరాలు ఉన్నాయి, పూర్తిచేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

(ప్రథాన ప్రతిపక్షం నుండి అంతరాయం)

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరర్లు : ఒక్క ప్రాజెక్టు కూడా పూర్తి కాలేదుసార్ .

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : ఏ ఒక్క ప్రాజెక్టు పూర్తి కాలేదని స్పీపింగ్ కామెంట్ పాస్ చేశారు. ఇక్కడ మీడియా ఉంది. ప్రజలకు సమాచారం పోతుంది. ప్రభుత్వం ఏ ప్రాజెక్టు పూర్తిచేయలేదని ఆరోపణ చేస్తున్నారు. చాలా అవాస్తవమైన విషయం వారు మాట్లాడుతున్నారు. ఇంత స్పీపింగ్ రిమార్కులు చేసే ప్రయత్నం చేయడం సరైనది కాదు. అలస్యం అవుతున్నది. ఇక్కడకు వచ్చి ఏదిబడితే అది మాట్లాడితే అది కరక్క కాదు. మీరు సమయం ఇస్తే నేను మాట్లాడుతాను అధ్యక్ష .

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరర్లు : అలీసాగర్ ఎప్పుడయింది సార్ ? ఒక్క చుక్క నీళ్ల కూడా అక్కడ లేవు .

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : ప్రశ్న పూర్తి కాకముందే రిమార్కులు పాస్ చేస్తారా ?

(ప్రథాన ప్రతిపక్షం నుండి అంతరాయం)

MR.CHAIRMAN: Mr.Narsa Reddy please sit down. I am not allowing anybody. Mr. Lakshmaiah garu, you answer to the point. Don't deviate from the subject matter. సమయానుకూలంగా సభ జరగాలి కదా.

SRI PONNALA LAKSHMAIAH: I request the Hon'ble Chairman to make it applicable to every one. నుఱ్ఱించిగారు మాట్లాడుతూ, ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారని అడిగారు .

భవిష్యత్తు కోసం చెబుతున్నారు . ఇంతకముందు నమాచారం క్లారిటీ లేదని, తెలియదనే విధంగా అడిగారు . ప్రభుత్వం 2004కు 295 మందిని, 2005 లో 218 మందిని, 2007 లో 572 మందిని, 2008 లో 1098 మందిని నియమించడం జరిగింది . ప్రతి సంవత్సరం చేస్తున్నాము. ఈ సంవత్సరం కూడా 2233 to be exact వాళ్ళకు నోటిఫికేషన్ ఇచ్చాము. ఎపిపిఎస్‌నికి ఇచ్చాము. వాళ్ళ నోటిఫికేషన్ నేన్నారు. సాధారణంగా ప్రభుత్వంలో జరిగే ప్రక్రియ గురించి అందరికి తెలుసు . పట్టిక్ సర్వీస్ కమీషన్‌కు నమాచారం అందించి వెంటనే నియమకం ప్రారంభించాలని కోరడం జరిగింది. రిటైర్ అయిన వేకెస్టిలు 1998 నుండి ఉన్నవాటిని ఈ సంవత్సరం పూర్తిచేస్తామని తెలియజేస్తున్నాను .

పాసర్లపూడి - బోడిసక్రముల మధ్య పంతెన

ప్రత్యుత్తమొందిని ప్రశ్న నెం. 164 (3562)

సర్వాంగీనిమ్మకాయల చినరాజపు (తూర్పుగోదావరి), బోమ్మిడి నారాయణ రావు (ఆసెంబ్లీ), గిడుగు రుద్రరాజు (తూర్పుగోదావరి) ;

- అ) పాసర్లపూడి, బోడిసక్రముల మధ్య ఎన్ హెచ్-214 పై వంతెన నిర్మాణం, 2010, మార్చి చివరి నాటికి పూర్తి అప్పుతుందని ఆశిస్తున్నారా ;
- అ) అయితే, నిర్మాణం పురోగతి కాల అనుసూచి ప్రకారం పున్చదా ;
- ఇ) లేనట్లయితే, కాంట్రాక్టర్ పై తీసుకున్న చర్య, సకాలంలో పని పూరిచేయడానికి తీసుకున్న చర్య ఏనిటి ?

రోడ్లు, భవనాల శాఖమంత్రి (శ్రీమతి గల్లా అరుణ కుమారి) :

- అ) లేదండీ.

ఒప్పందం ప్రకారం 25.4.2010 నాటికి పనిని పూర్తి చేయాలి.

- అ) లేదండీ.

పెద్దాలు ప్రకారం 31.1.2010 నాటికి పని పురోగతి 95.527 శాతం చేయవలసి పుండగా, 39.45 శాతం మాత్రమే చేయడమయింది.

- ఇ) అప్పునండీ.

పని పురోగతి వేగపంతం చేయడానికి కాంట్రాక్టరు, కేంద్ర ప్రభుత్వ పిప్పింగ్, రోడ్లు, రవాణా, రహదారుల మంత్రమే అధికారులతో ఒక ఉన్నత స్థాయి సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించడమయింది.

శ్రీ నిమ్మకాయల చినరాజపు : అధ్యక్షా, ఎన్‌హెచ్ 214 పై వంతెన నిర్మాణం ప్రారంభించి ఇప్పటికి మూడు సంవత్సరాలయింది . ఎగ్రిమెంట్ చేసుకున్న మూడు సంవత్సరాల కాలపరిమితి ఈ ఏప్రిల్, 25వ తేదీతో ముగుస్తుంది . ఇప్పటికి 40 శాతం మాత్రమే అయింది . అయితే ఇప్పటికి కూడా 1, 2 చోట్ల తప్ప పని జరగడంలేదు . అందులో కూడా 10, 20 మంది పనిచేస్తున్నారు తప్ప పని కనిపించడంలేదు . ఈ విధంగా అయితే పనిపూర్తిచేయడానికి ఇంకా నాలుగు సంవత్సరాలు పడుతుంది. కాబట్టి వెంటనే పని పూర్తిచేయించడానికి ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు ? ప్రాజెక్టు సకాలంలో పూర్తి కావడానికి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము .

శ్రీ రుద్రాజు పద్మరాజు (అసెంబ్లీ) : అద్యాన్నా, 2008 ఏప్రిల్ 15వ తేదీన తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలను కలుపుతూ, పశ్చిమదిపై వంతెన వేయాలనే సదుధైశ్యంతో రు. 190 కోట్లు శాంక్షేపిసి సంవత్సరంలోగా పూర్తి చేయాలని స్వగీయ డా. వై ఎన్ రాజశేఖర రెడ్డిగారు శంకుస్థాపన చేశారు. మేటాస్ కంపనీకి దీని నిర్మాణ బాధ్యతలు అప్పగించారు. వారు కొంతకాలం నిర్వహించినపుటికీ, ఆ కంపనీకి ఉన్న కోన్సి ఇబ్బందుల పలన ఆ కార్యక్రమం స్టోర్ చేయబడింది. ఆ నిర్మాణం ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేసేందుకు మీరు ప్రణాళిక సిద్ధం చేశారు? ఆ ప్రాంతవాసుల చిరకాలవాంచ తూర్పు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలకు చెందిన పాశర్లపూడి - నర్సాపూర్ వంతెన నిర్మాణం కల నెరవేర్పడానికి ఒక దశాబ్దంగా అక్కడ ప్రముఖ నాయకులు ఉద్యమాలుచేశారు. సభినేటిపల్లి నర్సాపూర్ మధ్య వంతెన నిర్మాణానికి 1985 లో ఎన్టిఆర్గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నపుడు శంఖస్థాపన చేశారు. అది కార్యరూపం దాల్చలేదు. మన హాయములో వై ఎన్ ఆర్గారు ఎంతో అభిమానంతో ఆ ప్రాంతప్రజల అభిష్టం మేరకు శంకుస్థాపన చేశారు. ఎప్పటిలోగా పూర్తిచేస్తారు? గౌరవ మంత్రిగారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీమతి గల్లా అరుణాకుమారి : అధ్యక్షా, ఈ పాశర్లపూడి - బోదిస్మృదుల మధ్య సేపనల్ ప్రావే 214 టైస్ ప్రాజెక్టు నిర్మించేపని మెసర్స్ గామన్ ఇండియాకు అప్పగించాము. ఎగ్రిమెంట్ ప్రకారం 24.4 శాతం వనిని 2010 నం. వరకు పూర్తిచేయాలి. 31.1.2010 నాటికి 95.527 శాతం వని పూర్తి కావలసి ఉండగా 39.854 శాతం మాత్రమే పూర్తయింది. ప్రాజెక్టు నిర్మాణం కోసం రెండువైపులా 1.2888 ఎకరాల భూమి రెవిస్యూ శాఖవారు సేకరించి కాంట్రాక్టరుకు ఇప్పించాల్సిన అవసరం ఉంది. దానికి సంబంధించిన యజమాని ప్రైకోర్సుకు వెళ్లి స్టేషన్లలో ఆర్డరు తెచ్చారు. ఈ భూ సేకరణ సమస్య లేకుండా ఆ ప్రాజెక్టు పూర్తిచేసేందుకు ప్రతిపాదనలు కేంద్ర రవాణా మంత్రిత్వశాఖకు పంపడం జరిగింది. వారి నుండి ఆమోదం రావలసి ఉంది. వని త్వరగా పూర్తిచేయడానికి అదనంగా కార్బికులను, మెప్పరీని ఎరోజ్ చేసి ఐర్స్టార్ అధిగమించడానికి ప్రయత్నం చేసినపుడు కాంట్రాక్టరు నుండి రెస్పిన్స్ లేదు. వని వేగపంతం చేయడానికి కాంట్రాక్టరు, సబంధిత అధికారులతో, కేంద్ర రవాణా మంత్రిత్వశాఖ సమావేశం ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఆ శాఖనుండి సమావేశం నిర్వహించే తేదీ ఇంకా రాలేదు. వనిచేయడానికి గడువు 21.1.2011 నాటికి పొడిగించాలని ప్రతిపాదించారు. దీనిపై ఇంకా నిర్ణయం తీసుకోలేదు.

ఉ.10.40

అగ్రిమెంటు నిబంధనలోని క్లాజ్ 28 ప్రకారం గడువును లిక్విడేపెండ్ డెమేజెస్ విధించి, లేక విధించకుండానే కాంట్రాక్టరుకు అనుమతి ఇవ్వపచ్చు. ఇంకోక విషయం ఏమిటంటే, గోదావరి సదిపై బ్రిడ్జీ నిర్మాణం చాలా క్లెప్టమైనది. ఈ వనిని రద్దు చేసి మళ్ళీ టండర్లు పిలవాలంటే కాలయాపన జరుగుతుంది. రివైజ్ ఎస్ట్మెంట్సు ఎన్ఎస్ఎర్లతోనే పిలవాల్సి పుంటుంది. గవర్నమెంట్ అఫ్ ఇండియా అందుకు సుముఖంగా లేదు. ప్రస్తుతం పున్న కాంట్రాక్టరుతోనే వని చేయించాలని తెలుపుతున్నారు. ఈ బ్రిడ్జీకి ఎన్వోచ్ ప్లాన్లో రూ.70 కోట్లను కేంద్ర ప్రభుత్వం చెల్లించడం జరుగుతుంది. ఈ బ్రిడ్జీని రెండు సంవత్సరాలలో పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది.

అదే విధంగా గౌరవ సభ్యులు పద్మరాజుగారు అడిగిన ప్రశ్నకు సంబంధించి, పశ్చి సదిపై బ్రిడ్జీ నిర్మాణానికి సంబంధించి మేటాస్ వారు ఆర్థికపరమైన వివరాలను మనకు ఇంపుల్ని పుంది, 1-5-2010 వరకు

ట్రైమ్ అడిగారు. ఇది ఇంకా ప్రపోజల్ నే వుంది. ఇది ఒక సంవత్సరంలో పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. దీనికి అయ్యె అంచనా వ్యయం రూ.192 కోట్లు కాదు, రూ.70 కోట్లు మాత్రమే.

ఎపిఎస్‌ఆర్‌బిసిలో గుర్తింపు పొందని రిజిస్టర్ యూనియన్లు

165

అంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలిపత్తు
11వ సమావేశం

ప్రశ్న నెం. 3520

శ్రీ బూదాబి రాధాకృష్ణయ్య,
ఎం.ఎల.సి.,

గౌరవనీయులైన రవాణా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

- ఎ) ఎ.పి.ఎస్.ఆర్.బి.సి అధికారులు డిపో ఫోయి నుండి మేనేజింగు డైరెక్టరు ఫోయి వరకు గుర్తింపు లేని రిజిస్టర్ యూనియన్లతో చర్చలు జరపడం లేదన్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- బి) ట్రేడ్ యూనియన్ చట్టం, ఐ.ఎస్. చట్టం క్రింద యాజమాన్యానికి అట్టి హక్కులు సంక్రమించాయా ;
- సి) అయితే, వాటి వివరాలేమిటి ?

ఫూ॥ రహాణ్ శాఖా మంత్రి (శ్రీ ఎస్. ఏచ్ యావ రామ్)

- ఎ) గుర్తింపులేని రిజిస్టర్ యూనియన్ యూనిట్కు సంబంధించి, పూర్వానుమతి తీసుకున్న మీదట సంబంధిత యూనిట్ యాజమాన్యంతో తమ సభ్యుల తొలగింపు, డిశార్ట్, క్రమశిక్షకు చర్యలు వంటి వ్యక్తిగత సమస్యలను గురించి నివేదించే హక్కును కలిగి ఉంటుంది. ఈ యూనియన్లు విధాన స్వభావం గల ఏదేని అంశాన్ని ప్రస్తావించరాదు. పై మార్గదర్శక సూత్రాలను ఉల్లంఘిస్తూ ఏవేని చర్చలు జరిపితే, ప్రవర్తనా నియమావళిని ఉల్లంఘించినట్లు పరిగణించడమవుతుంది. ఎపిఎస్‌ఆర్‌బిసి ప్రవర్తనా నియమావళి సూప్రతిని అనుమతిస్తున్నది.

అందువల్ల, విధాన స్వభావం గల అంశాలపై యాజమాన్యం ఏ ఫ్రాయలోను గుర్తింపులేని రిజిస్టర్ ట్రేడ్ యూనియన్‌తో చర్చలు జరపదు. అట్టి చర్చలను ప్రవర్తనా నియమావళిని ఉల్లంఘించినట్టుగా యాజమాన్యం పరిగణిస్తుంది. 1)

- b) గుర్తింపులేని ట్రేడ్ యూనియన్‌తో చర్చలు జరపడానికి ట్రేడ్ యూనియన్ చట్టంలోగాని, పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోగాని ఎటువంటి నిబంధన లేదు.
- c) గుర్తింపులేని ట్రేడ్ యూనియన్‌తో చర్చలు జరపడానికి ట్రేడ్ యూనియన్ చట్టం లేదా ఐ.ఎ.సి. చట్టంలో ప్రతిపాదనలు నిర్దిష్టంగా పేర్కొనలేదు.

(పై సమాఖ్యానం గారవీయులైన రవాణా శాఖ మంత్రిగారి ఆమోదం పొందింది.)

రవాణా, రోడ్లు, భావులు (రవాణా.II) శాఖ,

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య (నామినేటెడ్) : అధ్యక్షా, ఇక్కడ మెంబర్లు ఏదైనా ప్రశ్న వేస్తే, దానికి వచ్చే జవాబు వల్ల ప్రజలకు కాని, కార్బూకులకు కాని ప్రయోజనం కలుగుతుందని ఆశిస్తాము. కాని ఇక్కడ అట్లా కాకుండా నెగిటివ్గా, మేము అడిగిన దానికి రివర్స్ గేర్లో వచ్చి, మీ మీద మేము ఎందుకు చర్య తీసుకోకూడదని సమాధానం చెచితే మనకు బాధ కలుగుతుంది.

ఇక్కడ జవాబు చెబుతూనే, “ పై మార్గదర్శక సూటాలను ఉల్లంఘిస్తూ ఏదైనా చర్చలు జరిపితే, ప్రవర్తనా నియమావళిని ఉల్లంఘించినట్టు పరిగణించడమపుతుంది. ఎపీఎస్ ఆర్టిస్టులు ప్రవర్తనా నియమావళి సూచించి అనుసరిస్తున్నారు. ” అంటే బెదిరిస్తున్నారా ? నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. మంత్రి గారికి ఈ సమాచారం ఎవరైతే ఇచ్చారో, ఆ అధికారిని ఇక్కడ చెప్పమనండి. ఐ.ఎ. యాక్స్, ట్రేడ్ యూనియన్ యాక్స్ ప్రకారం లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ వారికి రిఫర్ చేయమనండి. అన్రిక్స్ట్రెంజ్ ట్రేడ్ యూనియన్లు, అంటే రిజిస్టర్ ట్రేడ్ యూనియన్లు చర్చలు జరపడానికి అవకాశం పుందని కనుక తేలితే, ఆ సమాచారం ఇచ్చిన అధికారులపై మంత్రి గారు చర్యలు తీసుకుంటారా, చర్య తీసుకుంటానని ప్రకటించగలరా ? హాజను పూర్తిగా తప్పదోష పట్టిస్తున్నారు. “ గుర్తింపు లేని ట్రేడ్ యూనియన్‌తో చర్చలు జరపడానికి ట్రేడ్ యూనియన్ చట్టంలో కాని, పారిశ్రామిక వివాదాల చట్టంలోకాని ఎటువంటి నిబంధన లేదు. ” అని చెప్పారు. ఒకపేళ అటువంటి నిబంధన పున్సరని రుజువు చేస్తే, మీకు సమాచారం ఇచ్చిన అధికారులపై చర్య తీసుకుంటారా ?

తరువాత ఇక్కడ తోలగింపు, డిస్ట్రిక్ట్, డిస్ట్రిక్టులునరీ యాక్స్, ఈ మూడింటి మీదనే మాట్లాడుతున్నారు. What about the other individual grievances of a Member? వారికి ఇండివిడ్యుపల్గా లీవ్ శాంక్ష్మ చేయాల్సి పుంటుంది, ప్రోలీయల్ యాటిట్యూడ్ పుంటుంది, డిస్ట్రిక్టుమినేషన్

పుంది, లేకపోతే ఇంకా సర్వీసు కండిషన్స్‌కు సంబంధించి మాటల్లాడాల్సి పుంటుంది. చట్టం క్లియర్గా చెబుతుంది any registered Trade Union can be dealt with their own Members relating to service matters or any other matters. పొలసీ మేటర్ గురించి అడగడం లేదు. Policy matters can be dealt with by the recognized Unions. What about the individual grievances? చట్టంలో పుస్త దానిని లేదని క్లియర్గా చెబితే ఎట్లా సర్ ?

శ్రీ ఎస్.విజయరామరాజు : సర్, గారవ సభ్యులు రాధాకృష్ణయ్య గారికి కొంచం ఆవేశం ఎక్కువ. ఆ ఆవేశంలో వారు నా సమాధానాన్ని పూర్తిగా విశేషంగా అనుకుంటున్నాను. వారికి తమరి ద్వారా మనవి చేసేదేమిటంటే, ఈ చట్టం ప్రకారం విధానపరమైన అంశాలను మాత్రమే చర్చించకూడదు. ఏవైనా వారికి సంబంధించిన పర్సనల్ గ్రీపెన్స్, అంటే డిస్కిషన్ల్ కాని, ఉన్స్ఫర్స్ వంటిని కాని పుంటే, ముందుగా అపాయింటమేంట్ తీసుకుని, డిపో లెబర్ నుంచి హాండ్ ఆఫీసు వరకూ డిస్కస్ చేయవచ్చు. కాదని అనడం లేదు.

ఏ ప్రభుత్వమైనా చట్టానికి అనుకూలంగా, చట్టానికి లోబడి పని చేస్తుంది. చట్టానికి వ్యతిరేకంగా పని చేస్తే, ఈ హాజర్లో మీరే గట్టిగా కేకలు వేస్తారు.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : ఎపిఎస్.ఆర్.టసిలో పుండే ఫీల్డ్ ఆఫీసర్లకు డిపో సుంచి ఎం.డి. వరకు అందరు ఆఫీసర్లు కూడా స్పెసిఫిక్ గా అన్నరికగ్నయిజ్జ్, రికగ్నయిజ్జ్, రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ యూనియన్లకు సంబంధించి ఏమైనా మేటర్లు పుంటే, వారితో మాటల్లాడవచ్చునని ఫీల్డ్కు ఇన్స్ట్రుక్షన్లు ఇస్తారా ?

శ్రీ ఎస్.విజయరామరాజు : తప్పకుండా ఇస్తాము.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : ఒక సంఘం రిజిస్టర్ అయిన తరువాత, యాజమాన్యంతో ఆ సంఘానికి చర్చలు జరిపే హక్కు పుంటుందా లేదా ?

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : రికగ్నయిజ్జ్ యూనియన్ ఒకటే పుంటుంది.

శ్రీ ఎస్.విజయరామరాజు : ఆర్.టసిలో అన్ని ట్రేడ్ యూనియన్లు కోడాఫ్ డిసిస్టయిన్కు కట్టబడి పని చేస్తాయి. క్లాజ్ 3 ప్రకారం ఏదైతే మెజారిటీ యూనియన్ పుందే, ఆ మెజారిటీ యూనియన్తో మాత్రమే విధానపరమైన చర్చలు చేయాలని పుంది. ఇది లేబర్ డిపార్ట్మెంట్ క్లియర్గా ఆర్.టసి యాజమాన్యానికి ఇచ్చిన గైడ్లెన్స్. దానిని గుర్తు చేస్తున్నాను. అన్నరికగ్నయిజ్జ్ యూనియన్స్తో చర్చలు చేస్తే, లేబర్ డిపార్ట్మెంటు కోడాఫ్ డిసిస్టయిన్కు ఉల్లంఘించారని యాజమాన్యంపై చర్చ తీసుకోడానికి కూడా అవకాశం పుంది.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్య : విధానపరమైన నిర్ణయాల మీద క్లాజ్ 3 క్రింద **recognized Unions can deal.** మంత్రి గారు చెప్పిన సమాధానంతో నేను విభేదించడం లేదు. కాని రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ యూనియన్లు వారి వారి ఎంప్లాయిస్కు పుస్త సమస్యల గురించి వారికి పుస్త నిబంధనల ప్రకారం డిఫరెంట్ ప్రైజెన్లో ఆఫీసర్లను అప్రోవ్ అయితే వారు ఇంటర్వ్యూస్ ఇవ్వాలా లేదా ? ఇప్పుడు గ్రాంట్ చేయడం లేదు.

ఉదాహరణకు ఫలక్ నుమా డిపోలో రిజిస్టర్ ట్రేడ్ యూనియన్ ఆఫ్సు బేర్ వెళ్లినపుడు, సువ్వ అన్ రికగ్యూయిజ్ ట్రేడ్ యూనియన్ కాబట్టి మేము నీతో మాట్లాడవలసిన అవసరం లేదని డిఎంలు చెబుతున్నారు, ఈ విషయం తమద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

డా. కె. రోశయ్ : సర్, అందరిదీ ఒకటే మాట. కొంచం ఇంటర్ప్రెటేషన్లో తేడా వస్తోంది. రాధాకృష్ణయ్ గారు చెబుతున్నది, రిప్రజెంట్ చేసుకునే హక్కు వుంటుండా లేదా అని అడుగుతున్నారు. రిజిస్టర్ ట్రేడ్ యూనియన్ కాని, అన్ రిజిస్టర్ ట్రేడ్ యూనియన్ కాని, ఒక ఎంప్లాయి తన గ్రీవెస్ట్ గురించి పై ఆఫీసర్లకు చెప్పుకునే స్పెచ్చ రాజ్యాంగంలోనే వుంది. దానిని కాదనే ప్రశ్న లేదు. అయితే ఆర్టిస్ యాజమాన్యం చర్చలకు పిలిచేటపుడు ఒక ఇండివిడ్యుపల్సు కాని, లేక ఆల్ రిజిస్టర్ ట్రేడ్ యూనియన్ లను కాని పిలవలేదు. కాబట్టి రికగ్యూయిజ్ ట్రేడ్ యూనియన్ ను పిలిచి మాట్లాడతారు. మిగతావారు వుంటే, వారంతట వారు వెళ్లి రిప్రజెంట్ చేసుకోడానికి ఏ విధమైన బ్యాంక్ కాని, అసర్లత కాని వుండదు. యాజమాన్యం విధానపరమైన నిర్దయం తీసుకోవలసి వచ్చి, చర్చలకు పిలవాల్సి వస్తే, రికగ్యూయిజ్ ట్రేడ్ యూనియన్ తో మాట్లాడతారు. మంత్రి గారు ఒకటికి రెండు సార్లు చెబుతున్నది అదే.

ఉ. 10.50

ఈ విధంగా కేను రిప్రజెంట్ చేయవలసి వస్తే, లెజోస్చర్స్ కాని పబ్లిక్ రిప్రజెంటేటివ్ కాని ఎవరైనా, ఎక్కడికి వెళ్లి రిప్రజెంటేట్ చేయాలన్న బ్యాంక్ లేదు. సమయం తీసుకోని వెళ్లి ఇప్పవచ్చు, సమయం లేకుండా ఉంటే మళ్ళీ రమ్మని అంటారు. ఒక ఆర్డర్నైజేషన్లో పని చేసే ఎంప్లాయిస్కి ఒక యూనియన్ కన్నా హాచ్చు యూనియన్ ఉంటాయి. మిగిలిన యూనియన్ వారు వారి ప్రోబల్యూం పెంచుకోవడానికి నిరంతరం కృషి చేస్తూనే ఉంటారు. వారి సభ్యుల సమస్యలు తీర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తూ ఉంటారు. వారు రిప్రజెంట్ చేసే స్వచ్ఛకు ఏమి అడ్డు లేదు. కానీ యాజమాన్యం జరిపే చర్చకు పరిమితులు ఉన్నాయి.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్ : ఆ విధంగా ఇన్స్ట్రుక్షన్ ఇప్పమనండి. ఒకసారి ఆర్టిస్.,లో రాష్ట్రం అంతా ఫీల్డ్ ఆఫీసర్లోకి ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పిన విధంగా ఇన్స్ట్రుక్షన్ ఇవ్వాలని తమ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వారు దానిని యాక్సెప్ట్ చేయడం లేదు. డివై చేస్తున్నారు.

శ్రీ శత్రువర్ర విజయరామరాజుః కొత్తగా ఇప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఇంతకు ముందే ఇచ్చాము. స్పెసిఫిక్గా ఫలానా డియం, ఆర్ఎం., చేయలేదని తీసుకోస్తే వారి మీద వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము.

శ్రీ బూదాటి రాధాకృష్ణయ్ : ఇప్పవలసిన అవసరం లేదని ఎందుకు అంటున్నారు. Why the D.M. and R.M are refusing to conduct meetings Sir?

శ్రీ శత్రువర్ర విజయరామరాజుః గౌరవసభ్యులు స్పెసిఫిక్గా ఫలానా డియం, ఆర్ఎం., చేయలేదని తీసుకోస్తే వారి మీద వెంటనే చర్య తీసుకుంటాము.

ఎద్దుల పందాలపై నీపేధం

(66)

అంతర్జాతీక్ శాసనపరిషత్తు**11వ సమావేశం, 2010****ప్రశ్న నెం.3997 (166)****సర్వతీ****బోమ్మకి నారాయణ రావు,****యొళ్లమంచిలి వెంకటబాబు****రాజేంద్ర ప్రసాద్,****పాట్ల నాగేశ్వరరావు,****ఎం.ఎల్.సి.లు.,**

గౌరవనీయులైన హోం కాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- ఎ) కోడి పందాలు, ఎడ్డ పందాలు, రికార్డింగు డ్యూస్‌లు, పేకాటలపై ఏదైనా నిషేధం ఉందా ;
- బి) అయితే, కొన్ని చోట్ల పోలీసులు ఉదాశీనంగా వ్యవహారించడానికి, మరి కొన్ని చోట్ల వారిని అరెస్టు చేయడానికి గల కారణాలేమిటి ;
- సి) అట్టి కార్బూక్సమాలను చట్టబడ్డం చేసే ప్రతిపాదన ఏదైనా వున్నదా ?

సమాధానం**గ.స హంకార్చి ముంతి****(శ్రీమతి పీసణితా గ్రింట్రార్ట్స్)**

- ఎ) కోడి పందాలు, ఎడ్డ పందాలు చట్ట విరుద్ధమైనవి. 1960, జంతువుల పట్ల క్రూరత్వ నిరోధక చట్టం మరియు / లేదా 1974, అంధ్రప్రదేశ్ జాద నిరోధక చట్టంలోని నిబంధనలు మీటికి వర్తిస్తాయి. రికార్డింగు డ్యూస్‌లు కూడా చట్ట విరుద్ధమయినవి. మీటికి మహిళల అసభ్యకర ప్రాతినిధ్య (నిరోధక) చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయి. పేకాట కూడా చట్ట విరుద్ధమయినది. దీనికి 1974, అంధ్రప్రదేశ్ జాద నిరోధక చట్టంలోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయి.
- బి) అట్టి ఉదాశీనత వైఫారిని ఏది చూపడం లేదు.
- సి) లేదండీ.

(పై సమాధానం గౌరవనీయులైన హోం కాఖ మంత్రిగార్థి అమోదం పొరదింది.)
యొళ్ల.నోటు నెం.6235/న్యాయ.॥/ప.2/2010, తేది: 23-3-2010.

శ్రీ పొట్ల నాగేశ్వరరావు : ఎడ్డ పందాల మీద నిషేధం పెట్టారు. ఎడ్లు బండ లాగడం అనేది జంతువుల పట్ల త్రూరత్వం క్రిందకు వస్తుందా, రాదా? నిషేధం ఉన్నా డిసెంబరు, జనవరి, ప్రాంతాలలో కోస్తూ, అంధ ప్రాంతాలలో కోడి పందాలు జోరుగా జరుగుతున్నాయి. నిషేధం ఉన్నా సంక్రాంతి పండుగలలో పందాలు ఎందుకు జరుగుతాయి? మనము ఎన్ని కేసులు నమోదు చేశాము? పేకాట నిషేధము. కానీ క్లబ్లలో లైసెన్స్ కోసం ఎంత మంది దరఖాస్తులు చేస్తే, ప్రభుత్వం పద్ధ ఎన్ని పెండింగ్లో ఉన్నాయి? రికార్డింగ్ డాస్ విషయం కూడా కోస్తూ అంధ ప్రాంతంలో పెద్ద ఎత్తున పర్యాదినాలలో జరుగుతున్నాయి. ఏటి మీద ఏమయినా, కేసులు నమోదు చేశారా? ఎన్ని కేసులు నమోదు అయ్యాయి? ఎడ్డ పందాలు, పేకాట పందాలు, రికార్డింగ్ డాస్ల మీద మొత్తం ఎన్ని కేసులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి?

పేకాట క్లబ్ల కోసం ఎన్ని ధరఖాస్తులు పెండింగ్లో ఉన్నాయి?

శ్రీ బి. చంగల్రాయుడు (అసెంబ్లీ) : రాజకీయ పార్టీ స్టీనరీ సెపార్ట్ కోడి పందాలు జరిగిన విషయం వాప్పవమా? అప్పుడు ఎటువంటి చర్యలు తీసుకొన్నారు?

శ్రీ కందుల ల్యాక్స్ దుర్గేష్ ప్రసాద్ : కోడి పందాలు, రికార్డింగ్ డాస్ల విషయంలోతపు ఎడ్డ పందాల విషయంలో అని బండ లాగడం కాకుండా ఎడ్డ ప్రదర్శన చేయడానికి ఆటంకం లేదని ఈ మద్య కాలంలో రాజమండి దగ్గర రాజసగరంలో ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ మేము పోలీసు వారిని అడిగితే, బండ లాగడం చేస్తే జంతు హింస త్రింద వస్తుంది, అలా కాకుండా ప్రదర్శనలాగా చేస్తే అభ్యంతరం లేదన్నారు. ఆ స్వప్నమైన తేడా ఎమైనా ఉందా? ఆ ప్రకారంగా నడవవచ్చా?

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : అధ్యక్షా, వారు అడిగిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు చెప్పడం జరిగింది. కోడి, ఎడ్డ పందాలు, పేకాట, రికార్డింగ్ డాస్ల విషయం మీద నిషేధమైనవని చెప్పాను. ఎడ్డ పందాలు, కోడి పందాలకు సంబంధించి కేసులు పెట్టడం జరిగిందాలని అడిగారు. కేసులు బుక్ చేయడమే కాదు. వారిని అరెస్ట్ చేసి, పెనాల్టీ నేయడం జరిగింది. 2008లో 1,251 కేసులు కోడి పందాల విషయంలో పెట్టాము. 2009లో 2,280 కేసులు కోడి పందాలపై పెట్టాము. 673 మందిని అరెస్ట్ చేశాము. 2010లో 1,700 కేసులు పెట్టి, 5404 మందిని అరెస్ట్ చేశాము. ఎడ్డ పందాలలో కూడా కేసులు బుక్ చేసి అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. అనుమతి ఉన్న క్లబ్లలో పేకాట ఆడడం జరుగుతేంది. అనుమతి లేకుండా ఓపెన్ స్టేన్లలో అక్కడక్కడ జరుగుతున్న దానిలో కేసులు పెట్టడం జరిగింది. 2008లో 1,714 కేసులు, 2009లో 1,769 కేసులు, 2010లో ఇప్పటిపరకూ 3,887 కేసులు పెట్టడం జరిగింది. రికార్డింగ్ డాస్ల విషయంలో కూడా కేసులు పెట్టి బుక్ చేయడం జరిగింది. 2009లో మూడు కేసులు బుక్ చేసి 15 మందిని అరెస్ట్ చేయడం జరిగింది. ఎడ్డ పందాలు, కోడి పందాలకు సంబంధించి కేసులు పెట్టి కంట్రోల్ చేయడం కాదు. మానవతతో ఆలోచన చేయవలసిన అవసరం ఉంది. జంతువుల పట్ల త్రూరత్వ నిరోధక చట్టం ఉంది. అది అప్పి అపుతుందని గౌరవనభ్యలకు తెలియచేస్తున్నాను.

శ్రీ టి.జి.ని. కృష్ణారెడ్డి : కొన్ని మామూలుగా ఆడేటప్పుడు అభ్యంతరాలున్నప్పుడు పండగల్లో ఆడడంలో అభ్యంతరాలు ఏమిటి?

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడుః క్లబ్లలో పేకాట ఆడడానికి అనుమతి ఇష్టున్నారు. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో సంస్కృతి, సంప్రదాయాలకు సంబంధించిన కోడి, ఎడ్డ పందాలను పర్యాధినాన ఆడడానికి నిషేధాలు నడవించే అవకాశం ఉందా?

శ్రీ బి. లజ్జీనారాయణ (అసెంబ్లీ) : నిషేధం ఉందని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. కానీ నిషేధం ఉండగానే ప్రకటనలు, ఇచ్చి సంక్రాంతి ముందు పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో కార్యక్రమాలు చేయడం జరుగుతోంది. మనం కూడా చూస్తున్నాము. ప్రతి సంవత్సరం చూస్తున్నాము. సంక్రాంతికి ముందు హాలికాష్టర్లలో, విమానాలలో జనాలు వస్తున్నారు. ఆ విషయం మంత్రిగారికి, అధికారులకు తెలియకపోతే ఎలా? డిబి., ఐబి., ఎస్పి.ల సమక్షలో ఈ పందాలు జరుగుతున్నాయి. నిషేధం ఉందని చెబుతున్నారు. పేకాట క్లబ్లకు హైదరాబాదులో అనుమతి ఇష్టున్నారు. పల్లెటూర్లలో మాత్రం ఇద్దరు, ముగ్గరు కూర్చుని ఆడితే వారి మీద కేసులు పెడుతున్నారు. ఇక్కడ ఎందుకు పెట్టడం లేదు? అక్కడ కూడా అనుమతి ఇవ్వాలని కాదు. చూసిచూడటట్లు ప్రభుత్వ నిబంధనలు ఉన్నాయని చెప్పాడానికి పరిమితం అనుతోంది తప్ప ఎక్కడ కూడా చర్చలు తీసుకోవడం లేదు. కాబట్టి దీని మీద స్పష్టమైన వైఫారి చెప్పాలి.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : పేకాటకి సంబంధించి లైసెన్సులు ఉన్న క్లబ్లలో అలో చేస్తున్నారు. లైసెన్సులు లేకుండా, చేస్తే సదరు క్లబ్సుల మీద చర్య తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఎన్నింటి మీద చర్య తీసుకొన్నది సంబరు నా వద్ద లేదు. ఆ సమాచారం సేకరించి గౌరవ సభ్యులకు అందచేయడం జరుగుతుంది. కోడి పందాలు, ఎడ్డ పందాల విషయంలో రెండు రకాలుగా అడుగుతున్నారు. 1. సంప్రదాయబద్ధమయిందని అలో చేయమంటున్నారు. 2. వాటిస్తే అమలు చేయకుండా గట్టిగా చర్యలను తీసుకోవాలని అంటున్నారు. మనం అందరం అనుకోంటే తప్పకుండా అందరం, అన్నింటిని కంట్రోల్ చేయవచ్చు.

శ్రీ సింగం బసవపున్యయ్ (అసెంబ్లీ) : కోడి పందాలను అవమాన పరచకూడదు, పెట్టడం మంచిదే.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డిః ప్రభుత్వం అనుమతి ఇచ్చి వాటిని అమలుచేయడం జరగదని తెలియచేస్తున్నాను.

ఇ. 11.00

శ్రీ బి. లజ్జీనారాయణ : ఇది ప్రజలకు సంబంధించింది. దీన్ని నిషేధిస్తారా? లేదా లైసెన్సు ఇవ్వండి. కోడి పందెలలో ప్రభుత్వానికి ఆదాయం వస్తుంది. కోట్ల రూపాయలు చేతులు మారుతున్నాయి. మామూళ్లు తీసుకుంటున్నారు. ప్రభుత్వానికి రాపడం లేదు.

SRI TIRUMALA SRINIVASULU (KURNOOL) : Sir, the cock fights, bullock races, playing cards are more social evils and they cannot be regulated by the Government. Normally as an enforcing authority of my 40 years Police service, I can say that these things cannot be curbed. There is no chance of such things being taken to Law very strictly. Therefore, they can be regulated at festival times and on some other occasions. As far as playing the cards is concerned, it is only a game of skills which is allowed even

in clubs. Rummi is not a game of chance. It is a regular skill. If there is any gambling outside, it should not be the game of skill. On the occasions of marriages and on certain events, the people do play cards. One thing I want to admit is that these are not social evils and they have to be regulated by themselves.

శ్రీ పోల్ల నాగేశ్వర రావు : మినిష్టరు గారు చెప్పాల్సింది ఆయన చెబుతున్నారు. ఎక్స్‌పోర్ట్స్ పోర్ట్‌ఫోలియో ఏమైనా ఆయనకిచ్చారా?

శ్రీ పి. వేణుగోపాలరెడ్డి (అనంతపూర్) : ఆయన సలహా ఇచ్చారండీ. ఇవ్వకూడదా?

మిష్టర్ షైర్క్స్ : వేణుగోపాలరెడ్డి ఎందుకంత సీరియస్? Take it in lighter view.

విశాఖ జిల్లాలోని గిరిజన మహిళలపై అత్యాచారాలు

ప్రశ్న నెం.167 (3926)

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు (నామినేటెడ్) :

గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ. విశాఖపట్టణం జిల్లా, ముంచింగుపుట్టు మండలం, భల్లగూడ వద్ద కొంత మంది పోలీసు సిబ్బంది గిరిజన మహిళలపై అత్యాచారాలకు పాల్పడిన విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ. అయితే, పోలీసు సిబ్బంది పై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి;
- ఇ. పోలీసు సిబ్బంది బాధితులను బెదిరిస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా;
- ఈ. అయితే, ఆ వివరాలేమిటి; బాధితులకు రక్షణ కల్పించడానికి తీసుకున్న చర్యలే మిటి?

హోం శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పి. సబిత ఇంద్రారెడ్డి) :

- అ. లేదండీ.
- ఆ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.
- ఇ. లేదండీ.
- ఈ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు : అధ్యక్షా, జనవరి 22 వ తేదిన విశాఖ జిల్లాలో ముంచింగుపుట్టు మండలం, “భల్లగూడ వద్ద గొల్లమున్న” అని పెద్ద కథనం రావడం జరిగింది. పోలీసులు ఆ గ్రామానికి కావలాగా వెళ్లి ఆ గ్రామంలో ఉన్న మహిళలని రేవ్ చేసిన విధానం - ఒక సంవత్సరం వయసున్న పిల్లవాడున్న దొమ్మె

అనే అమ్మాయిని, మూడు నెలల పిల్ల ఉన్న రామి అనే అమ్మాయిని, ఇద్దరినీ పోలీసులు రేప్ చేసి, కిరాతకంగా భయధార్తుల్ని చేసి, గ్రామంలో ఉన్న వారినందరినీ బైటుకు తోలేసి, తొమ్మిదవ తరగతి చదువుతున్న పిల్లవాడికి ఐడంబటి కార్డు తో ఉన్నపుటటికీ కూడా అతడిని తీసికెళ్లి, చావబాది రోడ్డు మీద వేస్తే, పత్రికలలో, ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో వచ్చి, రాష్ట్రం అంతా కోడై కూసిన విషయం, స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారు విచారణ జరవమని ఆజిల్లా ఎన్పి చెప్పిన విధానం, దీని మీద పోలీసులపై ఏమైనా చర్య తీసుకున్నారా? హోం మంత్రి గారైతే లేదండీ, లేదండీ, ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్న కాదు అన్నారు. ఈ రోజు కూడా టీవీలో వచ్చింది. ఒరిస్సా బోర్డరులో ఉన్న భల్లగూడాలో దారుణంగా, కిరాతకంగా గిరిజనుల మీద పోలీసులు చేసిన ఈ పని సభ్య సమాజానికి మొత్తానికి తెలుసు. ముఖ్యమంత్రి గారు స్వయంగా చెప్పిరు న్యాయ విచారణ చేయమని. ఎన్పి గారు విచారణ చేశారా లేదా? ఈ గిరిజన మహిళలకు న్యాయం జరిగిందా లేదా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి.వి. సూర్యనారాయణ రాజు (విశాఖపట్నం) : అధ్యక్షా, ఇటీవల ఇటువంటి అత్యాచారాలు బాగా పెరిగిసేయాయి. ఉదాహరణకు 4 రోజుల క్రితం గిరిజన ఆశమ పారశాలలో ఉన్న విద్యార్థులుల్ని ఆటలో తీసు కువెళ్లి, వాళ్లకి మత్తు పాసీయాలు ఇచ్చి, అత్యాచారం చేసినట్లు కూడా ఈ రోజు పేపర్లో వచ్చింది. గిరిజన మహిళలు ప్రశ్నలకు పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లి రిపోర్టు ఇప్పలేకపోతున్నారు. ఇటువంటి వాటి మీద సూమోటాగా తీసుకుని, కేసు బుక్ చేసి, కఠినంగా శిక్షిస్తారా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీమతి పి. సబిత ఇంద్రారెడ్డి : టోటల్ రిపోర్టు చెప్పాలి అధ్యక్షా, కొంత సమయం ఇప్పమని అడుగుతున్నాను. జనవరి 22 వ తేదీన జిల్లా పోలీసు పార్టీ వారు మావోయిస్టు సభ్యులను పట్టుకొనడానికి ముంచింగ్పుట మండలంలోని భల్లగూడా గ్రామానికి వెళ్లారు. పోలీసులు మిలిటెంట్ సభ్యులను అరెస్టు చేసి, సంబంధిత న్యాయమూర్తి ఎదుట హోజు పరిచారు.

జనవరి 23 వ తేదీన, శ్రీ ఎల్. రాజారావు, మాజీ ఎమ్మెల్సీ, అరకు మరియు శ్రీ పంగి రాజారావు, బిన్ సెప్పి అధ్యక్షుడు వారి అనుచరులతో కలిసి భల్లగూడా గ్రామంలోని గ్రామస్థులతో మాట్లాడి సమాచారం పేపర్లకి రిలీజు చేశారు అధ్యక్షా, ఈ విధంగా అత్యాచారం జరిగిందని. ఈ విషయం టీవీ చానల్స్‌లో కూడా ప్రోలీంగు రావడం జరిగింది. ఆ రోజున గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు అక్కడే పుండటం జరిగింది. ఇమ్మిడియటగా ఎన్పికి ఆదేశాలు జారీ చేసి, న్యాయ విచారణ చేపట్టమని చెప్పడం జరిగింది.

వారి ఆదేశంతో 23 వ తేదీన విశాఖపట్నం జిల్లా ఎన్పి గారు - విలేఖరుల సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, అత్యాచారం జరిగినట్లు ఆరోపించబడిన మహిళలు కాని, వేరెవరైనా దీనికి సంబంధించిన సమాచారం ఉన్న వారు గాని, సేరుగా పోలీస్ స్టేషను గాని లేక తనను గాని ఎటువంటి న్యాయ సంస్థను గాని, ఎటువంటి భయం లేక కలవవచ్చునని తెలియజేశారు. బాధిత మహిళలు గాని, వేరెవరు కాని ముందుకు రాలేదు.

అదే రోజు ఒక ఆఫీసరును కూడా ఎపాయింట్ చేయడం జరిగింది. ఎన్పి, చింతపల్లిని విచారణ అధికారిగా నియమించి. నివేదిక సమర్పించవలసిందిగా కోరడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా ఎన్పి, చింతపల్లి విచారణ చేశారు. మరునాడు 24 వ తేదీన అన్ని దిన పత్రికలు అత్యాచారాన్ని గురించి ప్రచురించడం జరిగింది. అనేక పర్యాయాలు తెలియజేసినపుటటికీ, అత్యాచార ఆరోపణకి సంబంధించిన వివరాలను చివరకు విచారణాధికారికి అందజేసేందుకు కూడా ఎవ్వరూ ముందుకు రాలేదు.

మరునాడు 25 వ తేదీన ఆర్డివో, పాడేరు, సిబ పాడేరు, భల్లగూడా గ్రామానికి వెళ్లి, అత్యాచారానికి గురైనట్టు చెప్పబడుతున్న మహిళలను సమాచారం కోసం అడగటం జరిగింది. కాని ఆరోపణకి గురైన ఆ నలు గురు బాధిత మహిళలు సమాచారం ఇష్టానికి నిరాకరించడమే కాక, ఏమీ జరగలేదని చెప్పారు.

తర్వాత ఆ మహిళలు గాని, ఎక్కు ఎమ్ముచ్చే రాజారావు గారు గాని, పంగి రాజారావు గారు గాని ఎటు వంటి ఫిర్యాదు చేయలేదు. పోలీసులు నిఅర్డవోను భల్లగూడా గ్రామానికి వెళ్లి విచారించమని, గ్రామస్థుల నుంచి ఫిర్యాదు తీసుకోమని చెప్పి పంపడం కూడా జరిగింది. అయినా కూడా ఎవరూ ముందుకు రాలేదు. చివరకు పేపర్లలో వచ్చింది, టీవి ట్రైలింగులో వచ్చిన దాని ఆధారంగా నిఅర్డవో ఫిర్యాదును తీసుకుని 25 వ తేదీన రాత్రి పోలీసు స్టేషనులో కేసు నమోదు చేయడం జరిగింది, నిఅర్డవో ఇచ్చిన దానిని బేస్ చేసుకుని. ఎన్డి పింటి, అనకాపల్లిని ఎంక్సయిరీ ఆఫీసరుగా నియమించడం జరిగింది. ఈయన బాధిత మహిళలను విచారించి, వారి నుంచి పూర్తి సమాచారాన్ని, సాక్షులను విచారించి, వారి సమాచారాన్ని సేకరించడం జరిగింది. ఈ సమాచార సేకరణ, సాక్షుల విచారణ అంతా మధ్యవర్తుల సమక్షంలో, నీడియో గ్రాఫ్ చేయడం జరిగింది. బాధిత మహిళలు నలుగురిలో, వంతల దొమ్మె వంతల రమ్మి మరియు వంతల ముక్కమ్మ పోలీసులు తమపై అత్యాచారం చేశారని, కాని నేరానికి పాల్పడిన పోలీసులను గుర్తించలేమని చెప్పారు. వైద్య పరీక్షల నిమిత్తం బాధిత మహిళలను విశాఖపట్టంలోని కెజిహాచ్ ఆసుపత్రిలో హోజరుపరచమని ఎన్డిపివో అనకాపల్లి, సిబ, పాడేరుకు ఉత్తర్వు లిప్పడం జరిగింది. సిబ, పాడేరు ఆ నలుగురిని వైద్య పరీక్షల నిమిత్తం విశాఖపట్టం, కెజిహాచ్ ఆసుపత్రికి తగు రక్షణతో తీసుకువెళ్లడం జరిగింది. వైద్య పరీక్షలకు ఆ నలుగురు మహిళలు వ్యాతిరేకించడమే కాక మాకు ఏమీ జరగలేదని చెప్పడం జరిగింది. చివరకు 29 వ తేదీన ఆ మహిళలు ఇచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా, వైద్యులు ఆ నలుగురు మహిళల నుంచి సమాచారం తీసుకుని, పంపించుడం జరిగింది అధ్యక్షా. ఆ రిపోర్టుని పోలీసు డిపార్ట్మెంటు కిప్పడం జరిగింది.

29 వ తేదీన సుమారు 12 గంటల సమయంలో, రాజకీయ నాయకుల మరియు మహిళ హక్కుల సాముఘ్యాతిపరుల కలయికతో, నలుగురిలో ముగ్గురు బాధితులు – వంతల రమ్మి వంతల దొమ్మె మరియు ముక్కమ్మ వైద్య పరీక్షలు చేయించుకోడానికి అంగీకరించారు.

ఉ. 11.10

కానీ నాల్గవ మహిళా బాధితురాలు కిల్లో బుత్తు తనపై పోలీసులు ఎటువంటి అత్యాచారానికి గాని, దౌర్జన్యానికి గాని పాల్పడలేదని, వైద్య పరీక్షలను వ్యాతిరేకిస్తున్నట్లు చెప్పింది. SDPO అనకాపల్లి సంబంధిత చీఫ్ జ్యాడీపి యల్ మెజిస్ట్రేట్ న్యాయస్థానం ఎదుట నాల్గవ బాధితురాలైన కిల్లో బుత్తు సమాచారాన్ని నమోదు చేయడం జరిగింది. ఆ వాంగ్స్కాలంలో ఆమె ప్రమాణం చేసి పోలీసులు తనపై ఎటువంటి అత్యాచారానికి గాని, దౌర్జన్యానికి గాని పాల్పడలేదని చెప్పింది. పరిశోధనలో ప్రైపర్చర్ కోసం FSL నిపుణుల అభిప్రాయాన్ని కూడా తీసుకో వడం జరిగింది. కెజిహాచ్. ఆసుపత్రిలోని గర్భిణి స్థీల విభాగానికి చెందిన అసిస్టెంట్ ప్రోఫెసర్ తన నీఎిడికలో బాధిత మహిళల్లో ఒకరైన వంతాల దొమ్మె పైన ఈ మధ్య కాలంలో అత్యాచారం జరిగిందనటనికి ఎటువంటి ఆధారాలు లేవని తన వైద్య ఒప్పినియల్లో పేర్కొన్నారు. మిగిలిన ఇద్దరి వైద్య పరీక్షలకు సంబంధించిన సమాచారం ఇంకా అందవలసియున్నది. ఈ నిపయంలో బాధ్యతైన వారు వీరు అని తేలితే, తప్పకుండా వారిపై చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకర రావు : అధ్యక్షా, నేను అడిగిన ప్రశ్నకు దాదాపు మంత్రిగారు ఎనిమిది నిమిషాల పాటు సమాధానం చెప్పారు. తొలుత మేము అడిగిన ప్రశ్నకు ‘లేదు’, ‘ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు’ అని సమాధానం చెప్పారు. ఇది సున్నితమైన అంశం. అనేక రకాలైన ప్రజా సంఘాలు, ఎలక్ట్రానిక్, ప్రింట్ మీడియా, అనేక మైన రాజకీయ పార్టీలు సంబంధిత సంఘటనపై ప్రస్తావించాయి. భారతదేశ వ్యవస్థలో ఒక మహిళపై అత్యాచారం జరిగిన తరువాత ‘నా పైన అత్యాచారం కాబడింది’ అని ఎవరూ చెపులేరు. ఇది బాధాకరమైన విషయం. అనేకమైన అంశాలు ముహిపడి ఉంటాయి. ఎవరైతే దోషులు ఉంటారో, వారిని ఏ నిధంగా శిక్షించాలా అని మనం చూడాలి. ఒక కమిటీ వేశాం ఆ కమిటీ ముందుకు మీరు వచ్చి చెపుతారా? లేదా? అంటే... వారు చెపులేదు కాబట్టి ఇది అయిపోయిందని మనం ఎట్లా అనుకోంటాం? కె.జి. అసుపత్రికి వచ్చారు, సైదారాబాద్కి వచ్చారు. ఫౌర్నిస్ డిపార్ట్మెంట్... స్వయంగా ముఖ్యమంత్రి గారే దీనిపైన నిచారణ చేయమన్నారు. భయభ్రాంతులైన 76 గిరిజన కుటుంబాలు అక్కడ ఉన్నాయి. పోలీసు పోర్చుతో, మిగతా వారితో ఎట్లా వారు చెపుగల్లతారు.

మిస్టర్ శైర్కోవ్ట : మీరు ఏదైతే గూడెం పేరు చెప్పారో అక్కడ జరగలేదని మంత్రిగారు చెప్పారను కుంటాను.

శ్రీ జూపూడి ప్రభాకరరావు : అక్కడ జరగకసోవడం ఏమిటి? పోలీసులు అదే గ్రామంలో ఎంటర్ అయ్యారు. పోలీసులు మావోయిస్టుల కోసమో, మరెవరికోసమో, వెతకమనండి. వెతికే సమయంలో ఈ రేవ్ లు చేసే నిధానం ఏమిటి? అన్నం పెడితే రేవ్ చేస్తారా అధ్యక్షా! రేవ్ కాబడిన మహిళ బజారులోకి వచ్చి తనను రేవ్ చేశారని చెప్పుకోంటుందా? చెప్పుకోలేని వ్యవస్థ మనది. అందులో గిరిజన మహిళ. భాష సరిగొ రాదు. వారికి ప్రాటిష్టన్ ఇవ్వడానికి మన పోలీసులు ఉండాలి. ఆ పోలీసులే అలా మిగిల్సై, ప్రభుత్వం ఏమి కావాలి? సభ్య సమాజం ఏమి కావాలి. మన సమాజంలో పార్టీలు, మన వ్యవస్థ ఏమి కావాలి? మేము అడిగిన ప్రశ్నకు ముందు లేదని చెప్పి, తర్వాత ఇంత సమాధానం ఇచ్చిన తరువాత, వీరికి అసలు ఏమైనా న్యాయం జరిగే అవకాశం ఉందా? ఒక మహిళ హోం మంత్రిగా ఉండి, మరో మహిళకు ఆన్యాయం జరిగినపుడు, నార్కుల్ గా మనం న్యాయం జరుగుతుందని ఆశిస్తాం. సభలో ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఉన్నారు. I am requesting the Hon'ble Chief Minister to kindly intervene in the subject and do justice to the Tribal people.

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : ప్రభుత్వం బాధ్యతగా నిలేటీ సెక్రటరీతో కంప్లెంట్ ఇప్పించడం జరిగింది. బాధితులెవ్వరూ ముందుకు రాకపోతే, వి.ఆర్.ఓ. ద్వారా కంప్లెంట్ తీసుకొని, పోలీసులు యింకైవీరి చేయడం జరిగింది. యింకైవీరి చేస్తున్నపుడు ఒక ఆఫీసర్ని యింకైవీరి ఆఫీసర్గా వేయడం జరిగింది. సలుగురిలో ఇద్ద రిపై అత్యాచారం జరగలేదని వచ్చింది. మరో ఇద్దరి విషయంలో రిపోర్టు రావాల్సి ఉంది. FSL Report వచ్చిన పెంటనే బాధ్యతెన వారిని శిక్షించడం జరుగుతుంది. బాధ్యతెన వారిని కలిసంగా శిక్షించడం జరుగుతుందని ముఖ్యమంత్రి గారే స్వయంగా చెప్పడం జరిగింది. అదే విషయాన్ని ఈ సభ ద్వారా కూడా మనవి చేస్తున్నాము. ఈ అంశం సున్నితమైంది. డీటేల్స్ చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది, సభ ముందు పెబ్బాల్సిన అవసరం ఉంది. అందుకనే ముందు సమయం అడిగాను. దీనికి సంబంధించిన రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత, బాధ్యతెవరైనా వారిపై కలిసమైన చర్యలు తీసుకొంటామని తెలియజేస్తున్నాము.

మిస్టర్ శైర్కోవ్ట : భల్లగూడెంలో జరిగిందని అన్నారు. అక్కడ జరిగిందా?

శ్రీమతి పి. సబితా ఇంద్రారెడ్డి : భల్లగుడంలోనే జరిగిందని ఎక్స్ ఎమ్.ఎల్.ఎ గారు చెపుతున్నారు. అటువంటిది జరుగలేదని, వారి దాంట్లోనే డిఫరెంట్ బీనియన్నని నలుగురు మహిళలు చెపుతున్నారు. జరిగిందా, జరుగలేదా అన్నది రిపోర్టు వస్తే గానీ మనం దాన్ని నిర్ధారించలేమని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ డి.వి. సూర్యసారాయణరాజు : అధ్యక్షా, నేను అడిగిన దానికి సమాధానం రాలేదు.

మిషన్ చైర్మన్ : ఇన్ఫర్మేషన్ పంపిస్తామని అన్నారు.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు : ఒక అభిప్రాయాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేయాలను కొంటున్నాను. మంత్రి గారు చాలా కష్టపడి సమాచారాన్ని సేకరించారు. మంత్రి గారి సమాధానం ఈ విధంగా రావడం న్యాయం కాదు. దీంట్లో ఏదో ఒక అనుమానం ఉంది. డాక్టర్ రిపోర్టు రావాల్సిన అవసరం ఉంది. సమాధానం చేపేపుడు మీ లాంటి వారే ఛైర్యంగా ఉన్నది ఉన్నట్లు సమాధాం చెప్పలేకపోతే, సరైన సమాచారం ప్రెయిటగా ఇప్పలేకపోతే.... *does not arise* అనో, నో సార్ అని చెప్పి మళ్ళీ సమాధానం చెప్పడం, ఇటువంటి ఆస్టర్ హోం మంత్రి గారు... హోం శాఖ మంత్రి గారంటే నాకు గౌరవం ఉంది. చాలా బాధ్యతతో వ్యాపారం చేస్తోంది. డైరెక్టగా సమాధానం లేదు, లేదు అని చెప్పడం, అందులో ఏదో ఉంది. *No doubt about it. I have some information, but it cannot be proved in some cases.* సమాజం అట్లా ఉంది. భయం అట్లా ఉంది. అడవులు అలా ఉన్నాయి. నక్సలైట్స్ ఏరియాలు అలా ఉన్నాయి. వారు బయటకు వచ్చి చెప్పలేరు. *That should be understood* ప్రాపర్గా ఈ సభలో సరైన సమాధానాలు మీ సమక్షంలో చెప్పించేపుడు, కొద్దిగా పూర్వ ఆప్ చేయించాలి. బాధాకరమైనా సరే, వాస్తవమైన సమాచారాన్ని వాస్తవంగా ఇచ్చి, అయ్యా, ఫరథర్ ఇన్ఫర్మేషన్ రావడం లేదు అని అంగీకరిస్తే మంచిదనే అభిప్రాయంతో నేను ఉన్నాను. ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఇక్కడ ఉన్నారు కాబట్టి చెపుతున్నాను.

డా. కె. రోశయ్ : అధ్యక్షా, ప్రభుత్వం సమాచారాన్ని దాచిపెట్టడానికి గానీ, దోషులను రక్షించడానికి గానీ ఏ రకమైన ప్రయత్నం చేయడం లేదు. దయచేసి సభ్యులు అర్థం చేసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కంప్యూట్ రాగానే వెంటనే యాక్స్ తీసుకోడానికి ప్రయత్నం చేశాము. మొత్తం సమాధానం నిన్న తరువాత సందిగ్గం కనబడుతోంది. ఒక ఉదాహరణ మనవి చేస్తున్నాను. అత్యాచారం జరిగిందా లేదా అన్నది డాక్టర్స్ పరీక్ష చేసిన తరువాతే చెప్పలే తప్ప మనం బయట ఉండి మనం ఔనని కాదని చెప్పలేము. ఒక మర్మర్ కేసు తీసుకోంటే, ‘ఎక్స్’ అనే అతను మర్మర్ అయిపోయాడు. ఈ విషయం ఊరంతా తెలును. దేశం అంతా తెలును. కానీ కేసు పెట్టిన తరువాత, సాక్ష్యం సరిగా చెప్పలేకపోతే కేసులు కొట్టేస్తున్నారు. మనిషి చనిపోయాడు. కాకపోతే, కేసు ప్రూవ్ చేసేపుడు ఎవరైతే అక్యూజ్ అని పోలీసులు ఇన్వెస్టిగేషన్లో కేసు పెడుతున్నారో, అతను సరిగా ప్రాసిక్యాపస్ పెట్టిన పోలీసు సరిగా నిర్ధారణ చేయకపోయారు. కాబట్టి, *benefit of doubt* క్రింద కోర్టులు కేసు కొట్టేస్తున్నాయి. ఇది భారతదేశంలో ఉన్న న్యాయ వ్యవస్థ. కనుక ఇటువంటి వాటిలో *most sensitive* ఏ స్థి కూడా తనపై అత్యాచారం జరిగిందని చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేయదు. కానీ ఈ కేసులో, వారిచ్చిన కంప్యూట్గా కనిపించడం లేదు. *Somebody else gave the complaint* ఏవో జరుగుతున్నాయి. *But, the Government attitude*లో విచారణలో దోషి అని తెలితే, ఎలాంటి వారైనా, ఎంత గొప్ప వారైనా ఉప్పేక్షించే ప్రశ్న లేదు. తప్పనిసరిగా తగు చర్యలు తీసుకొంటాను.

సగరి-గాలేరు కాలువ నిర్మాణం

170

~~ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనపరిషత్తు
మాన సభావేశం~~

ప్రత్యు. నెం. 3758 (190)

శ్రీ పోచించెళ్ళి సుబ్రాహ్మణి,
ఎం.ఎల.సి.,

గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహ సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా ;

టథ సగరి - గాలేరు కాలువ నిర్మాణంలో అక్రమాలు చోటు చేసుకున్న విషయం వాస్తవమేనా ;

శ్రీ సదరు నిర్మాణపు పొదవు వివరాలు ఏమిటి ;

డిస్ట విషుదల చేసిన మొత్తం వివరాలతోపాటు ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయమెంత ; ఖర్చు చేసిన మొత్తమెంత ?

భారీ, మధ్యతరహ సాగునీటి శాఖ మంత్రి (ప్రాప్తి లక్ష్మిమ్మ)
సమాధానం

టథ తెదండీ.

శ్రీ వివరాలను సభా సమక్షంలో ఉంచడమయింది.

డిస్ట జిఎన్.ఎన్.ఎన్ ప్రాజెక్టు అంచనా వ్యయం రూ. 7216.36 కోట్లు. సంవత్సరంవారీగా విషుదల చేసిన, ఖర్చు చేసిన మొత్తం వివరాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

వరువు సంఖ్య	సంవత్సరం	విషుదల చేసిన మొత్తం (రూ. కోట్లలో)	ఖర్చు చేసిన మొత్తం (రూ. కోట్లలో)
1.	2004-05	70.09	35.70
2.	2005-06	213.93	188.13
3.	2006-07	686.00	686.00
4.	2007-08	1259.57	1225.78
5.	2008-09	1617.18	1039.14
6.	2009-10	870.19	580.34

(పై సమాధానం గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహ సాగునీటి శాఖ కురాత్రాగారి అమోదం పొందింది.)

సాగునీరు, ఆయకట్టు ప్రాంతాల్లో శాఖ,

యు.ట. నోటు నెం.3977/భారీ సాగునీట.VI/2009, తేదీ: 23-3-2010.

ANNEXURE

STATEMENT SHOWING THE LENGTHS OF GNSS CANAL

Sl. No.	Name of the work	length in Km.
1.	Pothiredypadu to Banakacherla	16.800 Kms
2.	Banakacherla to Gorakallu	56.775 Kms
3.	Gorakallu to Owk FFC	55.526 Kms
4.	Owk Tunnel	6.000 Kms
5.	Owk-Gandikota FFC	52.184 Kms
6.	Gandikota Tunnel	5.390 Kms
7.	GNSS Phase.I Canals – KM 0.000 to 32.640	32.640 Kms
8.	GNSS Phase.II km.32.640 TO 240.00	207.360 Kms
9.	Balaji Tunnel, 240 – 254 Km	14.000 Kms
10.	Mallemadugu Reservoir	0.000 Kms
11.	Balaji Reservoir	0.000 Kms
12.	GNSS Main Canal Km 254 to 264	10.000 Kms
13.	Balaji Tunnel-II 264 to 275	11.000 Kms
14.	GNSS Main Canal from Km 275 to 311 Kms	36.000 Kms
15.	Venugopal Sagar Reservoir	0.000 Kms
16.	Vepagunta Reservoir & Adavikottur Reservoir & Excavation of GNSS Main Canal from Km 311 to 334 Km	23.000 Kms
Total		526.675 Kms

PONNALA LAKSHMAIAH
MINISTER FOR MAJOR & MEDIUM IRIGATION

ఉ.11.20

శ్రీ పోవింటడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, మొదటి ప్రశ్నలో అడ్మినిస్ట్రేషన్ విషయం వాస్తవమేనా అని అడిగిన దానికి లేదని మంత్రి గారన్నారు. మంత్రి గారి సమాధానంలో లేదంటే ఏమి అడగాలో అర్థం కాలేదు. గాలీరు-నగరి మీద అవకతవకలు జరిగినట్లు జనవరి, 23 వ తేదీన ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో ప్రత్యక్షంగా చూపబడిన విషయం వాస్తవమా కాదా అనేది తెలుసుకోపలసిందిగా మంత్రి గారిని ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. మొదట ఆమోదించబడిన డిజైన్లను కూడా మార్పారని దానిలో వచ్చింది. టండర్ వేసినప్పుడు కోట్ చేసిన దాని ప్రకారం బిల్లులు చెల్లిస్తున్నారా లేక డిజైన్ మార్పిన తరువాత వేసిన టండర్ ప్రకారం బిల్లులు చెల్లిస్తున్నారా అనే విషయం మీద సమాధానం కావాలి. అవకతవకలు జరిగాయనే ఉద్దేశ్యంతో అడిగాం కాబట్టి విచారణ జరిపిన్నే బాగుంటుందనే అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాం. విచారణ జరిపిన తరువాత రిసోర్సును సభకు సమర్పించాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. గాలీరు-నగరి ప్రాజెక్టుకు నీరు ఎప్పుడు ఇస్తారో తెలియచేయవలసిందిగా కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు సుబ్బారెడ్డి గారు ప్రస్తావించినట్లు.. గాలేరు-సగరి మీద అవకఱవకలు జరిగినట్లు జనవరి 23, 24 తేదీలలో ఎలక్ట్రోనిక్ మీడియల్స్ వచ్చినదాని మీద నా దగ్గర ఫిర్యాదు కాని, ప్రభుత్వం తరపున సమాచారం కాని లేదు. తప్పనిసరిగా ఆ వీడియో క్లిప్పింగులను తెప్పించి చూస్తాను. చూచిన తరువాత ప్రభుత్వం తీసుకోవాల్సిన చర్య ఏమైనా ఉంటే తప్పనిసరిగా తీసుకుంటాను. డిజైన్ మార్పారు కాబట్టి టెండర్ అగ్రమెంట్ ప్రకారం పేమెంట్ చేస్తున్నారా లేక యాక్స్యూపల్ పేమెంట్ చేస్తున్నారా అని అడిగిన దానికి.. డిజైన్లో మార్పులు చేయడంలో నిర్మాణ సంఘర్షణలకు అనుమతి ఇచ్చాం. కాని, పనులు మొదలుపెట్టే ముందే మార్పిన డిజైన్లను రాష్ట్రప్రభుత్వం తరపున సీకసీడీవో (సంట్రూల్ డిజైన్ అర్ధనైజేషన్) నుండి అనుమతి పొందాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ డిజైన్ ఆమాదించబడిన తరువాత మాత్రమే పనులు మొదలు పెట్టాలి. ఒకసారి పనులు మొదలు పెట్టిన తరువాత డిజైన్లు మార్పు అవకాశం లేదు. మొదటిగా ఎన్ని డిజైన్లను ఇచ్చినా మనకు అవసరమైన డిజైన్లను మాత్రమే రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, ఇరిగేషన్ శాఖ ఒప్పుకుంటుందనే ఎపథాన్ని సభ్యులకు తెలియచేస్తున్నాను. టెండర్ సమయంలో కోట్ చేసిన ప్రకారం పేమెంట్ ఒక రకంగా ఉంది, యాక్స్యూపల్ పేమెంట్ నురోక రకంగా ఉంటుందా అని అడిగిన దానికి.. వాస్తవం కాదని తెలియచేస్తున్నాను. మొత్తం జీవ్ ఎస్ ఎస్ లో 27 ప్యాకేజీలున్నాయి. 27 ప్యాకేజీలకు గాను అంచనా పేసిన అమోంట్ దాదాపు రూ.6215.11 కోట్లు. కంట్రాక్టరు మధ్య పోటీ వల్ల ఈ 27 ప్యాకేజీలకు చివరికి ఒప్పందాలు చేసుకున్న విలువ మాత్రం రూ.5125.90 కోట్లు. ప్రభుత్వం వేసిన అంచనా కంటే దాదాపు 17.52 శాతం తక్కువగా కోట్ చేయడం జరిగింది. ఈ పనులు పురోగతిలో ఉన్నాయి. ఒప్పందాల మేరకే చెల్లింపులు జరుగుతున్నాయి. ఒక్క ప్యాకేజి గురించి చెప్పగలుగుతాను. ఒకటప ప్యాకేజీలో 96 శాతం పనులు పూర్తయ్యాయి. రెండవ ప్యాకేజీలో 75 శాతం పనులు పూర్తయ్యాయి. ప్యాకేజీ నెం.47లో 80 శాతం మేరకు పనులు పూర్తయ్యాయి.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, ఆ వివరాలను నేను అడగలేదు.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : అధ్యక్షా, ఈ వివరాలన్నింటని తప్పనిసరిగా సభ్యులకు అందచేస్తాను. ప్రభుత్వం బేసభాలకు పోయేది లేదు. దాచేది లేదు.

శ్రీ పోచింరెడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, టెండర్లు వేసినప్పుడు కంట్రాక్టరు కోట్ చేసిన దాని ప్రకారం చెల్లిస్తున్నారా? లేక డిజైన్లు మార్పిన తరువాత ట్రోత్త టెండర్ రేట్లు ప్రకారం బిల్లులు చెల్లిస్తున్నారా అనేది తెలియచేయాలని కోరుతున్నాను. 2009-10 సంవత్సరానికి మనకు ఎలాట్ చేసిన బడ్జెట్లో రూ.3755.09 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు అయింది. మిగిలిన డబ్బుతో పెండింగ్ బిల్లులను చెల్లించేది ఏమైనా ఉందా అని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

మిస్టర్ శైర్కున్ : టెండర్ ప్రకారం చెల్లిస్తున్నారా లేక మార్పిన డిజైన్ ప్రకారం చెల్లిస్తున్నారా అని సభ్యులు అడుగుతున్నారు.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య : అధ్యక్షా, డిజైన్లు ఆమాదం పొందిన తరువాత మాత్రమే పనులు ప్రారంభిస్తారు. పనులు ప్రారంభించిన తరువాత పనులు చేసిన విలువను బట్టి ఒప్పందాల మేరకు మాత్రమే బిల్లులు చెల్లించడం జరుగుతోంది. పనులు మొదలుపెట్టిన తరువాత డిజైన్ మార్పుడం కాని, మార్పిన డిజైన్కు అదసపు చెల్లింపులనేని ఉండవని చాలా స్ఫ్రాంగా తెలియచేస్తున్నాను. ఇకపోతే, పెండింగ్ బిల్లుల చెల్లింపుల విషయానికి

వస్తే, ఫేజ్-1లో రూ.77కోట్లు, ఫేజ్-2లో రూ.28 కోట్లు ఉంది. మొత్తం రూ.105కోట్లు చెల్లించాల్సి ఉంది. అగస్టు మాసం పరకు చేసిన పనులకు బిల్లులు చెల్లించడం జరిగింది. పెండింగ్లో ఉన్న బిల్లులకు చెల్లింపులు చేసేందుకు ప్రభుత్వం అన్ని విధాల చర్యలు తీసుకుంటుందని తెలియజేస్తున్నాము.

MR. CHAIRMAN: LCQ No. 169 (4015) is postponed at the request of the Member. ఇప్పుడు అర్థ గంటల సేపు రక్షిత మంచి నీటి మీద చర్చ ఉంటుంది.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, మొదట మైనింగ్ మీద చర్చకు అనుమతించండి.

MR. CHAIRMAN: We have completed all the questions. After the tea break, I will take up the short discussion on Protected Water Supply Schemes as well as Mining Policy with special reference to Obulapuram and Bayyaram. Now, tea break for fifteen minutes.

(Then the House adjourned at 11.25 a.m., for fifteen minutes tea break)

ఉ.11.50

(తేసీటి విరామంతరం సభ తిరిగి **ఉ.11.55** లకు తిరిగి సమావేశమైనది.)
(గారప షైర్క్స్ అధ్యక్షస్థానం పోంచారు.)

ప్రత్యేక ప్రస్తావన

MR. CHAIRMAN: SPECIAL MENTION SHABEER AHMED

جناب حافظ پیر شبیر احمد: عالی جناب چیر میں صاحب! Minority آندھرا پردیش میں سب سے زیادہ مسلمان ہے، افیض ہے۔ اس کے تعلق سے کچھ بات کرنا چاہتا ہوں، جو آپ نے وقت دیا اس کا شکر یہ۔ اردو کا ذمی ہے، حج کمیٹی ہے، وقف بورڈ ہے، Minority Finance Commission ہے، Minority Commission ہے، لیکن اب تک اس کا کوئی چیر میں نہیں ہے۔ تقریباً ایک سال ہو گیا ہے لیکن آج تک اس کا کوئی چیر میں نہیں بنایا گیا اور دوسری بات یہ ہے کہ جب تک اس کا چیر میں نہیں بنایا جائے گا، عوامی تنائی نہیں آیا گا یعنی ڈسڑک سے اس کا نمائندہ نہیں بننے گا تب تک جتنے کار پوریشن بنائے جائیگے، کمیٹی بنائیں وہ سب بیکار رہیا گا اور کوئی کام اس میں نہیں ہو گا۔ جیسا اردو کا ذمی ہے اس کا آج تک کوئی چیر میں نہیں بناء، نہ اس کا ذمی کا award دیا جا رہا ہے، نہ کتابیں شائعے ہو رہی ہے۔ اسی لئے میری گزارش ہے کہ اس کے لئے کچھ کرے۔ اور وقف بورڈ کے تعلق سے میں عرض کروں گا چیر میں صاحب کو وقف بورڈ کے اندر جیسا Vizag ہے، کرنول ہے، نظام باد ہے، محبوب نگر ہے، وہاں سے جو فنڈس آتا ہے وہ فنڈس اسی ضلع میں خرچ کرنا چاہئے، وہ فنڈس یہاں اسٹیٹ میں لا لیتے۔ وہ فنڈس جہاں کا ہے وہی خرچ کرنا چاہئے۔

MR. CHAIRMAN: Nobody is there to give reply. You have to just make a mention

جناب حافظ پیر شیراحمد: ایک بات اور بے صاحب کہ minority کا دو ہزار کوڑیں old city میں دیتے ہے، وہ ہمارے لئے بڑی خوشی کی بات ہے، اسی طرح ہمارے اور ضلعے ہیں جیسے کرنول بے وہاں مسلمان زیادہ ہے، نظام باد بے وہاں پر بھی مسلمان زیادہ ہے، وہاں پر بھی خصوصی packages دینا چاہئے۔

MR. CHAIRMAN: Your mention will go to the Government.

جناب حافظ پیر شیراحمد: کچھ تو وقت دینا چاہئے۔

అర్థిల సమర్పణ

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, టిటిడిలో శ్రవణం ప్రాజెక్టు ద్వారా 0 - 3 సం. వయసు గల పిల్లలను అడ్మిట్ చేసుకొని వాళ్ళకు పూర్తిగా నయమైన తరువాత రెగ్యులర్ స్కూల్స్ కు పంపించే ఏర్పాటు ఉన్నది. అందులోనే ఉపాధ్యాయుల జీతభత్యాల మున్సుగు వాటిని గురించి టిటిడి వారు సెలక్ట్ చేసిన థర్డ్ పార్ట్ కి ఇచ్చారు. థర్డ్ పార్ట్ వారు జీతాల నిమిత్తం చెక్కులిస్తూ ఉపాధ్యాయుల వద్ద సుండి డబ్బులు తీసుకుంటున్నారు. వారికి తగు న్యాయం చెయ్యవలసిందిగా ఇచ్చిసటువంటి పిటీషనును తమకు అందచేస్తున్నాను.

(పిటీషనును సమర్పించడమైనది.)

శ్రీ విటపు బాలసుఖుహృద్యం (ప్రకాశం, నెల్లారు, చిత్తురు) : అధ్యక్షా, నేను ఇప్పటోయే పిటీషను తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం లోని కల్యాణాకట్టులో ఉన్న బార్బర్స్ కు సంబంధించినటువంటిది. వీళ్ళను టిటిడి వాళ్ళ సెలక్ట్ చేసుకొని, కొంతమందిని అపాయింట్ చేసుకున్నారు. మిగతా వాళ్ళను అపాయింట్ చేసుకోకుండా వేరే వాళ్ళని నియమించుకుంటారేమోననే భయం వారికున్నది. కాబట్టి తమనే అపాయింట్ చేసుకోమని ఒక పిటీషన్ ఇప్పడం జరిగింది. దీనిని పరిశీలించి, వారికి తగు న్యాయం చెయ్యవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటీషనును సమర్పించడమైనది)

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి (ప్రకాశం, నెల్లారు, చిత్తురు) : అధ్యక్షా, ప్రైమర్ హెల్ప్ సెంటర్లలో ప్రభుత్వం పది, ఇర్వై సంవత్సరాలనుండి నియమించినటువంటి కంటింజన్సీ స్టోఫ్ కి వెయ్యి రూపాయలు ఇస్తున్నారు. వాళ్ళను రెగ్యులర్ చెయ్యడం లేదు, జీతాలు పెంచడం లేదని వారు ఒక పిటీషను ఇప్పడం జరిగింది. దానిని నేను సభకు సమర్పిస్తున్నాను.

(పిటీషనును సమర్పించడమైనది)

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వర రావు : అధ్యక్షా, హైదరాబాదు నడిబోడ్డున లోయర్ ట్యాంకు బండ్ వద్ద డిబిఆర్ మిల్స్ ఉండేది. గతంలో చాలా ప్రిస్టేజియన్ గా నడిచినటువంటి స్పిన్ఫైర్ మిల్ అది. దురదృష్టి ప్రశాశత్తు అది మూతపడింది. 24 ఎకరాల విలువైన భూమి అది. అయితే ఆ కార్బికులకు మిల్స్ క్లోజర్ అయిన తరువాత క్లోజర్ బెనిఫిట్స్ ఇవ్వలేదు. ఆ బెనిఫిట్స్ ఇప్పడానికి కావలిసినంత అస్తిత్వం కలిగిన డిబిఆర్ మిల్స్ ను ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని ఆ కార్బికులకు వీలుగా ఏదైనా హోసింగ్ కార్బికులుం లాంటిని ప్రభుత్వ పరంగా ఇస్తే బాగుంటుంది. డిబిఆర్ మిల్స్ యొక్క అస్తిత్వం రక్షించి కార్బికులకు న్యాయం చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

(పిటీషనును సమర్పించడమైనది)

శ్రీ కచ్చి జార్జి విక్రెర్ : అధ్యక్షా, తూర్పు గోదావరి జిల్లాలోని ఆత్రమ పొతశాలలో పనిచేసున్న ఏవ్వెన్మెల సమస్యలను పిటీషను ద్వారా సభ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. వారిని నే స్పైల్ మీద నియమించారు గానీ, వారికి జాబ్ ఛార్ట్ గానీ, ఇన్ని గంటలు పనిచేయాలని గానీ లేదు. హోస్టల్ లో ఉన్న విద్యార్థి అనారోగ్యం పొత్తెతే, అతను డిశార్ట్ అయ్యెపరకు ఉండవలసి వస్తోంది. వారికి టి.ఎ., డి.ఎలు ఇప్పడం లేదు. వారి పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంటోంది. వాళ్ళ సమస్యల పరిష్కారం కొరకు ఈ పిటీషనును సమర్పిస్తున్నాను.

(పిటీషనును సమర్పించడమైనది)

మ. 12.00

శ్రీ ఎం.వి.ఎన్.శర్మ : అధ్యక్షా, శ్రీకాకుళం జిల్లా సోర్టేటు, కంచలి మండలాలకు చెందిన రైతాంగానికి సంబంధించిన పిటీషన్ను తమకు సమర్పిస్తున్నాను. వారికి న్యాయం చెయ్యాలని కోరుతున్నాను.

(పిటీషన్ అందజేయడమైనది)

అర్థ గంట చర్చ

రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలకు సంబంధించిన లఘు చర్చ

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో అనేక జిల్లాలలో కరువు పరిస్థితులు ఏర్పడ్డాయి. త్రాగునీటి సమస్య అప్పుడే ప్రారంభం అయ్యాంది. దీనికి తోడు కరంటు సమస్య కూడా తోడవడంతో అనేక చోట్ల బోర్డలో నీరు తీసే అవకాశం లేకపోతోంది. అవకాశం ఉన్న చోట్ల బోర్డలో ఎక్కువ లోతుకు వెళ్ళినకొద్దీ ఫ్లోర్రైట్ సమస్య ఎక్కువగా ఉంటోంది. ముఖ్యంగా హైస్కూల్లు, హోస్టల్లు, పెద్ద సంఖ్యలో విద్యార్థులు ఉండి మధ్యాహ్నా భోజన పథకం అమలు జరిగే ప్రాంతాలలో నీటి సౌకర్యాలకు సంబంధించిన తగిన శక్థి చూపించడం లేదు. గ్రామ ప్రాంతాలలో సంగతి సరే సరి. అందువల్ల ప్రభుత్వం దీనికి అధిక నిధులను కేటాయించి, పొతశాలలో, హోస్టల్లో, కాలేజీలలో ప్రత్యేకమైన ఏర్పాట్లు చెయ్యాలని, అలాగే గ్రామాలలో రక్షిత మంచినీటి పథకాలలో సరైన సూపర్ నిజన్ లేక చాలా చోట్ల దీనికి సంబంధించి కమిటీలు కూడా లేవు. మా ఊరిలోనే ఒకదానికి కమిటీ లేక ఇబ్బంది పడుతున్నారు. అందువలన అందరికీ సంబంధించి మంచినీటి కొరకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇప్పవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం : అధ్యక్షా, ఈమధ్య జరుగుతున్న ఏ జిల్లా పరిషత్ సమావేశాలలో కానీ, డిడిఆర్ఎసిలలో కానీ, జిల్లాలలో ముఖ్యమంత్రిగారితో జరుగుతున్న రెప్యూ సమావేశాలలో కానీ, అందరూ కూడా చాలా ఆందోళన వ్యక్తం చేస్తున్న సమస్య ఏదైనా ఉండంటే, అది త్రాగునీటికి సంబంధించినదే. దురదృష్టప్రశాశ్త్రు, ఏదో మెట్టప్రాంతాలలోనూ, వర్షాభావం తక్కువ ఉండే ప్రాంతాలలోనే కాకుండా ఇది నెల్లారు, తిరుపతి పంటి పట్టణాలలో కూడా ఎక్కువగా ఉంటోంది. ఇప్పటికే, తిరుపతిలో మంచి నీళ్ళ బిందె రూ.1-50 పైసలు, రూ.2-00లకు కొనుక్కునే పరిస్థితి వచ్చింది కాబట్టి, పట్టణాల మీద ఎక్కువగా కేంద్రికరిస్తూ, అదే సందర్భంలో మారుమాల గ్రామాలలో ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ చూపిస్తూ, ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి యుద్ధ ప్రాతిపదికన చర్యలు తీసుకోవడంతోపాటు, కల్కికర్మ చేతులలో పుష్టిలంగా నిధులు సమకూర్చలని చెప్పి మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ జల్లి విల్సన్ (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, మంచినీటి సమస్య అనేది ఈ సంవత్సరం ఇంకా ఎక్కువ అవుతోందని ఈ సందర్భంగా తెలియజేస్తున్నాను. వేసవి కాలం ముందే రావడంవల్ల ఈ వేసవి కాలం ఇంకా ఎక్కువగా కొనసాగేటట్లు కన్నిస్తున్నది. ఈ అవసరాలను తీర్చేందుకు ప్రభుత్వం మంచి చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. ప్రస్తుతం కృష్ణాజిల్లాలోని రక్షిత నీటి సరఫరా పథకాలను దాదాపు ఎక్కువ భాగాలను నేను పరిశీలించడం జరిగింది. రాబోయే కాలంలో వాటర్ సోర్స్ అనేది లేకుండా పోయే పరిస్థితి కన్నిస్తున్నది. దీనికి సంబంధించిన మార్గాలు సబ్సర్పైన్, డైకాన్ సిస్టంస్ ఉన్నాయి. కాబట్టి, దానిని ఇంపీమెంట్ చేయడానికి ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. మరీ ముఖ్యంగా కృష్ణాజిల్లాలోని వీరుల పాడు, ఉయ్యారు, జాజ్ఞారు గ్రామాలకు సంబంధించినటువంటి ఎన్.ఎస్.ఎల్.లు ఎన్.టి.లకు కేటాయించిన దాదాపు కొన్ని లక్షలది రూపాయల నిధులు నిరుపయోగంగా పడి ఉన్నాయి. వారికి ప్రత్యేకంగా వాటర్ సోర్స్ కల్పించాలని, దాదాపు రూ.18 లక్షల వరకూ కేటాయించిన నిధులను ఈనాటికి కూడా ఖర్చు చేయని పరిస్థితి కన్నిస్తున్నది. మరీ ముఖ్యంగా ఈ పథకాలు సక్రమంగా సాగాలంటే కాంబ్రాక్లర్ పెత్తసం పోవాలి. కార్బూకులకే కనీస వేతనం, వారిలో కార్బూకులను సక్రమంగా చూసే పద్ధతి ఉంటే, కనీస వేతనం అనేది సరిగ్గా అమలు జరిగి ఉంటే, ఈ రోజున నాన్సిస్ట్ కాంట్రాక్ట్ వర్కర్లకు రూ.4,050 ఇఫ్వాలని ఉంటే, ఈ రోజున రూ.1,500, రూ.1,200 ఇచ్చే పరిస్థితి కన్నిస్తున్నది. ఈ పద్ధతిలో ఈ పథకానికి సంబంధించిన స్క్రములు సక్రమంగా జరిగే పరిస్థితి కన్నించదు. కాబట్టి ఈ కార్బూకులకు కనీస వేతనాలు అమలు జరిగే పద్ధతి, అలాగే వాటర్ సోర్స్ ఎక్కువగా జరిగే పద్ధతి, అలాగే ఎలక్ట్రిసిటీ లైస్నసు, రక్షిత నీటి సరఫరాల పథకాలకు ప్రత్యేకంగా వెయ్యవలసిన అవసరం ఉంది. ఇప్పటికే సుబాబుల్, జామాయిల్ తోలులలో ఎలక్ట్రిసిటీ లైస్నసు వేయడం వలన గాలి వాసలు, తుఫానులు వచ్చినపుడు ఎలక్ట్రిసిటీ లైస్నసు పోయి, చాలా డిప్ట్రోబెన్స్ జరుగుతోంది. కాబట్టి రోడ్స్ మార్గంలోనే కొంచెం దూరమయినా, రక్షిత మంచి నీటి సరఫరాలకు సంబంధించి ఎలక్ట్రిసిటీ లైస్నసు వెయ్యాలని ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తూ, ఈ సంవత్సరం ఈ పథకాలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇవ్వాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, విశాఖ జిల్లాలో త్రాగు నీటి ఎద్దడి చాలా తీవ్రంగా ఉన్నది. గోదావరి జలాలను తరిలించే విశాఖ ఇండప్రీయల్ వాటర్ సప్లై కంపెనీ ద్వారా నీటిని నష్టించి, తద్వారా అక్కడ ఉన్నటువంటి రైవాడ, శారదా నదుల నీళ్ళను జిల్లా ప్రజల త్రాగు నీటి అవసరాలకు వాడవచ్చనే ఆలోచనలతో ప్రభుత్వం గతంలోనే కొన్ని చర్యలను తీసుకున్నది. అయితే, ఆ ప్రాజెక్టు మొత్తం అస్వాస్థంగా ఉన్నది. నగర ప్రజలకు త్రాగు నీటి ఎద్దడి చాలా తీవ్రంగా ఉంది. ఇంకా వేసవి కాలం మొదటి దశలోనే రెండు రోజులకు

ఒకసారి నీరు ఇచ్చే పరిష్కతి ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో ఇప్పటికే బోర్లు చాలావరకూ ఎండిపోయాయి. ఏజెన్సీలలో ఇంకా మంచినీటి ఎద్దడి చాలా తీవ్రంగా ఉంది. ఊట గడ్డలు అన్ని ఎండిపోయాయి. ఆ ప్రాంత ప్రజలు నీళ్ళకోసం ఎక్కడకు వెళ్ళి తెచ్చుకోవాలో తెలియని పరిష్కతిలో ఉన్నారు. కాబట్టి ఆ ప్రాంతాన్ని అత్యవసర పరిష్కతిగా పరిగణించి, జిల్లా అధికారులకు ప్రత్యేకమైన వసరులను, అధికారాలను ఆర్థిక వసరులు కూడా అందించే విధంగా సదరు మంత్రిగారు ఆదేశించగలరని నేను కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి.జి.వి. కృష్ణరెడ్డి : అధ్యక్షా, వేసవి కాలంలో ప్రతి సంవత్సరంలో వచ్చేటటువంటి త్రాగునీటి సమయ ఇది. కానీ ప్రత్యేకించి, ఈ సంవత్సరం సంబంధిత మినిస్టర్ గారు తగిన శక్థి తీసుకుంటున్నారు కావున మరింత చర్యలు తీసుకున్నట్లయితే, ఈ సమయము ముందుగానే పరిష్కరించే అవకాశం ఉంది. మొన్న జరిగిన ప్రశ్నలో ఖాళీలు ఎన్ని ఉన్నాయో మంత్రిగారు చెప్పమన్నారు. గుంటూరు జిల్లాలో ఎ.ఇ. పోస్టులకు సంబంధించి 20 ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఆ ఖాళీలను కనీసం తాత్కాలికంగా వైనా ఎవరిషైనా నియమించి చేసినట్లయితే, త్రాగు నీటి సప్లై అందరూ కలిసి పనిచేసే అవకాశం ఉంటుంది. ARWS క్రింద గుంటూరు జిల్లాలో 300 పనులు చేపట్టబడ్డాయి. ఈ పనులు పూర్తి చేయాలంటే దాదాపుగా రూ.30 కోట్ల బడ్జెట్ ఇప్పపలని ఉంది. ఇవి చాలా కాలం నుంచి పెండిగులో ఉంటున్నాయి. వీటిని ఎంతవరకూ వీలయితే అంతవరకూ పూర్తి చేసినట్లయితే, త్రాగు నీటి సమయము మనము కొంతవరకూ తీర్చినవారమపుతాము. తరువాత కన్టినెషన్ట్ ప్లాన్ మినిస్టర్ గారు ఇచ్చిన నోట్లో అన్ని జిల్లాలకు కలిపి రూ.23 కోట్లు అలాట్ చేశారని చెబుతున్నారు. కానీ అధికారుల యొక్క అంచనా ప్రకారం కన్టినెషన్ట్ ప్లాన్కు గుంటూరు జిల్లాకు కేవలం రూ. 4 కోట్ల డబ్బు అవసరం అవుతుంది. దీనిని సమకార్యపలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. ఇప్పుడున్నటువంటి మంచినీటి పథకాలకి, విద్యుత్థక్కి సరఫరా చేయలేకపోవడం ఒకటి, ఇస్తున్న 7 గంటలలో నింపుకోలేక పోవడం సమయాగా ఉన్నది. గ్రామాలలో ఇప్పుడు మంచి నీటి సప్లై సంబంధించిన విద్యుత్థక్కి సరఫరాకి బిల్లుల్ని గ్రామాలలో వాళ్ళనే కట్టుకోమంటున్నారు. గ్రామాలలో అసలు పంచాయతీలకు అంత బిల్లులు కట్టలేని పరిష్కతులు ఉన్నాయి. మరి దీనిని కూడా త్వరలో పరిష్కరించవలసిన అవసరం ఉంటుంది. కనీసం మంచినీటి పథకాలు ఎక్కడెక్కడ అయితే ఉంటున్నాయో, అక్కడ విద్యుత్లను 7 గంటలకు మించి, విద్యుత్థక్కి సరఫరా వాటి వరకైనా కనీసం ఇచ్చేటటువంటి ఏర్పాట్లు చేయవలసిందిగా కోరుతూ, ఇక ముందు చేపట్టే మంచి నీటి సరఫరా పథకాలకి విద్యుత్థక్కి బిల్లులను ప్రభుత్వం భరించేటట్లుగా మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ అరికెల సర్వారెడ్డి : అధ్యక్షా, రూరల్ వాటర్ సప్లై సప్లై సంబంధించి డిపార్ట్మెంట్ ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి డిపార్ట్మెంట్ల అన్నింటికన్నా ముఖ్యమైన డిపార్ట్మెంటు. ఇక్కడున్నటువంటి ప్రజాప్రతినిధులకు ఎవరికైనా ఎదురయ్యి మొట్ట మొదట సమయ �RWS. అసలు ఆ డిపార్ట్మెంట్లోనే చాలా సమయాలు ఉన్నాయి, మన సమయాలను పరిష్కరించే స్థితిలో ఆ డిపార్ట్మెంట్ లేదు. నేను ఎందుకు చెప్పుతున్నానంటే ఈ రోజు రాష్ట్రవ్యాప్తంగా ఆ డిపార్ట్మెంటులో ఎఇలు కానీ, డిఇలు కానీ లేదు.

మ.12.10

మా నిజమాబాద్ జిల్లాలో ఎఇ, డిఇలు మెత్తం 7 మంది ఉండేవారు. ఇప్పుడుచూస్తే వారంతా పంచాయతీరాజ్ శాఖకు వెళ్లిపోయారు. ముందు డిపార్ట్మెంట్సు సెట్ చేయాలిన అవసరం ఉంది. గ్రామాలలో అనేక సమయాలు ఉన్నాయి. రెండు సంవత్సరాలుగా ఏ ఒక్క సమయ కూడా పరిష్కారం కాలేదు. ఎంఎల్ఎలు, ఎంఎల్సీలు గ్రామాలకు వెళ్లినపుడు వారు మాకు సమయాలు చెప్పడం, మేము

మంతులకు, ప్రభుత్వానికి చెప్పడం తప్ప సమస్యలు పరిష్కారం కావడంలేదు. మనం ఆలోర్డీ దానిని డివైండ్ చేశాము దీనిని పంచాయతీరాజ్‌లో మెర్క్ చేసినందువలన సమస్య వస్తున్నది. అర్డబ్లూఫ్స్, ఎఱర్డబ్లూఫ్స్‌లు పనిచేసే పరిస్థితి లేదు. టెక్సైకల్గో వారికి ఐడియా లేదు. లక్ష్ములు, వేల కోట్ల రూ.ల ప్రజాధనం పరల్లో బ్యాంకు నుండి తెచ్చి గ్రామాలలో పెడుతున్నా, నిరుపయోగంగా ఉంది. ప్రతి గ్రామానికి బోర్డెల్స్ సమస్య ఉంది. మనం బోర్స్ వేయడానికి వీలులేదని అంటున్నాము. కానీ వెంటనే మనం బోర్స్ వేస్టేగానీ సమస్య పరిష్కారం కాదు. డబ్బులు మిస్ కావడం తప్ప ఉపయోగం లేదు. బోర్స్ వేసినందుకు పరిష్కార ఇవ్వడంతోపాటు చర్చలు కూడా తళ్ళామే తీసుకోవాలని ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. రాష్ట్రప్రాప్తంగా, తెలంగాణా ప్రాంతంలో పరల్లో బ్యాంకు ద్వారా ఫ్లోర్డ్ నివారణ పథకం చేస్తున్నాము. ఇప్పటినరకు మొదటి ఫేజు పూర్తిచేశాము. రెండవఫేజు పూర్తికావాలంటే డబ్బులు కావాలి. వాటర్ బ్యాంకులు, ఓవర్ హాండ్ బ్యాంకులతో పాటు ప్రైవెలైస్సు, డిప్లైబ్యాప్స్ లైస్స్ పూర్తయితేగానీ ప్రజలకు మంచినీరు అందించే పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి రెండవ ఫేజుకు డబ్బులు పెట్టాలని సూచన చేస్తున్నాను. వాటర్ సస్టయి స్క్రిములు ఉన్నవి సాగాలంటే కనీసం 24 గంటలు కరంటు సస్టయి ఇస్తే పరిష్కారం అపుతుంది. ఇంత పెద్ద సమస్య ఉన్న డిపార్ట్మెంట్‌లో పేల కోట్లు అవసరం ఉంటుంది. ఒక లక్ష కోట్లు బడ్జెటు పెట్టాము, దీనికి రూ. 595 కోట్లు పెట్టామని చెబుతున్నాము. దీంట్లో ఖర్చుచేసేది రూ. 100 కోట్లు కూడా రాష్ట్రప్రభుత్వం వెచ్చించే పరిస్థితి లేదు. రూ. 450 కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఇంత పెద్ద డిపార్ట్మెంట్ ఉన్నపుడు, సమస్యలు ఉన్నపుడు కనీసం రెండు మూడు పేల కోట్లు పెడితే సస్పం ఏమిటి ? ఒక లక్ష కోట్లు అని ప్రజలకు చూపించుకుంటున్నాము. మనమంతా సామాన్య ప్రజలకు ఏవిధంగా సేవలు చేయాలనేది ఆలోచించాల్సి ఉంది, అ విధంగా ప్రస్తుతం సమస్యలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి కాబట్టి ఎక్కువ బడ్జెటు పెట్టి సమస్య పరిష్కారం చేయాలి. జిల్లా వ్యాప్తంగా రూ. 3 కోట్లు ఇస్తున్నాము.. మండలానికి కూడా సరిపోయే పరిస్థితి లేదు. డ్రౌట్ ఉంది కాబట్టి జిల్లాకు రూ. 15 నుండి 20 కోట్ల పరకు ఇస్తేకానీ పరిష్కారం కాదు. ఎనిడిపి నుండి డబ్బులు తెచ్చుకోవచ్చని మంతులు చెబుతున్నారు. కౌన్సిల్ సమావేశాలు పూర్తికాగానే గ్రామాలకు వెళ్లి పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి, ఎనిలైనికి రూ. 1 కోటి ఇస్తామని చెప్పారు దానికి కోతపెట్టుకుండా ఉంటే, కనీస సమస్యలు పరిష్కారం చేయడానికి సహకరిస్తామని తెలియజేస్తూ, ఖచ్చితంగా దీనిని జివో రూపంగా గానీ, ఏవిధంగా ఇస్తారో చెప్పాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ టిజిని కృష్ణరెడ్డి : అధ్యక్షా, వారు అధికారులు ఎవరూ పనికిరారని చెబుతున్నారు.

మిషన్ శైర్మన్ : కృష్ణరెడ్డిగారూ, కూర్చోండి, మీరు మీరు మాటలుకుంటే ఎట్లా? మినిషన్రుగారు చెబుతారు కదా? ప్రతిదానికి ఆడిట్ అబ్బక్షన్ లాగా అవసరం లేదు.

శ్రీ గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు (శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం) : అధ్యక్షా, ఏజెన్సీప్రాంతాలలో ఈ బోరుబాపుల విషయంలో సరిగా ఖర్చు కావడంలేదు. మనం ఇచ్చే డబ్బులు సరిపోకపోవడం వలన ఎవరూ ముందుకు రావడంలేదు. స్లైయ్ ఏరియాలలో బోర్డెల్స్ త్రవ్వే కార్బూక్మం జరుగుతున్నది తప్ప హార్ట్టావ్ ఏరియాలలో ఈ కార్బూక్మం జరగక, పేదలు, మెనుకబడిన వారు ఇబ్బందిపడుతున్నారు. అందువలన బోరుబాపులు తన్నేపుడు స్లైయ్ ఏరియాలలో ఒకథర, ఏజెన్సీ ఏరియాలలో ఒకథర ఉండేవిధంగా చర్చలు తీసుకోవాలి. పొతుశాలలకు సంబంధించి విద్యార్థి

విద్యార్థినులకు మంచినీటి కరువు లేకుండా ప్రత్యేకంగా ఆర్డబ్ల్యూఎస్ పథకం క్రింద బోర్లు వేయాలి. బాలికలు, మహిళలు ఎక్కువగా పాతశాలల్లో ఉంటున్నారు. వారికి నీళ్లు లేకపోతే టాయిలెట్స్‌లో అసౌకర్యం ఏర్పడుతున్నది కాబట్టి దీనిపై ప్రత్యేకశర్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పోచింటడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, అనంతపూర్ జిల్లాలో పుట్టపర్తి సాయిబాబా పుణ్యమా అని మంచినీటి కొరత లేకుండా ఉంది.

MR. CHAIRMAN: Please come to the subject.

శ్రీ పోచింటడ్డి సుబ్బారెడ్డి : అధ్యక్షా, యుద్ధ ప్రాతిపదికన నిధులు నిడుదల చేయాలి. మంచినీటికోసం బగా ఎక్కువగా ఖర్చుచేయాలని కోరుతున్నాను. విద్యుత్ సరఫరాలో కూడా అంతరాయం లేకుండా చూడాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో బండ్లు కట్టుకుని బిందెలు తీసుకుని వ్యవసాయ బాపుల నుండి తెచ్చుకుంటున్న నిషయాల్ని మనం టిపిల ద్వారా చూస్తున్నాము. దీనిని దృష్టిలో పెట్టుకుని గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించి, నీళ్లు సక్రమంగా సరఫరా అయ్యేవిధంగా చేయాలి. ఇది క్రిందిస్థాయికి వెళ్లని పరిస్థితి ఉంది కాబట్టి దానిని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వరర్లు : అధ్యక్షా, మొన్న ఈ క్వశ్వన్ వచ్చినపుడు మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరడం జరిగింది. వరంగల్ జిల్లాలోని 50 మండలాల్లో మంచినీటి కరువు ఉంది. వాటిని కరువు మండలాలుగా డిక్టేర్ చేశారు. అర్బ్నోలో కూడా కరువు డిక్టేర్ చేశారు. జిల్లా పరిస్థితి చాలా దారుణంగా ఉంది. గత మూడునాలుగు మాసాల నుండి ప్రభుత్వపరంగా ఎలాంటిచర్యలు చేపట్టుకపోవడం పలన, ఇప్పటికే వేసవి వచ్చింది. ప్రతి హరిజన, గిరిజన వాడలలో నీళ్లులేక కిలోమీటర్ల కొద్దీ వెళ్లి నీళ్లు తెచ్చుకునే పరిస్థితి ఉంది. రక్షిత మంచినీటి సరఫరా పథకం పనులు జరిగాయి తప్ప ఇంకా తుదిరూపుదాల్చేదు. ఆర్డబ్ల్యూఎస్ కు ఏ అధికారి రావడంలేదు. పక్కనే ఎన్ఆర్ఇజిపి స్ట్రోము వచ్చింది. కోట్ల రూపొయల ఘంట్సు దానికి పస్తున్నాయి. అక్కడ శ్రద్ధ చూపిస్తున్నారు తప్ప రక్షిత మంచినీటి పథకానికి ఏ అధికారి శ్రద్ధ చూపించడంలేదు. ఇదంతా ఒక ఎత్తుయితే కరంటు సమస్య ఉంది. 7 గంటలు అంటున్నారు. దాన్ని కంటిస్తూ ఇచ్చిన దాఖలాలు లేవు. పరల్భోయంకు నుండి నిధులు తెచ్చి చేసినవి కూడా నిరుపయోగంగా ఉన్నాయి. అందువలన ఈ రక్షిత మంచినీటి పథకం మీద ఒక ప్రణాళిక తయారు చేసి కార్యరూపం తీసుకొని రావలసిన పరిస్థితి ఉంది. జిల్లా కలక్కర దగ్గరకు అవసరమయితే టీములను పంపామని చెబుతున్నారు. ఎంఆర్ఎస్ అధికారం ఇచ్చి తక్షణమే బోర్లు వేయించాలి. బోర్లకు పరిష్కార ఇవ్వాలని విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. దానిపై మంత్రిగారు ఈ సమావేశాలు అయిపోయిన తరువాత ఇన్స్పెక్షన్ చేసి యుద్ధ ప్రాతిపదికన చర్యలు చేపడితే తప్ప ప్రభుత్వం ఈ వేసవిని ఎదుర్కొనుచున్న చాలా కష్టదాయకమైన విషయమని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ పాటూరి సుధాకర రెడ్డి (మహాబూబ్ సాగర్, రంగారెడ్డి, ప్రైస్టర్ రాబాద్) : అధ్యక్షా, స్పీసిఫిక్ గా అడుగుతున్నాను. మహాబూబ్ సాగర్ జిల్లా ఎనుగొండ గ్రామ శివారు ల్కోష్టాయక్ తండాలో ఫిబ్రవరి మాసం నుండి నీళ్లకు ఇక్కట్లు పడుతున్నారు అనేది గమనించారా? దానికి అనుగుణంగా మంత్రిగారి దృష్టికి తెచ్చాము. దానికి మంచినీటి సౌకర్యం కల్పించే అవకాశం ఉందా? గత

సంవత్సరం మీ హాయాములో మంత్రిగారు స్వప్ంగా ఇస్తామని చెప్పారు . ఈ సంవత్సరం కాదు, 2009 లో చెప్పారు. ప్రాధమిక పారశాలలకు, ఉన్నత పారశాలలకు నీటి సరఫరా కల్పిస్తామనే మాట చెప్పారు . ఇంతవరకు దాని వూను కూడా లేదు. ఇప్పటికయినా రాష్ట్రంలో ఉండే పారశాలన్నింటికీ నీటి సరఫరా కల్పించడానికి ప్రత్యేకంగా నిధులు మంజూరు చేసే అవకాశం ఉందా ?

మ.12.20

విద్యా కార్బోరేషన్ అనే కార్బోరేషన్సు మా దగ్గర ఎద్దుకేషన్ డిపార్ట్మెంటులో ఏర్పాటు చేసారు. అక్కడ ఇంజనీర్లు లేరు కాబట్టి, మా కార్బోరేషన్లో ఇంజనీర్లు పున్నారు కాబట్టి ఈ కార్బోరేషను ద్వారా నీటిసరఫరా కల్పించి, పర్క్సను దీని ద్వారా చేపట్టే అవకాశం పుందా?

శ్రీ గుండుమల తీప్పొస్టామి : సర్, రాష్ట్రంలోనే అనంతవురం జిల్లాలో ప్రత్యేకమైన పరిస్థితులు పున్నాయి కాబట్టి మా జిల్లాలో ఎక్కువ సంఖ్యలో బోర్డసు వేయాలని కోరుతున్నాము. శ్రీరాంటెడ్డి త్రాగునీటి పథకం ద్వారా మడకశిర, హిందూపురం ప్రాంతాలలో పనులు జరుగుతున్నాయి. అని చాలా సబ్సొండ్డ్రీగా, లో క్వాలిటీ పనులు జరుగుతున్నాయి. దాదాపు రూ.600 కోట్లలో చేపట్టిన పనులు కాబట్టి మంత్రి గారు చొరప తీసుకుని ఈ పనులను సక్రమంగా చేయించి ప్రజలకు ఉపయోగపడేలాగ ఆ స్క్రూము తీర్చిదిద్దాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ కందుల లజ్జీ దుర్దేశ్య ప్రసాద్ : సర్, రాజమండ్రి సగరం సుంచి వెళ్లే మురుగునీరు నల్లా ఛానల్ ద్వారా అప్ప్రీములో కలుస్తూ పుంటే, డౌన్ స్ట్రీములో వాటర్ వర్క్సు పుంది. దానివల్ల ఏదైతే మురుగునీటిని ఇన్టోక్గా తీసుకుంటున్నామో, దానిని మంచి నీటిగా ఇచ్చే కార్బ్యూక్మం జరుగుతోంది. అదే విధంగా తూర్పుగోదావరి జిల్లాకు సంబంధించి మంచి నీటి చెరువులు కాలుష్యమైయాయి. వాటినస్టిట్యూటీ పారిశ్రామిక వ్యాధాలనుంచి రక్షించడానికి కాని, రొయ్యల చెరువుల నుంచి వచ్చే కాలుష్యం నుంచి రక్షించడానికి కాని, డెడికేటెడ్ ఛానెల్సు నిర్మించాలనే ప్రతిపాదన చాలా రోజుల నుంచి పుంది. దానిని ఇతర డిపార్ట్మెంట్స్తో కోఅర్డినేట్ చేసుకుని, ఆర్డబ్ల్యూప్స్ వారు ఒక కార్బ్యూక్మం ఏర్పాటు చేస్తే, తూర్పు గోదావరి జిల్లా వారికి రక్షిత మంచి నీటిని కల్పించే అవకాశం పుందని తెలియజేస్తున్నాము.

శ్రీ వై. శివరామిరెడ్డి (అనంతవూర్) : సర్, ఉరవకొండ నియోజకవర్గంలో ఇప్పటికే లెష్ట్ ఓవర్ నిలేజన్ చాలా పున్నాయి. ఎస్టీమేషన్లు తయారయిపోయాయి. ఎండాకాలం వచ్చేసింది, పున్న బోర్డు కూడా ట్రై అయిపోతున్నాయి. అట్లాగే ఉరవకొండ మేజర్ టౌన్. ఎలక్ట్రిసిటీ ప్రాభ్ల్యమ్ వల్ల అక్కడ నీరు సరఫరా చేయలేని పరిస్థితి పుంది. కాబట్టి వాటికన్నిటికి 24 గంటలు ఎలక్ట్రిసిటీ ఇచ్చి వాటర్ సస్యాల్ చేసే అవకాశం పుందా ? అట్లాగే లెష్ట్ ఓవర్ నిలేజన్కు ఈ స్క్రూ క్రింద వాటర్ సస్యాల్ చేసే అవకాశం పుందా అని అడుగుతున్నాము. అట్లాగే బోర్డును వేసి నీటి సరఫరా చేయాలని కూడా తమరి ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాము.

శ్రీ టి. భానుప్రసాద రావు (కరీంనగర్) : అధ్యక్షా, కరీంనగర్ జిల్లాలో ఆర్డబ్ల్యూప్స్ శాఖ ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంటుకు రూ.7 కోట్లు బాకీ పడింది. ద్వాష్ పుండడం వల్ల ఒహాచెన్సెర్ లు కంప్లెట్ అయిపోయినా, పైప్లైన్స్ కంప్లెట్ అయిపోయి, పవర్ కనెక్షన్ లేకపోవడం వల్ల వాటర్ సస్యాల్ స్క్రూ అన్నీ ఆగిపోయి పున్నాయి. కాబట్టి ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంటుకు పున్న ఒకాయిలు రూ.7 కోట్లు ఎప్పటిలోగా చెల్లిస్తారు ? తళ్ళామే ఒకాయిలు చెల్లించేందుకు చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ బి. చంగల్ రాయుడు : అధ్యక్షా, మంచినీటి సరఫరా 4 రకాలుగా జరుగుతుంది. ఒకబి, బోర్ విత్ హండ్ పంప్, రెండు, డైరక్ట్ పంపింగ్, మూడు బోర్ విత్ ఒహాచెవ్స్ ఆర్, నాలుగోది ప్రాజక్టులు. హండ్ పంప్స్ గల బోర్లు ఎండిపోవడానికి గల కారణాలు ఏమిటో తెలుసుకునేందుకు, జియలాజికల్, జియో ఫిజికల్ డిపార్ట్మెంటు ద్వారా సర్వే చేయిస్తే, మంచి ఫలితాలు వస్తాయి. సిమెంటు రోడ్లు ఎక్కువగా వేసినందువల్ల రిథార్ట్ లేక ఎక్కువ బోర్లు ఎండిపోతున్నాయి. దానికి సంబంధించి కూడా జియలాజికల్, జియో ఫిజికల్ డిపార్ట్మెంటు ద్వారా సర్వే చేయిస్తే, బోర్లు ఎండిపోవడానికి అవకాశాలు లేకుండా మనం చర్యలు తీసుకోవచ్చు.

సభ్యులందరూ చెప్పారు, ప్రార్థేజాఫ్ ఇంజనీర్లు, ప్రార్థేజాఫ్ పంప్ మెకానిక్స్, ప్రార్థేజాఫ్ వైండార్స్ అని. పంప్ మెకానిక్స్ కూడా లేని పరిస్థితులలో మనం వున్నాము. అర్డబ్లూఫ్యూస్లో పుండే ఇంజనీర్లు మా మీద కూడా పత్రిడి చేస్తూ పుంటారు. మేము పి.ఆర్కు పోతామని అంటూ పుంటారు. కేంద్రం నుంచి పినింజిఎస్పె, నాబార్డ్ నుంచి వచ్చే నిధులతో కొత్త కొత్త సఫకాలు పస్తు పుంటాయి, ఆ నిధులను ఖర్చు చేయడానికి మనకు ఇంజనీర్లు లేరు. ఇంజనీర్ల కొరత చాలా పుంది. వారిని అక్కడకు తీసుకున్నారు. అర్డబ్లూఫ్యూస్ పూర్తిగా నిర్విర్యాప్తిపోయింది. వారిని డెస్యూలేషన్ పద్ధతి మీద తీసుకుని పని చేయించుకుంటున్నారు. అందువల్ల ఆర్డబ్లూఫ్యూస్లో ఇంజనీర్లను రిక్రూట్ చేయాలని కోరుతున్నాము. గ్రామాలలో హండ్ పంప్ మెకానిక్స్ కొరత చాలా పుంది. వారిని కూడా ఏదో ఒక రూపంలో తీసుకోవాలని కోరుతున్నాము. కానీ ఆ హండ్ పంప్స్ రిపీర్ కావు. ఎందుకంటే వైండింగ్ చేసే సిస్టమ్ మన దగ్గర లేదు. మన దగ్గర 28000 ఒహాచెవ్స్ ఆర్లు పుంటే, మెయిస్ట్రేన్స్ కు మెకానిజం లేదు. రోడ్లు వగైరా వగైరా డిపార్ట్మెంట్లలో మెయిస్ట్రేన్సు పుంది. కానీ రాష్ట్రం మొత్తం మీద 28000 ఒహాచెవ్స్ ఆర్లు పున్న గ్రామీణ నీటి సరఫరా శాఖలో మెయిస్ట్రేన్స్ కు మెకానిజం లేదు కాబట్టి అక్కడ మెయిస్ట్రేన్సుకు ఒక వ్యాపారమైన ఏర్పాటు చేయాలని తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము.

శ్రీ రుద్రరాజు పద్మరాజు (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, ఈ రోజు యావత్ రాష్ట్రమంతా కరపు కాటకాలతో చాలా ఇట్టంది పడుతోంది. మనకందరికీ తెలుసు, రాష్ట్రంలో 1068 మండలాలను కరపు మండలాలుగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం డిక్టేర్ చేసింది. ప్రజల దాహర్త్రాని తీర్చేందుకు గాను ప్రపంచ బ్యాంకు నుంచి రూ.864 కోట్లు తీసుకువచ్చిసందుకు మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నేను హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాము.

తరువాత, మా తూర్పుగోదావరి జిల్లా రాజోలు నియోజక వర్గంలో గుడిముళ్ళంక అనే ప్రాంతంలో పున్న పంపింగ్ స్ట్రీమ్ అటు మల్టిపురం మండలానికి కాని, ఇటు సభినేటిపుల్లి మండలానికి కాని, మంచినీటి కొరతను తీరుస్తోంది. అక్కడ పున్న ప్రజర్ సరిపోకపోవడంవల్ల టెయిల్ ఎండ్స్లో గ్రామాలకు నీరు వెళ్ళక ప్రజలు దాహర్త్రాతో అల్లాడుతున్నారు. తీర ప్రాంతంలో ఆ గ్రామాలలో బోరు బాపులు వేయడం సాధ్యం కాదు కాబట్టి, అవస్థా ఉపస్థితి నీటితో నిండి పుంటాయి కాబట్టి ఈ విషయంలో శ్రద్ధ తీసుకుని, రక్షిత మంచినీటి సరఫరా కోసం వెచ్చిన్నాను నిధులను ఎక్కుడా పిల్టఫ్రెష్ లేకుండా ఖర్చు పెట్టడానికి తగిన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎన్. రాజలింగం (అసెంబ్లీ) : అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో చేర్యాల, జనగామ ప్రాంతాలు చాలా ఎత్తుయిన ప్రదేశంలో పున్నాయి కాబట్టి భూగర్భ జలాలు లోతుకు పోయి, ఘోరైడు ప్రభావం పెరిగి చాలా అనర్థాలకు లోసయ్య పరిస్థితులలో 1999 కంటే ముందు కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.42 కోట్లతో సిపిడబ్లూస్ స్ట్రీమ్సు మంజారు

చేయడం జరిగింది. నేను 1999లో శాసన సభ్యుడిని అయిన తరువాత ఆ కార్యక్రమాన్ని ఇంపీమెంటు చేయలేని పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం మీద పత్రిడి తీసుకురాగా, అది రూ.76.66 కోట్లకు ఎస్టేమేషన్ పెరిగింది. అది ఏమైనా ఇంపీమెంటు చేసే అవకాశం వుందా ?

ఈ మధ్య దేవాదుల కార్యక్రమంలో భాగంగా మీద బొమ్మకూరులో ఒక రిజర్వేషన్ రూ, అయినాపూరు తపస్సుపల్లిలో ఒక రిజర్వేషన్ రూ ఏర్పాటు చేసి, ఒక దానికి రూ.30 కోట్లు, మరొక దానికి రూ.13 కోట్లు పెట్టినట్లు తెలిసింది. దాని ద్వారా మంచినీటి సరఫరా చేస్తారని మాకు తెలుస్తోంది. ఈ రిజర్వేషన్ రూ తయారయ్యే లోపల వాటికి టండర్లు పెట్టి పనులు కంపీట్ చేసి పరిస్థితి వుందా ?

శ్రీ పి. విశ్వరూప : సర్, గౌరవ సభ్యులు దాదాపు 17 మంది మాట్లాడారు. ఈ ప్రభుత్వం తీసుకున్న చక్కటి చర్యల గురించి తప్పనిసరిగా చెప్పిన తరువాత, గౌరవ సభ్యులు వ్యక్తిగతంగా వారి వారి ప్రాంతాలలోని సమస్యల గురించి ఏపయతే మాట్లాడారో, దానికి సమాధానం తెలియజేయడం జరుగుతుంది. 2009-10లో, అతి తక్కువ వర్రపాతం నమోదైంది. మెదక్, పశ్చిమ గోదావరి, నిజామాబాదు, అనంతపురం, కడప, చిత్తూరు, అదిలాబాదు, వరంగల్లు, ఖమ్మం, మరియు ప్రకాశం జిల్లాల్లో 20 శాతం నుంచి 50 శాతం పరకు లోటు వర్రపాతం నమోదైంది. కొన్ని జిల్లాలలో భూగర్జు జలాల స్థాయిలు 16 మీటర్ల లోపుకు పడిపోయాయి. ఇందులో 15 మీటర్లను అందోళన కలిగించే స్థాయిగా పరిగణించవచ్చును. 15 జిల్లాలలో పరిస్థితి చాలా తీవ్రంగా వుంది.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మ.12.30

MR.CHAIRMAN: Statement is placed before the House. You can give clarification. Mr.Changal Rayudu please take your seat.

శ్రీ పి. విశ్వరూపః అధ్యక్షా, సభ్యులు రామిరెడ్డి, బాలసుబ్రహ్మణ్యం, టిబిని కృష్ణరెడ్డి, శర్మ, నర్సిరెడ్డి, శ్రీనివాస్, సుబ్బారెడ్డి, వెంకటేశ్వర్లు, తిప్పేస్వామి, శివరామిరెడ్డి, భాను, చెంగుల్రాయిడు, పద్మరాజు, రాజలింగంగార్లు మొదలైన గౌరవసభ్యులందరూ మాట్లాడారు.

(అంతరాయం)

గౌరవసభ్యులు ఇచ్చిన సూచనలు అన్ని సందర్భాలలో తప్పకుండా పరిగణనలోకి తీసుకొంటాము. శ్రీనివాసగారు ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో బోరుబావులకి అదనంగా డబ్బు కావాలన్నారు. హిల్స్టర్స్ ఏరియాల్లో అదనంగా డబ్బులు కావాలని అన్నారు. ఆ విషయం మా దృష్టిలో ఉంది. బోరుబావులకి ఇంత పర్మికులర్ అమోంబ్లుని లేదు. అదనంగా డబ్బు అవసరం అయితే, కలెక్టర్గారు శాంక్షర్ ఇస్తే, డబ్బు తప్పకుండా ఇవ్వడం జరుగుతుంది. పారశాలల విద్యార్థులకు నీరు గురించి అడిగారు. ఆ విషయాలు వివరంగా చెబుతాను. సుబ్బారెడ్డిగారు యుద్ధప్రాతిపదికన నిధులు ఇవ్వాలని, ఎలక్ట్రికల్ సమస్యలు లేకుండా చేయాలని అన్నారు. తప్పకుండా త్రాగు నీటి కోసం అత్యంత ప్రాధాన్యత ఇచ్చి నిధులను విడుదల చేస్తాము. ఇప్పటికే కలెక్టర్గారు రూ.39 కోట్లు ఏజెన్సీ ప్రాంతాలలో నిధులు విడుదల చేశారు. రూ.84 కోట్లు వివిధ జిల్లాలలో రిలీజ్ చేశాము. అది సరిపోదని

మరొక రూ.84 కోట్లు 22 జిల్లాలకు జిల్లాకు రూ.4 కోట్లు చౌపున త్వరలో విడుదల చేయడానికి చర్యలు తీసుకొంటున్నాము.

వేసవిలో శాసనసభ్యులు వారి వారి నియోజకవర్గాల్లోకి వెళతారు కాబట్టి వారి వారి నియోజకవర్గాలలో ఉన్న బోరుబాపుల గురించి అడిగారు. వాటికి ఇబ్బంది రాకుండా రూ.1 కోటిలో రూ.25 లక్షలు బోరుబాపులకి తీసుకొనే విధంగా ప్లాన్లో ప్రపోజల్ చేయడం జరిగింది. ఆ దిశగా చర్యలు తీసుకొంటున్నాము. రూ.25 లక్షలక్కన్నా ఎక్కువ కావాలంటే సదరు ఇన్ఫార్మ్ మంత్రివద్ద అనుమతి తీసుకొని రూ.50 లక్షలో, రూ.75 లక్షలో ఎంత కావాలంటే అంత ఏసిడెపి నిధుల నుండి వినియోగించుకొనే అవకాశం ఉంది.

సుధాకరరెడ్డిగారు మహాబూబ్‌నగర్ జిల్లా గురించి చెప్పారు. అక్కడ తండ్రాలలో త్రాగునీటి గురించి చర్య తీసుకోవడం జరిగింది. మహాబూబ్‌నగర్ పరిణ్ బ్యాంక్ నిధుల కింద కవర్ అవుతుంది. కాబట్టి పరిణ్ బ్యాంక్ నిధుల ద్వారా గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన పనులు టీక్స్ చేస్తాము. తీప్పేస్వామిగారు అనంతపురం జిల్లా గురించి చెప్పారు. గత ఐదు సంవత్సరాల నుండి చూస్తి, ఆ జిల్లాకు అత్యంత నిధులు వినియోగించడం జరిగింది. ఒక్కో స్నీమ్ ని రూ.500 కోట్లు, రూ.600 కోట్లతో చేయడం జరిగింది. నాగిరెడ్డి ప్రాజెక్ట్, శ్రీరాంరెడ్డి ప్రాజెక్ట్లు ఉన్నాయి. శివరామిరెడ్డిగారు ఉరవకొండ గురించి చెప్పారు. అక్కడ మిగిలి పోయిన పనులను ఈ స్నీమ్ లో తీసుకొని పూర్తి చేయడం జరుగుతుంది. భానుగారు రూ.7 కోట్లు బాలెన్స్ ఉండని చెప్పారు. సదరు పైల్ రోజులో ఉంది. పచ్చే 10 రోజుల్లో రూ.7 కోట్లు క్లియర్ చేస్తాము. ఎండిన బోరుబాపుల గురించి చంగల్రాయిడుగారు మాట్లాడారు. వాటిని సర్వే చేయించి ఎక్కడ బోరు బాపులు అనుకూలంగా ఉన్నాయో అక్కడ వాటిని వేయడానికి అనుమతి ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

గౌరవ సభ్యులు సర్వించ్చిగారు నిజమాబాద్ జిల్లాలో ఏ.ఇ.,ల గురించి చెప్పారు. ఐదుగురు పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కు డెప్యూటేషన్ మీద వెళ్లారని చెప్పారు. 190 ఏ.ఇ.,పోస్టులకు సంబంధించి ఇప్పుడే క్లియర్ చేశాము. ఉత్తర్వులు ఇస్తాన్నాము. అయితే ఏ.ఇ.ఇ., పోస్టులకు సంబంధించి నమస్క ఉంది. 190 ఏ.ఇ. పోస్టులకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చి త్వరలో విధులకు పంపిస్తాము. పంచాయితీరాజ్ డిపార్ట్‌మెంట్‌కి ఎవరైటే ఏ.ఇలు వెళ్లారో వారి స్థానాలలో డెప్యూటేషన్ మీద ఏఇ.,లకు ట్రైనింగ్ ఇచ్చి పోస్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. మండలానికి ఒక జె.ఇ., చౌపున చూస్తారు. ఎక్కడయితే త్రాగు నీటి నమస్క ఉందో ఆ నమస్కను పరిష్కరించడానికి మండల స్థాయిలో కమిటీలు ఏర్పాటు చేశాము. ప్రతి రోజు త్రాగునీటి మీద రెప్యూ చేస్తున్నాము. కలెక్టర్ వద్ద తగిన నిధులు ఉన్నాయి. ప్రకృతి పై ప్రాంతాలు సంభవించినపుడు కలెక్టర్ వద్ద ఉన్న నిధులను చెప్పవలసిన పని లేకుండానే వెంటనే ఇవ్వడం జరుగుతుంది, ఆ మేరకు కలెక్టర్లకు ఆదేశాలు కూడా జారీ చేయడమైనది.

ఫ్లోరైడ్ ఎఫ్కెట్ ప్రాంతాలకు రెండవ ఫేజ్ క్రింద డబ్బులు అడిగారు. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రిగారితో సమావేశం ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. రాబోయే సంవత్సరం 2011 మార్చి నెలాభరుకల్లో మొత్తం ఫ్లోరైడ్ ఏరియాలను కవర్ చేస్తాము. రెండవ ఫేజ్‌కి నిధుల కొరత లేదు. ఇప్పటికే ఎన్అర్ఇజిపి., క్రింద డబ్బులు రూ.800 కోట్లు రిలీజు చేయడం జరిగింది. ఈ శాసనసభ సమావేశాల్లో మరొక ఉత్తర్వును రిలీజు చేస్తాము. ఏ విధమైన నిధుల కొరత లేకుండా ఉండేటట్లుగా చర్యలు తీసుకొని ప్రజలంద రికి నీరు అందిస్తాము. టి.జి.ని. కృష్ణరెడ్డి గుంటూరులో ఏ.ఇ. పోస్టు గురించి మాట్లాడారు.

ఏఆర్డబుస్., క్రింద 300 పనులు చేపట్టారు. పెండింగ్లో ఉన్నాయని అన్నారు. తప్పకుండా వాళి మీద చర్యలు తీసుకొంటాము. శర్ష గారు విశాఖపట్టణంలో త్రాగు నీటి సమస్య గురించి చెప్పారు. దెండు సెలల క్రితమే టండర్ ద్వారా సర్వే పూర్తయి పనులు ప్రారంభమయినాయి. విశాఖపట్టణంలో ఉన్న సమస్యల దృష్టోయ విశాఖపట్టణాన్ని పరల్ బ్యాంక్ ప్రాజెక్ట్ క్రింద చేర్చడం జరిగింది. రూ.150 కోట్ల పనులు రాబోయే మొదటి వారంలో ప్రారంభించి సమస్యను పరిష్కరిస్తాము.

జల్లి విల్సన్గారు కృష్ణ నీటి స్థిర్ము గురించి చెప్పారు. ఎస్.సి., ఎస్.టి ఘండ్పు నిరుపయోగంగా లేవు. అవన్నీ ఎప్పటికప్పుడు సర్వే చేసి ఎక్కడయితే నిరుపయోగంగా ఘండ్పు ఉన్నాయో వాటన్నింటిని మరలించి త్రాగునీటికి కేటాయించడం జరిగింది. రక్షిత మంచి నీటి సరఫరాకి సంబంధించి సెపరేట్ లైన్ వేయాలన్నారు. తప్పకుండా వారి సూచనను పరిగణలోనికి తీసుకొని చేస్తాము. తోటల ద్వారా పెళ్ళే పైవ్ లైస్సుకు ఎప్పుడయినా ప్రకృతి వైపరీత్యాలు సంభవిస్తే, త్రాగునీటికి సమస్య ఏర్పడుతుందని, విడిగా లైన్ వేస్తే బాగుంటుందని అన్నారు. తప్పకుండా ఆ విషయం ఆలోచిస్తాము. అదే విధంగా పనినారికి మినిమం వేజెన్ ఇవ్వడం లేదన్నారు. మా దృష్టికి వచ్చింది. ఈ విషయంలో చర్చించాము. త్వరలో ఒక నిర్దయం తీసుకొంటాము. దుర్గేష్గారు ఒక విషయం చెప్పారు. తప్పకుండా ఆ విషయంలో చర్య తీసుకుంటాము. అది ప్రాసెన్లో ఉంది. సుబ్బారెడ్డిగారు రాయచేటికి సంబంధించి నీటి వ్యాపారం జరుగుతోందని చెప్పారు. నీరు అమ్మకుంటున్నారని ఆవేదనను పక్కపరచారు. అక్కడ ఒక మాఫియా తయారయి ఉందని మా దృష్టికి వచ్చింది. దానిని అరికట్టడానికి ఆర్డబుస్స్., ద్వారా చర్యలు చేపడతాము. మేము ట్యాంకర్లను పంపించి నీరు అందచేయడం జరుగుతుంది. జవాబులో ఇవ్వడం జరిగింది.

త్రాగునీటి కొరకు ఎప్పుడూ లేసంతగా ఈ సంవత్సరం నిధులు రిలీజు చేశాము. ప్రత్యేక పరిస్థితులు దృష్టిలో పెట్టుకొని నిరుపయోగంగా ఉన్న డబ్బును త్రాగు నీటి కొరకు కేటాయించి తక్కణ చర్యలు చేపడతాము. సభ్యులు ఆవేదన పడవలసిన అవసరం లేదు. తప్పకుండా నీటి సరఫరాకి సంబంధించి అత్యంత జాగ్రత్తలు తీసుకుంటాము. ఏ విధంగానూ ఆటంకాలు వేసవిలో లేకుండా చేస్తాము. త్రాగునీటికి సంబంధించి ఎక్కడ ట్రాన్స్పోర్ట్స్ కావాలో వెంటనే సంబంధించిన ఎండిటి.లకు తెలపవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మ.12.40

తప్పనిసరిగా మీరు చెప్పిన ప్రకారం ఎక్కడెక్కడ ఏ గ్రామంలో ఎన్ని ట్యాంకర్లు ద్వారా సరఫరా చేయాలో చెబితే ఎండివో గారు అమలు చేస్తారు. దానికి మాత్రం ఏ విధమైన నిధుల కొరతా లేదు. కేవలం కంటెంజెన్సీ ప్లాను కింద రూ.39 కోట్లు అయినప్పటికి, రూ.50 కోట్లు అయిప్పటికి సిఆర్ఎఫ్ ద్వారా మేము చేస్తాము. నిధుల కొరత లేదు. సిఆర్ఎఫ్ నారమ్ము ప్రకారం వంద కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెట్టినా నారమ్ముకి సూట్ కావాలి. ట్రాన్స్పోర్ట్స్ కావాలోని వంద కోట్లు అయినా ఘరవాలేదు. కాబట్టి గౌరవ సభ్యులు తమ తమ నియోజకవర్గాలకు వెళ్లినపుడు ఎక్కడైనా ట్రాన్స్పోర్ట్స్ కావాల్సి వస్తే, ఇమీడియెట్స్ ఏండివోలు, ఆర్డివోలతో మాట్లాడి ఆ సమస్యల్ని సార్టాప్ట్ చేసుకోండి. నీటి సరఫరాకి ఏ విధమైన నిధుల కొరతా లేదని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేసుకుంటున్నాను.

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి : మంత్రి గారిని ఒక క్లారిఫికేషను అడుగుతున్నాను. బోర్డ్ మెకానికల్ కొరత ఉన్నందున నిరుద్యోగ యువకులకి ప్రత్యేక శిక్షణ నిచ్చి, బోర్డ్ మెకానికల్ కొరత లీర్పుడానికి ప్రభుత్వం చర్యలు

తీసుకుంటుందా? ప్రతి గ్రామంలో ఉమ్మడి చెరువులుండేవి. కాలవలు వచ్చేక చెరువుల్ని ఆక్రమించారు. ఆ చెరువులను మళ్ళీ స్వాధీనం చేసుకుని, ఆ చెరువుల్ని మళ్ళీ పునరుద్ధరిస్తారా?

శ్రీ పి. విశ్వరూప్ : అధ్యక్షా, ఎన్అర్ఇజిపి ద్వారా గ్రామాలలో గ్రోండ్ వాటర్సు రీచార్లి చేయడానికి అనేక చర్యలు చేపట్టాము. దానిలో చెరువులు కూడా తన్నాతున్నాము. గతంలో పుండేవి. తర్వాత వాటిని ఆక్రమించారు. అవి పూడుకుపోయాయి. మళ్ళీ ఈపేళ గ్రోండు వాటరు రీచార్లికి వచ్చిన సజెషన్సులో అది కూడా పుంది. మేము ఎన్అర్ఇజిపి ద్వారా చెరువుల్ని తన్నాతున్నాము. గ్రామాలలో చెరువుల రీచార్లి విషయంలో తప్ప నిసరిగా ఏమేమి చర్యలు తీసుకోవాలో మా డిపార్ట్మెంటు ద్వారా సహాయం త్రైనింగు కూడా ఇచ్చి, తీసుకుంటాము అధ్యక్షా.

శ్రీ అరికెల సరసారెడ్డి : గ్రామ పంచాయతీలకు ఈ బోర్డును అప్పజేస్తారు. మీరు రిపేర్లు చేసుకుని తర్వాత బిల్లు పెట్టమన్నారు. దాని వల్ల ప్రాబ్లెం సార్ట్ కాదు. కాబట్టి డిపార్ట్మెంటు వారు టీక్సు చేసి చేయాలి అధ్యక్షా.

శ్రీ బి. వెంకటేశ్వర్రు : మంత్రి గారు పవర్ విషయం చెప్పేవేదు. పవర్ లేకపోవడం వల్లనే కంటిన్యూన్స్ గా ఓపోచెస్ అర్టలకు నీళ్ళ ఎక్స్‌ప్రోప్రోచ్ కుండా ఇఖ్యంది కలుగుతోంది కాబట్టి, ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంటును రిక్వెస్చు చేసి, కనీసం వాటర్ సఫ్ట్‌యి స్క్రీమ్సుకైనా పవర్ ఇచ్చేట్లు చేయాలని చెబుతున్నాను అధ్యక్షా.

శ్రీ పి. విశ్వరూప్ : గౌరవ సభ్యులు చెప్పింది చాలా ఇంపెట్టింటు ఇప్పు. డ్రెంకింగ్ వాటర్ స్క్రీమ్సుకు 24 గంటలూ కరెంటు ఇవ్వాలన్నది ఆలోర్డీ ప్రభుత్వ ఆలోచన. ఆలోర్డీ గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఎలక్ట్రిసిటీ డిపార్ట్మెంటుతో డిస్కన్ చేసి, తప్పనిసరిగా ఆ సూచనను పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము.

శ్రీ ఎన్. రాజలింగం : జనగాం-చేర్యాల స్క్రీము గురించి చెప్పండి. అది అడుగుంటిపోయింది.

శ్రీ పి. విశ్వరూప్ : జనగాం-చేర్యాల స్క్రీము ఆన్గోయింగ్ స్క్రీము. ఆలోర్డీ సెకండ్ ఫేజ్ దేవాదులలో తీసుకోవడం జరిగింది. తప్పనిసరిగా దానిలో కంప్లెట్ చేస్తాము.

MR. CHAIRMAN: Now, we will take up Bills.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

i) 2009, పారిశామిక వివాదాల (ఆంధ్రప్రదేశ్ సపరా) బిల్లు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI R. VENKAT REDDY (MINISTER FOR CO-OPERATION, LABOUR, EMPLOYMENT, FACTORIES & BOILERS): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2009 (L.A.Bill No.22 of 2009) (As passed by the A.P. Legislative Assembly) be taken into consideration."

MR.CHAIRMAN: Motion moved. The question is

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2009 (L.A.Bill No.22 of 2009) (As passed by the A.P. Legislative Assembly) be taken into consideration."

Minister garu! Can you explain the salient features of the Bill?

శ్రీ అర్. వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, పారిశామిక వివాదాల చట్టం, 1947 లోని 2 (ఎన్) (vi) వ పరిచేష్ట ద్వారం ప్రకారం మొదటి అనుసూచిలో నిర్దిష్టపరచబడిన ఏదేని పరిశ్రమను ప్రజోపయోగ సర్వీసుగా ప్రభ్యాసించ వచ్చునని సముచిత ప్రభుత్వము సంతృప్తి చెందినట్లయితే, దానిని అత్యయిక పరిస్థితి లేదా ప్రజాహితము దృష్టి అట్లు అవసరమని భావించి అధిసూచన జారీ చేయడం ద్వారా ప్రభ్యాసించవచ్చును. సదరు అంశము (vi) లోని మినహాయింపు, అధిసూచనలో పేర్కొనబడిన కాలావధి మొదటి విడుతలో ఆరు నెలలకు మించరాదని, అయితే ఆయా సమయములందు ఆ కాలావధిని ఆరు నెలలకు మించని ఏదేని కాలావధికి అదే మాదిరి అధిసూచన ద్వారా పొడిగించవచ్చునని నిర్దేశిస్తుంది.

ఈకే తడవ ఆరు నెలల వరకు దానిని ప్రజోపయోగ సర్వీసుగా ప్రభ్యాసించడానికి రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి వీలు కల్పిస్తూ 26.10.1995వ తేదీ గల కార్డిక, ఉపాధి, శిక్షణ మరియు ఫౌండ్స్ రీల (కార్డిక. 1) శాఖ వారి జిఓఎంఎస్ నెం.41 ద్వారా ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని 100% ఎగుమతికి ఉద్దేశించిన యూనిట్ల సేవలను రాష్ట్ర ప్రభుత్వము ఇదివరకే పారిశామిక వివాదముల చట్టము యొక్క మొదటి అనుసూచిలో చేర్చింది.

అధిసూచనలను ప్రతి ఆరు నెలల కొకసారి జారీ చేయవలసి వస్తున్నందున, అది అనేక పరిపాలనాపర మైన సమస్యలకు మరియు అలస్యములకు కారణమౌతుంది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం, 12.4.2000 తేదీ గల కార్డిక, ఉపాధి మరియు ఫౌండ్స్ రీల (కార్డిక. 1) శాఖ వారి లేఖ నెం. 429/ కార్డిక-1/ఎ1/2000 లో, పారిశామిక వివాదముల చట్టము, 1947 లోని 2 (ఎన్) పరిచేష్ట దమును తగు విధంగా సపరించడం ద్వారా నోటీసును శాయకుండా సమ్ములను మరియు లాకోట్లను విరోధించడానికి 100% ఎగుమతికి ఉద్దేశించిన యూనిటు మరియు ఎగుమతి ప్రాసెసింగు జోస్లో ఉన్నటువంటి యూనిట్లోని సర్వీసులను, శాశ్వత ప్రాతిపదికిఱై ప్రజోపయోగ సర్వీసులుగా ప్రభ్యాసించుటకైన ప్రతిపాదిత శాసనముపై తమ అభిప్రాయములను తెలియజేయవలసిందిగా క్రొత్త డిలీలోని భారత ప్రభుత్వ ఆంతరంగిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ, వారిని కోరింది. భారత ప్రభుత్వ ఆంతరంగిక వ్యవహారాల మంత్రిత్వ శాఖ వారి 23.4.2001 తేదీ గల లేఖలో పారిశామిక వివాదముల చట్టము (ఆంధ్రప్రదేశ్ సపరణ) బిల్లు, 2000 ను రాష్ట్ర శాసన మండలిలో ప్రవేశపెట్టడానికి తమకు ఎటువంటి అభ్యంతరము లేదని తెలియజేసింది.

తదనుసారంగా మరియు దేశ, రాష్ట్ర ఆర్థిక వ్యవస్థ హితముల దృష్టి, పారిశామిక వివాదముల చట్టం, 1947 లోని 2 (ఎన్) పరిచేష్ట దము క్రింద తగు విధముగా మరొక వినాయింపును చేర్చుట ద్వారా ఏక కాలంలో

మూడు సంవత్సరముల కాలావధికి 100% ఎగుమతికి ఉద్దేశించిన యూనిటును మరియు ఎగుమతి ప్రాసెసింగు జోస్‌లో / ప్రత్యేక అర్థిక జోస్‌లో నున్న యూనిటును ప్రజోపయోగ సర్వీసులుగా ప్రభావించుట అవసరమని భావించింది.

ఐ రోజుల క్రితమే శాసన సభ దీనిని ఆమోదించింది కాబట్టి, ఈ బిల్లును ఇక్కడ కూడా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ పోట్ల నాగేష్వరరావు : అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చేక ఎన్ఇజడ్లు, ఇప్పిజడ్లు పేరుతో పెద్ద ఎత్తున రైతుల భూములను తీసుకుని ఉపాధి కల్పించకపోవడం ఇస్పటికి ఇంకా మిగిలి పున్న సమస్య. కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు జరుగుతున్న ఈ చర్య కార్బోకుల హక్కులను కాలరాసే విధంగా ఈ చట్టానికి సవరణలు తీసుకుపున్నారు అధ్యక్షా. ఆరు మాసాల నుంచి మూడు సంవత్సరాల వరకూ నమ్మెను నిషేధించడం అంటే కార్బోకుల హక్కును నిషేధించడమేనని తమ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను. అదే నిధంగా చట్ట సవరణ జరిగితే మీరిచ్చిన ఎన్ఇజడ్లు, ఇప్పిజడ్లు లో పెద్ద ఎత్తున విదేశాల నుంచి వచ్చిన పెట్టుబడిదారులకు మీరు రక్షణ కల్పించినట్లు అపుతుంది దీని ద్వారా. అదే కాకుండా స్వదేశంలో ఒతుకుతున్న కార్బోకులకు నమ్మెను నిషేధించి, పట్టిక యుటిలిటీ సర్వీసెన్ కింద ఎన్ఇజడ్లలో ఉన్న అన్ని పరిశ్రమలకు, ఇప్పిజడ్లలో ఉన్న అన్ని పరిశ్రమలకు దీనిని పర్తింపజేయడం ద్వారా, పరిశ్రమలన్నీ కూడా ఎన్ఇజడ్లలోకి పోవడం కోసం మీరు ఎంకరేజ్ చేసి నట్లు అపుతుంది అధ్యక్షా.

మ.12.50

పరిశ్రమలు ఇస్పటికి ఇ.పి.జడ్.లు ఉన్నాయి. ఇ.పి.జడ్.లలో పనికి రాని పరిశ్రమలు కూడా నడుస్తున్నాయి. వాటన్నిటినీ కూడా పట్టిక యుటిలిటీ క్రింద ప్రభుత్వం చేస్తే, కార్బోకులు ఉపాధి కోల్పోయే పరిస్థితి, గుత్తా పెట్టుబడి దారుల ఆధిపత్యం క్రింద భారతదేశంలో ఉన్న కార్బోకులు ఉండిగం చేయాలిన పరిస్థితి ఏర్పడుతోందని ఈ ప్రభుత్వాన్ని పోచురిస్తున్నాను. ఆరు మాసాల నుండి మూడు సంవత్సరాలకు పెట్టుకోవాలని అనుకోవడం అంటే బ్రిటిష్ చట్టం లాంటి వాటిని మళ్ళీ భారతదేశంలో తీసుకురావడమే అపుతుంది. దీన్ని తీసుకురావడం భారతదేశంలో ఉన్న కార్బోకులకు ఛైయస్కరం కాదు. వారి ఛైయస్కుని మీరు కాలరాస్తున్నారని తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ టి. భానుప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్కి పూర్తి స్థాయిలో నా మద్దతు తెలియజేస్తున్నాను. ‘సెబ్జీ’ లలో కానీయండి, వంద శాతం ఎక్స్‌పోర్ట్ ఓరియంట్ యూనిట్స్ ఏపైతే ఉన్నాయో, ఈ రాష్ట్రంలో వచ్చే ఈ పరిశ్రమలు, ప్రపంచ స్థాయిలో ఉన్న కంపటిషన్స్ ని తట్టుకొని నిలబడాలిన అవసరం ఉంది. రాష్ట్రంలో ఉన్న ఈ ఎక్స్‌పోర్ట్ ఓరియంట్ యూనిట్స్, వచ్చే ఒక సంవత్సర కాలంలో ప్రపంచ స్థాయిలో వారికి కమిట్మెంట్స్ ఇచ్చి ఉంటాయి. కాబట్టి, వారు చేసిన ఆర్డర్స్ బుకింగ్స్ ని బట్టి, నీరు కమిట్మెంట్ ఇచ్చి ఉంటే, ఆ కమిట్మెంట్స్ కి స్టోండ్ కావడానికి ఇది ఉపయోగపడుతుంది. కార్బోకులు ఏ రోజు పడితే ఆ రోజు, ఏనిధిమైన సోటీసులు ఇష్టకుండా నమ్మెలకు దిగడం వల్ల, ఆ పర్ట్‌క్యూలర్ పరిశ్రమ, పూర్తిస్థాయిలో స్టోటీసు ఇండఫ్రియలైజేషన్ కుంటుబడడానికి అవకాశలు ఉంటాయి. కాబట్టి, ఈ రాష్ట్రంలో ఇండఫ్రిస్సెన్సి అభివృద్ధి సాధించడానికి, తప్పనిసరిగా ఈ చట్టంలో సవరణ చేయాలిన అవసరం ఉంది. అయితే, కార్బోకులు వారి నిరసన తెలియజేయడానికి అనేక విధానాలు, పర్ధతులు ఉన్నాయి. షైనా, జపాన్ దేశాల్లో వారు పనిచేస్తునే

నిరసనలు తెలియజేస్తారు. ఆ విధంగా కార్బోకులు నిరసనలు తెలియజేయడానికి అవకాశం కల్పిస్తుంది. వారు నిరసనలు తెలియజేయడానికి, వారి హక్కులను కాలరాయకుండా కాపాడాల్సిన అవసరం కూడా ప్రభుత్వంపై ఉండని తెలియజేస్తా, ఈ బిల్కి మర్చతు తెలుపుతున్నాము.

శ్రీ ఎమ్.వి.ఎస్. శర్మ : అధ్యక్షా, ఈ బిల్ని ప్రోగ్రాస్‌వ్ డెమాక్టెటింగ్ ఫ్రంట్ తరఫున పూర్తిగా నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాము. స్పెషల్ ఎకనామిక్ జోన్లో ఉన్న పరిశ్రమలను అత్యహసర సర్వీసుల క్రింద పరిగణించాలనేది దీంట్లో ఉన్న ప్రధానమైన సూచన. అత్యహసర సర్వీసులనే వాటికి ఒక కొలబద్ద ఉంది. ఆ సర్వీసులు దెబ్బతినడం వల్ల వెంటనే ప్రజల అవసరాలకు ఇబ్బంది కలిగితేనే అప్పుడు అని అత్యహసర సర్వీసులు అపుతాయి. విద్యుత్ రంగం, రవాణా, వైద్య తదితర రంగాలు అత్యహసర సర్వీసులు అపుతాయి. బ్యాంకింగ్ రంగం కూడా అత్యహసర సర్వీసుల రం గం క్రిందకు రాదు. అంతకంటే స్పెషల్ ఎకనామిక్ జోన్లో అత్యహసర సర్వీసులుగా ప్రకటించాల్సినవి ఏమి ఉన్నాయి? దీనికి సంబంధించి ఏ రకమైన విపరణ లేదు. రెండవ విషయం, రాష్ట్రంలో మొత్త మొదటగా ప్రత్యేక ఆర్థిక జోన్ విశాఖపట్టణంలో ఏర్పాటుంది. అప్పుడే దాదాపు 13 సంవత్సరాలైంది. అక్కడ కార్బోకులు ఎటువంటి హక్కులకు నోచుకోలేదు. ప్రభుత్వం పరిశ్రమలు ఎలా నడపాలి అని ఆలోచించిన విధంగానే, కార్బోకుల ప్రయోజనాలను ఎట్లాకాపాడాలి అని ఆలోచించాలి. కానీ అలా ఆలోచించడం లేదు. దానికి ఉదాహరణే ఈ విశాఖ పట్టణం ఆర్థిక జోన్. అక్కడ 2001 సంవత్సరంలో వరల్డ్‌వైడ్ డైమండ్ ఇతర పరిశ్రమల్లో సమ్మై జరిగింది. సమ్మై జరగడానికి కారణం, కార్బోకులను ఉద్యోగాల్లోంచి తీసివేయడమే. వీరిని ఉద్యోగాల్లో నుండి తీసియడానికి కారణం వారు యూనియన్సిని ఏర్పాటు చేసుకొపడమే. ఒక్క డిమాండ్ కూడా లేదు. అక్కడ ఉన్న మేనేజ్మెంట్ ఆఫీసు ముందు ఒక డబ్బు పెట్టింది. మీకేమైనా సమస్యలు ఉంటే ల్రాసి ఆడబ్బలో వేయమన్నారు. కొంతమంది ల్రాసి పేశారు. అలా ల్రాసి పేసిన వారిని ఉద్యోగాల్లోంచి తీసిశారు. అంత దుర్గాంగా ఉంది. కాబట్టి వారు యూనియన్ పెట్టుకొన్నారు. యూనియన్ పెట్టుకొన్నందుకు వారిని ఉద్యోగాల్లోంచి తీసిశారు. వారికి యూనియన్ పెట్టుకొన్న హక్కు ఉంది. దీని విషయంలో పోరాటం జరిగితే, ఆ పోరాటం ఎంతవరకు వెళ్లిందంటే ఐ.ఎల్.చి. పరకు వెళ్లింది. ఆ అంతర్జాతీయ లేబర్ ఆర్గానిజేషన్ ఇచ్చిన సిఫార్సులు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ప్రక్కన పెట్టింది. అక్కడ కార్బోకు చట్టం అమలు చేయాలని, అక్కడ కార్బోకు శాఖ ఇన్సెప్షన్స్కి అనుమతించాలని, ఉద్యోగులకు ఉద్యోగ భద్రత కల్పించాలని సిఫార్సు చేశారు. ఈ సిఫార్సులు 2002వ సంవత్సరంలో చేశారు. నేటికి 8 సంవత్సరాలైనా ఇంతవరకు అని అమలు కాలేదు. విచిత్రమేమంటే, ఒక ప్రైంజ్ ఐక్యత కనిపించేదేమంటే, అనాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంది. నేడు కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలో ఉంది. కార్బోకుల దగ్గరకు వస్తే రెండు ప్రభుత్వాలు ఒకే రకమైన ఇంటినిటీట్సే వారిని అణగదొక్కాలనే ఉంది. ఇందులో విశాఖపట్టణం స్పెషల్ ఎకనామిక్ జోన్ ఎక్స్‌ప్రీయస్‌సెస్ తీసుకోంటే, అక్కడ కార్బోకుల హక్కులను కాపాడడంలో ఫూరంగా వైఫల్యం చెందింది. ఈ ప్రభుత్వానికి కార్బోకుల హక్కులను కాపాడే సత్తా లేసపుడు, వారు సమ్మై చేసే హక్కుని కాలరాచే హక్కు ఈ ప్రభుత్వానికి లేదు. ఈ సవరణ చేయడం అంటే, కార్బోకుల నోట్లను నోక్కడమే అపుతుంది. కాబట్టి మేము పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాము. ఈ చట్ట సవరణను వెంటనే ఉపసంహారించుకోవాల్సిందిగా నేను డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్షా, ఈ బిల్ని నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాము. వరల్డ్ బ్యాంకు మాట విని గత ప్రభుత్వం కూడా ఇలానే ప్రయత్నాలు చేసింది. ఇప్పుడు మీరు కూడా అదే బాటలో నడుస్తున్నారు. ఇది ఈ ప్రభుత్వాన్ని సేవ చేయడు. ఒబామాను కూడా సేవ చేయడు. జనరల్ మెటార్స్‌లో 60వేల మందిని తీసిశారు. అమెరికా వారు ఏమి రక్షణను ఇవ్వలేకపోతున్నారు. వరల్డ్ బ్యాంకుని సమ్మైకొన్న వారు

మునిగిపోవడం తప్ప బయటకు వస్తారని లేదు. ఇండియన్ ఎకానమీ ఈ మాత్రమైనా బ్రతికి బట్ట కట్టడానికి కారణం It is our Public Sector. It is our Life Insurance. It is our Bank Nationalization. అక్కడ ఏ పరిశామాలు కుపు కూలడానికి వచ్చాయో, దానికంటే రెట్టింపు కుపుకూలిపోయేది. ఎందుకంటే, వారిని సమృతున్నారు. వారి రికమండెపణ్ణు ఉన్నాయి. It is a continuous process. ప్రభుత్వ కంటిన్యూలీలో ఈ బిల్ని తీసుకువచ్చారు. మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము. అసాధారణమైన అధికారాలు వద్ద. అసలు వారు 2000 సంవత్సరంలో ఏమి అధికారాలు అడిగారండి? ఈ ప్రభుత్వం కూడా మళ్ళీ అదే అడుగుతోంది. Ministry of Home Affairs, Government of India in their Letter Dated 15-12-2000 have stated that Ministry of Labour is of the view that the State Government may instead of extending the validity period of public utility service on a permanent basis. అడిగింది ఏమిటండి. పర్మసెంట్ బేసిన్లో అక్కడేమీ ఉండడానికి వీల్లేదు. Essential services from time to time రెప్యూలు కూడా కాదు. ఉన్నటువంటిది ఆరు సెలలు కాదు, మూడు సంవత్సరాలకు, అసలు పర్మసెంట్కే లేకుండా చేయాలని అడిగారు. అది అంత మరీ బాగాలేదులే అని, చూడ్డానికి ఎబ్బట్టుగా కనిపించి ఉంటుందని, అందుకని మూడేళ్ల పెట్టుకోవుని చెప్పారు. ఇది న్యాయ సమృతం కాదు. ఏ ప్రభుత్వమైనా సరే ఉద్యోగస్థులను, కార్బూకులను మంచిగా చూస్తుంటే శ్రేయస్తుతో ఉంటాయి. Detrimental to their interest గా ఉన్నాయసుకోండి, తప్పకుండా వారి యొక్క శాక మీకు తప్పకుండా తగులుతుంది. ఇది న్యాయసమృతం కాదు. కార్బూకుల హక్కు ఆనాడు వి.వి. గిరి లాంటి వారు, లేకపోతే మీరు మేము అందరం కలిసి జాతీయోద్యమం నడిపించినప్పుడు ఆ హక్కులను హరించే విధంగా మీరు ఈ ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. నేను రాంపెడ్డి పెంకబెడ్డి గార్చి కోరుతున్నాను, దయచేసి దీనికి మీరు పొత్తుధారులు కావడ్నని, దీన్ని ఉపసంహరించుకోవాలని కోరుతున్నాను. అవసరమైనేతే మరోమారు వెనక్కు వెళ్లి రిప్పెజ్ ఫారంలో రావడానికి ప్రయత్నం చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. వెంకట రాము (నామినేటెడ్) : అధ్యక్ష, Industrial Dispute Act 1947 ఫస్ట్ పెడ్యూల్లో దీని గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. Section 2(n) లో కొన్ని అత్యసర సర్వీసెస్ల గురించి మెస్సన్ చేయడం జరిగింది. ఉదాహరణకు, రైల్వేస్, పోర్ట్ అండ్ డాక్, పోస్ట్ల్ అండ్ టెలిగ్రాఫ్, ఎలక్ట్రిసిటీ, వాటర్ సప్లై. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం స్పెషల్ ఎక్సామిన్ జోన్లో ఏర్పాటు చేయబడిన వంద శాతం ఎక్స్‌పోర్ట్ ఓరియంబెడ్ యూనిట్స్, దీంట్లో పనిచేసే కార్బూకులు సమై నోటీసులు ఇవ్వకుండా సమై చేయడానికి వీల్లేదన్న ఉద్ధేశ్యంతో జి.చ.ఎమ్.ఎస్.41, తేదీ 26.10.1995 లో పెడ్యూల్ వన్ లో అనాడే పేర్చడం జరిగింది.

మ.1.00

ఇప్పుడు ఇండస్ట్రీయల్ డిస్ట్రిబ్యూట్ యూట్ పెడ్యూల్ (1) సెక్షన్ (2) క్లాబ్ (ఎవ్) సబ్-క్లాబ్ (6)లో పీరియడ్ మెస్సన్ చేయడం జరిగింది. "The appropriate Government may, if feel necessary, can declare any Industry mentioned in Schedule No.1 as Public Utility Service" ఆ రకంగా డిక్టేర్ చేస్తే ఇప్పుడున్న దాని ప్రకారం 6 మాసాల పరకు ఎన్సాబ్జడ్లాల్ పని చేసే కార్బూకులు సమై నోటీసు ఇవ్వకుండా సమై చేయడానికి వీలులేదు. ఈ బిల్లులో తీసుకువచ్చిన సవరణ ప్రకారం 6 సెలలకు బదులుగా మూడు సంవత్సరాలకు పొడిగించమని నిర్దేశించడం జరిగింది. మూడు సంవత్సరాలు అని సవరణ జరిగితే దీని మూలానా కార్బూకులకు కొంత ఇబ్బంది ఉన్న మాట నిజం. కొన్ని యాజమాన్యాలు కార్బూకుల హక్కులను గుర్తించకుండా కాలరాచే పరిస్థితి ఉంది. అయినా సమై నోటీసు ఇచ్చి సమై చేసే హక్కు కార్బూకులకు ఉంది. కార్బూకుల సమస్యల మీద సరైన దృష్టిప్రాణి వారి న్యాయమైన సమస్యలను యాజమాన్యం తీర్చే విధంగా చూడాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై ఉంది. ఉదాహరణకు, కనీస వేతనాలు, బోస్సీ, పీఎఫ్, సాధారణ సెలవులు, సిక్

లీపులు, ఆసుపత్రులలో చికిత్స పొందే సౌకర్యం వంటివి అమలు జరిగేటట్లు సరైన దృష్టి పెట్టి కార్బూకులకు అన్యాయం జరగుండా సరైన చర్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వం తీసుకుంటే ఈ సవరణతో పెద్దగా నష్టం లేదని భావిస్తున్నాను. దానికి కారణం నమ్మె నోటీసు ఇచ్చి ఎప్పుడైనా నమ్మె చేసే అధికారం కార్బూకులకు ఉంది. కాబట్టి ఎన్సాజిండలలో పనిచేసే కార్బూకుల శ్రేయమును దృష్టిలో పెట్టుకొని కార్బూకుల హక్కులను కాపాడుతూ, వారికి ఇప్పపలసిన సౌకర్యాలన్నింటిని యాజమాన్యం చేత ఇప్పించే చర్యను ప్రభుత్వం తీసుకుంటే పర్మాలేదని చెబుతూ ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Now reply to the debate by the Minister.

శ్రీ ఆర్. వెంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు పోట్ల నాగేశ్వర్ రావు గారు, భాసు ప్రసాదరావు గారు, పువ్వాడ నాగేశ్వరరావు గారు, శర్మ గారు, బి. వెంకట రావు గారు మాటల్చాడారు. ఇప్పుడు రాష్ట్రంలో 103 స్పెషన్ ఎకనామిక్ జోన్లున్నాయి. ప్రస్తుతం భారత ప్రభుత్వం ఆమోదించిన 10 ఎన్సాజిండలు అపరేషన్లో ఉన్నాయి. వాటిల్లో చాలా యూనిట్లు పని చేస్తున్నాయి. మొత్తం 323 ఎక్స్పోర్ట్ ఒరియంట్ ఇనిషిట్యూషన్లు రాష్ట్రంలో పని చేస్తున్నాయి. ఈ యూనిట్ల ద్వారా ప్రభుత్వానికి ఎంతో విదేశీ మారక ద్రవ్యం వస్తోంది. అలాగే, వాటి ద్వారా కొన్ని లక్షల మందికి ఉపాధిని కల్పిస్తున్నాయి. ఈ ప్రభుత్వం కార్బూకులకు ఎటువంటి సష్టోషి కలుగజేయడని మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. కార్బూక చట్టాలను అమలుజేయడానికి ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ ముందంజలోనే ఉంటుందనే విషయాన్ని తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు శాశ్వత పద్ధతిపై కాకుండా, ప్రస్తుతమున్న ఇండప్రైయల్ డిస్ట్రిబ్యూట్ యూక్ ప్రకారం పభీక్ యుటిలిటీ కేంద్ర ప్రభుత్వంలో ఆరు నెలలు కాదంటే మూడు సంవత్సరాలకు పొడిగించడానికి నీరేశించబడింది. దాని కోసం ప్రత్యేకంగా పెద్దలు చెప్పినట్లు, అప్పటికప్పుడు నమ్మె నోటీసు ఇన్వొనికి కాని, ఆరు నెలల సమయమంటే పరిపాలన పరంగా కొన్ని ఇబ్బందులు పన్నున్నాయి కాబట్టి మూడు సంవత్సరాలుగా చేయడం జరిగింది కాని కార్బూకులకు వ్యతిరేకం కాదని మరొకసారి తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా ఈ బిల్లు కార్బూకుల హక్కులను హరించడానికి ఉద్దేశించబడింది కాదనీ, దీని వల్ల కార్బూకుల హక్కులకు ఎటువంటి భంగం కలగదని సభకు మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు రాష్ట్ర ఆర్థిక ప్రగతికి కూడా తోడ్పడుతుందని మనవి చేస్తున్నాను. **Hundred percent Export Oriented** యూనిట్ల వల్ల రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి అయిన వస్తువులు మరియు సర్వీసుల ద్వారా వచ్చే విదేశీ మారక ద్రవ్యం వల్ల రాష్ట్ర యొక్క ఆర్థికభవధికి తోడ్పడుతుందని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో ప్రస్తుతం 103 ఎన్సాజిండలుంటే, వాటిలో 10 ఎన్సాజిండలు అపరేషన్లో ఉన్నాయి. అపి బాగా పని చేస్తున్నాయని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను. అదే విధంగా, ఈ బిల్లు **Hundred percent Export Oriented Units** కు సంబంధించింది కాబట్టి ఇది ఎన్సాజిండలకు ఏ మాత్రం వర్తించదు కనుక ఈ బిల్లును ఏకగ్రిపంగా ఆమోదించవలసిందిగా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ దాచూరి రామిరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ఏక గ్రీవంగా ఆమోదించమని మంత్రి గారు అడిగిన దానికి మేము సుమయింగా లేదు. ప్రభుత్వం అప్పటికే ఏకగ్రిపంగా ఆమోదించాలని భావిస్తే.. మేము వాకోట్ చేస్తాం.

(ఆ దశలో సర్వాశ్రీ ఎం.వి.యస్. శర్మ, కె. జార్జీ విఫ్కర్, విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, కె. నాగేశ్వర్ సభ నుండి బయటకు వెళ్లి పోయారు.)

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2009 be taken into consideration."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clause 2, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

" That Clause 2, Clause 1, Enacting Formula & Long Title do stand part of the Bill. "

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI RAMREDDY VENKAT REDDY (HON'BLE MINISTER FOR CO-OPERATION, LABOUR & EMPLOYMENT, FACTORIES AND BOILERS): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2009" be passed."

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Industrial Disputes (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 2009 (L.A. Bill No.22 of 2009) (As passed by the A.P. Legislative Assembly) be passed."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

శ్రీ పువ్వడ నాగేశ్వరరావు : అధ్యక్ష, మా మంచితనాన్ని మీరు సద్గానియోగం చేసుకోవాలని కోరుకుంటున్నాం. ఛైర్మన్ గారు మా మీద కోపాన్ని ప్రదర్శించకూడదు. మేము 25 రోజుల త్రితం మైనింగ్ మీద ఉన్న సీరియస్ నెస్టో చర్చకు అనుమతించమని నోటీస్ ఇచ్చాం.

Mr. Chairman : You allow me. I will take it up today. Now L.A Bill No.6. Minister for IT.

ii) 2010 అంధ్రప్రదేశ్ క్రీడల అధారిటీల (సహరణాల) చిల్డు

(అంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఆమోదించిన విధంగా)

SRI KOMATIREDDY VENKAT REDDY, (HON'BLE MINISTER FOR INFORMATION TECHNOLOGY, COMMUNICATIONS, YOUTH SERVICES AND SPORTS): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Bill, 2010 (L.A.Bill No.6 of 2010) (as passed by the A.P. Legislative Assembly)."

MR. CHAIRMAN: May explain the salient features of the Bill. The Motion is "That the Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Bill 2010 (L.A. Bill No. 6 of 2010) (as passed by the A.P. Legislative Assembly) between into consideration.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివా రెడ్డి : అధ్యక్షా, Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Bill, 2010 లో కొన్ని సవరణలు చేశారు. దీని మీద ఒక క్రీడాకారునిగా, జిల్లా క్రికెట్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షునిగా 20 సంవత్సరాలు చేసిన అనుభవం ఉంది కాబట్టి కొన్ని సవరణలను సూచిస్తాము. ఎందుకంటే, స్టోర్స్ కోటా క్రింద ఉద్యోగాలలో చేరిన వారు వైపుణ్యం కలిగిన వ్యక్తులుంటారు కాబట్టి వారి సర్వీసులను మండల, జిల్లా, రాష్ట్ర స్థాయిలలోనూ ఉపయోగించుకోవాలి. స్టోర్స్ కోటాలో వచ్చే క్రీడాకారులు ఎక్కు-అఫిపిల్యూగా కాని, ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కాని ఇచ్చేటప్పుడు తమ జిల్లాలోనే పోస్టీంగ్ కావాలని అడుగుతున్నారు. ఏ జిల్లాకు రిప్రజెంట్ చేస్తారో ఆ జిల్లాలోనే పోస్టీంగ్ ఇప్పమని ఆ క్రీడాకారులు అడుగుతున్నారు. దాని వల్ల ప్రాబ్లమ్ వస్తుంది. క్రికెట్ అసోసియేషన్ ప్రభుత్వానికి సంబంధించింది కాదు. ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రికెట్ అసోసియేషన్లో నేను వాని చేసినప్పుడు జిల్లా నభ్యులను జిల్లాలోనే వేసుకుంటే జిల్లాలో జరిగే సమావేశాలకు ఏ ఒక్క రోజు కూడా హజరయ్యా వారు కారు. ఎందుకంటే, వాళ్ల ఎక్కుడో బయట ఉద్యోగాలు చేస్తుంటారు. పది సమావేశాలు జరిగినా ఒక్క సమావేశానికి కూడా హజరు కాని వారి సర్వీసులను ఏ విధంగా యుటైలైజ్ చేసుకోగలమనే అంశాన్ని పరిశీలించాలి. వారు కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆధ్వర్యంలోని రైల్వేలలోనే, సంట్రల్ ఎక్స్‌ప్రైస్ లోనే ఎక్కడెక్కుడో స్టోర్స్ కోటా క్రింద పనిచేస్తుంటారు. *The preference will be for their own Districts.* ఇటువంటి పరిస్థితిలో వారిని నియమించినప్పుడు వారి యొక్క సర్వీసులను మనం తీసుకోవడంలో కొంత ఇఖ్యంది కలుగుతోంది కాబట్టి దీని మీద అలోచించాలని కోరుతున్నాము. అలాగే, ఇప్పటికే ఎక్కడా ఉద్యోగం చేయకుండా రాష్ట్రానికి రిప్రజెంట్ చేసిన వాళ్ల రంబీ ట్రోఫీలో గాని, దేశ స్థాయిలోను, రాష్ట్ర స్థాయిలోను, జిల్లా స్థాయిలోను పార్ట్రీసిపేట్ చేసిన వాళ్ల చాలా మంది ఉన్నారు. వాళ్ల ఉద్యోగాలు చేయకుండా జిల్లాకే పరిమితమై ఉన్నారు కాబట్టి వీరిని స్టోర్స్ అధారిటీలో కాని, క్రీడలకు సంబంధించిన చోట్ల నియమించినట్లయితే వారు తమ సర్వీసులను పూర్తి కాలం అందించగలరు. కోచ్లుగా కూడా పని చేస్తారు. వారి సర్వీసులను మనం పూర్తిగా వినియోగించుకోనే అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాము. అలాగే, ఈ ప్రభుత్వం త్రిబుల్ పటీలను ప్రతిష్టాత్మకంగా తీసుకుంది. మూడు సంవత్సరాలుగా పోస్టులను ఫిలప్ చేస్తున్నారు. త్రిబుల్ పటీలలో కూడా స్టోర్స్ కోటా కావాలని ఇంతకుముందు కూడా రెండు, మూడు సార్లు రిప్రజెంట్ చేశాం. ఇంటర్వెడియట్లోను, ఇంజనీరింగ్ లోను చేరే వారిలో కూడా స్టోర్స్ కోటా కావాలని అడిగాం. 6 వేల మందికి అవకాశం ఇచ్చే చోట 10 వ తరగతి స్థాయిలో అండర్ 13, 15 గా రాష్ట్ర స్థాయిలోను, జాతీయ స్థాయిలోను అడిస వాళ్లన్నారు కాబట్టి వారిని తీసుకోవాలి. త్రిబుల్ పటీలలో స్టోర్స్ కోటా లేకపోవడం చాలా బాధాకరమైన విషయం.

మ. 1.10

రాజశేఖర రెడ్డి గారు కూడా ఖచ్చితంగా వచ్చే సంవత్సరం నుండి ఇక్కడ కూడా స్టోర్స్ కోటా కింద తీసుకుంటామని చెప్పడం జరిగింది. అయిప్పటికీ కూడా ఇంతవరకూ ట్రైపుల్ పటీలో స్టోర్స్ కోటా కింద తీసుకోలేదని మనవి చేస్తాము, ఆ దిశగా మంత్రిగారిని పరిశీలించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ కందుల లక్ష్మీ దుర్గేష్ ప్రసాద్ : అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ క్రీడల సాధికార చట్టం 1988 లో ఉన్నటువంటి 3వ, 7వ 10వ పరిచేధములను సపరిస్తూ తీసుకున్నటువంటి ఈ బిల్లుకు సంపూర్ణమైనటువంటి ఆమోదాన్ని తెలియచేస్తున్నాము. ముఖ్యంగా ఉద్యోగాలలోకి నియమించబడిన వారియొక్క క్రీడా ప్రతిభను ఆధారంగా

తీసుకొని ఎవరికైతే ఉద్యోగాలు పన్నున్నాయో, వారు ఉద్యోగాలకు మాత్రమే పరిమితం కాకుండా వారి యొక్క క్రీడా ప్రతిభ భావి తరాలవారికి కూడా అందించడానికి చేసినటువంటి బిల్లు ఎంతో సమర్థనీయమైనది. ముఖ్యంగా ఇంతకుముందు గౌరవ సభ్యులు శివారెడ్డి గారు చెప్పినట్లు సవరణ ముందు జరిగితే ఆ తరువాత ఏ రకమైన మార్పులు చేర్పులు చేయాలనే దానిపై ఆలోచించవచ్చు. ఈ సవరణను మనందరం ఆమోదించవలసిన అవసరమున్నది. ఇందులో జెండర్ ఈక్షయీని మొయింటెన్ చెయ్యవలసిందిగా ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను. ఏ రకంగా పురుష క్రీడాకారులకు ప్రాతినిధ్యాన్ని కల్పిస్తామో, అదే స్థాయిలో మహిళలకు కూడా కల్పించాలి. మహిళలో కూడా మాణిక్యాలలాంటి క్రీడాకారిఱులున్నారు. వారి సేవలను కూడా ఉపయోగించుకున్నట్టుతే క్రీడా రంగానికి మరింత సేవ చేసినవారమపుతామని మనవిచేస్తూ, మరింతమంది మహిళా క్రీడాకారిఱులను తయారు చేయడానికి ఈ బిల్లు ఉపయోగపడాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి (మెదక్, నిజమాబాద్, ఆదిలాబాద్, కరీంనగర్) : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను. అయితే, రాజకీయాలు చేరబడడం నల్ల ఆశించిన ఫలితాలు రావడం లేదు. ముఖ్యంగా ఒలంపిక్క సెలక్ట్ కాలేజీని బాధపడతాము గానీ, మొదటిమండి ట్రైనింగ్ మాత్రం లోపిస్తున్నది. బాలబాలికలకు స్కూల్ లెవల్లోనే మంచి శిక్షణవిస్తే ఒలంపిక్కలో ప్రైజ్లు వస్తాయి. ఈ బిల్లును నేను పరిపూర్ణంగా సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి : అంధ్రప్రదేశ్ క్రీడా సాధికార చట్టం 3వ, 7వ, 10వ సెక్షన్స్‌ని మంచి ఉద్దేశ్యంతో సవరించాలనే నిర్ణయం తీసుకోవడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం గానీ సంబంధించినంతవరకూ సంఘట కార్బోరైపస్ట్రుకు సంబంధించిన క్రీడాకారులు ఉద్యోగాలలో ఉన్నారు. 1988 స్వీట్స్ యాక్టు ప్రకారం వాళ్ళను తీసుకోవడానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి, దీనిని సవరించి వారిని స్టేట్ లెవల్లో, డిస్ట్రిక్టు లెవల్లో అలాగే మండల లెవల్లో వాళ్ళ వాళ్ళ స్థాయిని బట్టి తీసుకున్నట్టే, క్రీడాకారులను ప్రోత్సహించడానికి, అవసరమైతే వారి సలహాలను తీసుకోవడానికి ఈవెంట్స్‌లో వారిని తీసుకోవడానికి నీలు కల్గించే సవరణ ఇది. దీనికి సంబంధించి ఈ సవరణ గతంలోకూడా తీసుకురావడం జరిగింది. కానీ, అప్పుడు కొన్నిలో లేనందున అది అప్రావ్ కాలేదు. అందుకని గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన సలహాలను పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. ఇప్పటికే ఎంతోమంది మహిళా క్రీడాకారిఱులు మన రాష్ట్రంలో ఉన్నారు. తప్పకుండా వారిని కూడా సమాన స్థాయిలో ప్రోత్సహిస్తాము. ఒక మంచి ఉద్దేశంతో దీనిని ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. ఇప్పటినరకు స్వీట్స్ మెన్ కనిటీలో లేరు కాబట్టి ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

శ్రీ పాటూరి సుధాకర రెడ్డి : ఈ సంస్థలో మండల స్థాయి, జిల్లా స్థాయి, రాష్ట్ర స్థాయిలో సభ్యులను తగ్గించవచ్చు, పెంచవచ్చు అని చెప్పారు, కానీ నిర్దిష్టంగా ఇంతమంది సభ్యులు ఉండాలని చెప్పాలేదు. ఆ సంఖ్య పరిమితిని స్పష్టంగా చెబుతారా అని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోమటిరెడ్డి వెంకటరెడ్డి : బోర్డులో ఎక్కు అఫీషియల్ డిపార్ట్మెంటుకు సంబంధించిన వారు కొందరు మరియు స్టేట్ లెవల్లో శాప్టో ఇంతమంది ఉండాలని సంఖ్య నిర్ణయించబడింది. దాని ప్రకారమే తీసుకోవడం జరుగుతుంది. శాప్ కి సంబంధించి స్వీట్స్ అధారిటీలో నిర్ణయిస్తారు, జిల్లా స్థాయిలో, మండల స్థాయిలో అక్కడ ఉన్నవాళ్ళ నిర్ణయిస్తారు కాబట్టి ప్రభుత్వ పరంగా ఈ అమెండ్మెంట్ అయిన తరువాత మేమే నిర్ణయించడం జరుగుతుంది.

MR. CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Bill, 2010" be taken into consideration.

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula & Long Title:

MR. CHAIRMAN: The question is:

" That Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula & Long Title do stand part of the Bill. "

(PAUSE)

The motion was carried and the Clauses 2 to 4, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI KOMATIREDDY VENKAT REDDY, (HON'BLE MINISTER FOR INFORMATION TECHNOLOGY, COMMUNICATIONS, YOUTH SERVICES AND SPORTS): Chairman Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Bill, 2010" be passed.

MR. CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Sports Authorities (Amendment) Bill, 2010 (L.A.Bill No.6 of 2010) (as passed by the A.P. Legislative Assembly) be passed."

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

శ్రీ బి. మోహన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, గతంలో మంత్రిగారు శాసన మండలి సభ్యులకు కూడా ఇందులో స్థానం కల్పిస్తామని హామీ ఇచ్చారు. మరి ప్రస్తుతం మంత్రిగారు ఏం చేస్తారో చెప్పవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

(అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN : Now, short discussion on Mining policy.

"ఓబులాపురం, బయ్యారం గమల ప్రత్యేక నిర్దేశంతో ప్రభుత్వమైనింగ్ విధానం " పై సఫలు చర్చకు గమలు, భూగర్జ, చేనేత, జౌళి, స్పిన్నింగ్ మిల్లుల చాఖా మంత్రి శ్రీ బి. శ్రీనివాసరెడ్డి నివరణః

లఘు చర్చ

బిబులాపురం, బయ్యారం గనుల నిర్దేశంతో ప్రభుత్వ మైనింగ్ విధానం - గురించి

"బిబులాపురం, బయ్యారం గనుల ప్రత్యేక నిర్దేశంతో ప్రభుత్వ మైనింగ్ విధానం" పై
స్వల్ప చర్చకు వివరణ

1. మైనింగ్ విధానం :

ఖనిజాలను స్థూలంగా పెద్దతరహా, చిన్నతరహా ఖనిజాలుగా వర్గీకరించడమయింది.

పెద్దతరహా ఖనిజాలకు సంబంధించి కేంద్రప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన 1957, గనులు, ఖనిజాలు (అభివృద్ధి, క్రమబద్ధీకరణ) చట్టం మొత్తం వ్యవస్థనంతటిని నియంత్రిస్తుంది. ఈ చట్టానికి అనుగుణంగా కేంద్రప్రభుత్వం 1960, ఖనిజాల రాయలీ నియమావళిని రూపొందించింది. చిన్నతరహా ఖనిజాలకు సంబంధించి చిన్నతరహా ఖనిజాల కౌలు మంజారు, ఇతర సంబంధిత అంశాలను క్రమబద్ధీకరించడానికి 1966, ఆంధ్రప్రదేశ్ చిన్నతరహా ఖనిజ రాయలీ నియమావళిని రూపొందించడమయింది.

సదరు చట్టం, నియమావళి ప్రకారం ఏదేని ఖనిజం కోసం హక్కును భూ పరిశీలన పర్యాటక్/ఖనిజాన్వేషణ లైసెన్సుకు దరఖాస్తును దాఖలు చేయడం ద్వారా పొందగలుగుతారు. ఖనిజ లభ్యత నిరూపణ అయిన వెంటనే, వారు సంబంధిత జిల్లా గనులు, భూగర్భ శాఖ అస్థిరైంటు తైరెక్కరు సమక్షంలో గనుల త్రవ్యకం కోసం దరఖాస్తును దాఖలు చేయవచ్చు.

సదరు అస్థిరైంటు తైరెక్కరు ప్రభుత్వ భూమి విషయంలో సంబంధిత రెవిన్యూ అధికారినుండి ఆమోదాన్ని పొందిన తరువాత, ప్రతిపాదనలను గనులు, భూగర్భ శాఖ జోనల్ జాయింట్ తైరెక్కరు ద్వారా గనులు, భూగర్భ శాఖ తైరెక్కరుకు సమర్పిస్తారు. ప్రతిపాదనలను తైరెక్కరు పరిశీలించి, వాటిని రాష్ట్రప్రభుత్వానికి పంపుతారు. రాష్ట్రప్రభుత్వం ఐరస్ ఉర్, బాక్ట్ఎస్, బీచ్సాండ్ వంటి ఖనిజాలు, మెటాలిక్ మినరల్స్, అన్ని అటూమిక్ మినరల్స్, బోగ్గుకు సంబంధించి, చట్టంలోని 5వ విభాగం క్రింద అవసరమయిన విధంగా కేంద్రప్రభుత్వం నుండి ఆమోదం పొందినతరువాత, సూత్రప్రాయ అంగీకార ఉత్తరవులను జారీ చేసి, ఆమోదించిన మైనింగ్ ప్లానును సమర్పించవలసిందిగా దరఖాస్తుదారున్ని ఆదేశిస్తుంది. దరఖాస్తుదారుడు ఆమోదించిన మైన్ ప్లానును అర్థతగల

వ్యక్తి ద్వారా తయారు చేయించవలసి వుంది. ఆమోదించిన మైనింగ్ ప్లానును సమర్పించిన తరువాత, మైనింగు లీజును 20 నుండి 30 సంపత్పుల గడువు కాలానికి మంజూరు చేయడమవుతుంది. అంతేగాక, దరఖాస్తుదారుడు గనుల త్రవ్యకం కార్బోకలాపాలను చేపట్టడానికి కేంద్రప్రభుత్వ పర్యావరణ, అడువుల మంత్రిత్వశాఖ నుండి ఆమోదాన్ని పొందాలి.

ఒకసారి కౌలును మంజూరు చేసిన మీదట, కౌలుదార్లు ఖనిజాలను త్రవ్యి, గని నుండి రవాణా చేసే పరిమాణాలకు తగురీతిగా రాయల్సీని చెల్లిస్తూ వాటి డిమాండును బట్టి విక్రయించుకోవడానికి హక్కు కలిగివుంటారు.

అటవీ భూమి పరిధి క్రిందకు వచ్చే ప్రాంతం విషయంలో 1980, అటవీ సంరక్షణ చట్టం క్రింద అటవీశాఖ నుండి నిర్ధిష్ట ఆమోదం అవసరం.

ఒకసారి కౌలును మంజూరు చేసిన మీదట, రాయల్సీని వసూలు చేస్తూ, ఖనిజాలను రవాణా చేయడానికి పరిపుట్ల జారీ, పర్యవేక్షణ అంశాలకు సంబంధిత గనులు, భూగర్భ శాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరు సమర్థ అధికారిగా వుంటారు. కౌలుదారు ఖనిజాలను వాటి గమ్యస్థానం వరకు రవాణా చేయడం కోసం అసిస్టెంట్ డైరెక్టరుచే జారీ చేయబడిన స్థిరమయిన ట్రాన్సీట్ పరిపుట్లను కలిగివుండాలి. కౌలుదారు వివిధ నియమావళులను, నిబంధనావళులను కౌలు ఒప్పందంలోని నియమ నిబంధనలను అనుసరిస్తారు. భద్రతా ప్రమాణాలు, నిర్వహణాపరమయిన అంశాల విషయానికి సంబంధించి గనుల కార్బోకలాపాలను కేంద్రప్రభుత్వ మైన్ సేఫీ డైరెక్టరు పర్యవేక్షిస్తారు. భారతీయ గనుల సంస్థ, కేంద్రప్రభుత్వం మంజూరుకు ముందు ఆమోదించిన సముచ్చితమైన గని ప్లాను ప్రకారం గనులను నిర్వహించేలా చూస్తుంది.

-3-

నియమావళిలోని ఇతర ముఖ్యమైన నిబంధనలు :-

1. రాయలీ రేట్లు : అన్ని ప్రధాన భనిజాలకు రాయలీ రేట్లను నిర్ణయించడానికి కేంద్రప్రభుత్వం సమర్థ ఆధారించే వుంది. రేట్లను 3 సంవత్సరాలలో ఒకసారి మాత్రమే సవరించవలసి వుంటుంది. ప్రస్తుత సవరించిన రేట్లు 13-8-2009 నుండి అమలులో ఉన్నాయి.

2. డెడ్ రెంట్ విధింపు :- పెద్ద ప్రాంతాల దిగ్భందాన్ని నివారించడానికి ఏలుగా, ఏడాదికి ఒక్క హెక్టారుకు డెడ్ రెంట్ను కేంద్రప్రభుత్వం నిర్ధారిస్తుంది.

కొంతమంది వ్యక్తుల ప్రాధాన్యతా హక్కులు:- సాధారణంగా, చట్టంలోని 11 (2) విభాగం క్రింద మొదట వచ్చిన వారికి మొదట ప్రాతిపదికై కౌలు మంజూరు ఇవ్వడం అనేది ప్రస్తుత విధానంగా వుంది. అయితే, 11 (5) విభాగం క్రింద, రాష్ట్రప్రభుత్వం, ఇంతకు మునుపే అందిన దరఖాస్తుదారుని ధరఖాస్తుకు ప్రాధాన్యతగా దరిమిలా అందిన దరఖాస్తుదారునికి ల్రాత పూర్వకంగా ప్రత్యేక కారణాలను నమోదు చేస్తూ ఆయా సందర్భాన్ని బట్టి పిఎల్, ఎంఎల్ లేదా ఆర్పిలను మంజూరు చేయవచ్చును. అయితే, మొదటి షైడ్యూలులో నిర్ధిష్టపరిశ్చ భనిజాల విషయంలో ఈ ఉప విభాగం క్రింద ఏదేని ఉత్తరువులను జారీ చేయడానికి ముందుగా కేంద్రప్రభుత్వ ముందన్న ఆమోదాన్ని పొందాలి.

గిరిజన ప్రాంతాలలో లీజాల మంజూరు :- ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర సవరణ చట్టం ప్రకారం, షైడ్యూలు తెగలకు చెందిన సభ్యుడు కాని ఏ వ్యక్తికి గిరిజన ప్రాంతాలలో పిఎల్ లేదా ఎంఎల్ను మంజూరు చేయరాదు. అయితే, ఈ ఉప విభాగం, రాష్ట్ర లేదా కేంద్రప్రభుత్వాలు, సొంత లేదా నియంత్రణలో గల సంస్థ లేదా షైడ్యూలు తెగల సభ్యులు మాత్రమే వున్నట్టి రిజిస్టరు అయిన స్టాసెటీకి 1964, ఆంధ్రప్రదేశ్ సహకార సంఘాల చట్టం క్రింద వర్తింప చేయకూడదు.

పరిరక్షణ ఉద్దేశం కోసం ప్రాంతాల రిజర్వేషన్ : ఖనిజాల పరిరక్షణ కోసం లేదా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలచే అన్వేషణ కోసం ఏదెని ప్రాంతాన్ని కేంద్రప్రభుత్వంగాని లేదా రాష్ట్రప్రభుత్వంగాని రిజర్వ్ చేయవచ్చును. ఏదెని ప్రాంతాన్ని రిజర్వ్ చేయాలనే నిర్దయం తీసుకోవటానికి కేంద్రప్రభుత్వం ఆమోదం రాష్ట్రప్రభుత్వానికి అవసరం.

అక్రమ గనుల త్రవ్యకం :- అక్రమ మైనింగుకు పాల్గొడిన వారి వాహనం, పరికరాలు, ఖనిజాలను స్వాధీనం చేసుకోవచ్చును. ఆ విధంగా స్వాధీనం చేసుకొన్న ఖనిజాలను వేలంపాట ద్వారా విక్రయించవచ్చును. నేరస్తుడు ఒకవేళ నేర రాజీకి ముందుకు వచ్చినట్టయితే, ఖనిజం ధరను, రాయల్స్ ని వసూలు చేయడం ద్వారా శాఖ జరిమానాను విధించవచ్చును. సంబంధిత ఎడి ఎం జి చే న్యాయఫానంలో ఫిర్యాదును దాఖలు చేయడం ద్వారా నేరస్తులను ప్రాసిక్కాయిషన్ కూడ చేయవచ్చును.

ఈసుకకు సంబంధించినంతపరకు, లీజాలను బహిరంగ వేలంపాటల ద్వారాను, ఇతర ఖనిజాలకు సంబంధించి, లీజాలను 5-20 సంవత్సరాల గడువుకాలానికి మంజూరు చేస్తున్నారు. చిన్నతరహా ఖనిజాలపై ఆంధ్రప్రదేశ్ విధానం ఆత్మత్తమ విధానంగా పరిగణించడమయింది. గత నాలుగు సంవత్సరాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్లో భారీ, చిన్నతరహా ఖనిజాలపై రాబడి మొదచి ఫానంలో ఉంది.

II. ఉఱులాపురం గనులకు సంబంధించి విధానం :

బల్లారి రిజర్వ్ అటవీ ప్రాంతంలోని భాగం వర్తింపుతో అనంతపురం జిల్లాలోని ఉఱులాపురం, హాచ్-సిద్ధాపురం, మలపనగుడి గ్రామాలలో ఆరు మైనింగ్ లీజాలను ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం మంజూరు చేసింది.

మెసర్స్ ఉఱంసి ప్రయివేటు లిమిటెడు పేరిట మైనింగు లీజాలను మంజూరు చేసేటప్పుడు దరఖాస్తుదారులందరి తులనాత్మక యోగ్యతలను పరిగణనలోనికి తీసుకోవడం జరిగింది. అట్టి యోగ్యతలను కేంద్రప్రభుత్వానికి కూడా నివేదించడం జరిగింది.

-5-

మెసర్స్ ఒపాసి ప్రయివేటు లిమిటెడు పేరిట షైనింగ్ లీజూల మంజూరులను అనేక రిట్ పిటీషన్లలో ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టులో సవాలు చేయడం జరిగింది.

మెసర్స్ బిపటపి నుండి ఆక్రమణల ఫీర్యాదులకు సంబంధించి, అతవులు, గనులు, సర్వీస్ లాండు రికార్డుల శాఖలకు చెందిన సీనియర్ అధికారులతో ప్రభుత్వం నియమించిన రాష్ట్ర ఉన్నత స్థాయి కమిటీ, ఆ ప్రాంతాన్ని రెండు నెలల పాటు సర్వీస్ చేసి, ఒపంసి, బిపటపి ల మధ్య సరిహద్దులను నిర్దిశించింది. సర్వీస్ చేసిన తరువాత, ఒపంసి కి చెందిన 2.74 హైకోర్టు ప్రాంతాన్ని బిపటపి ఆక్రమించిందని వారు నివేదించారు. వాస్తవంగా ఏదైనా అనంబద్ధతలను నివారించాలనే దృష్టితో ఆ ప్రాంతంలో వున్న ప్రశ్నత జిటివ్ స్టేషన్సు రీఫిక్స్ చేసేందుకు సర్వీస్ అఫ్ ఇండియా సహాయాన్ని కూడా తీసుకుంటున్నది. 17-3-2008 తేదీన కమిటీ తన నివేదికను సమర్పించింది. ఆ నివేదికను ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు సమక్షంలో వుంచడం జరిగింది. ఏదైనా పార్టీ ఆక్రమణ చేసిందా, లేదా అనే విషయాన్ని కనుగొనడానికి గాను సమర్థ సివిల్ కోర్టును ఆశ్రయించవలసిందిగా 15-12-2008 తేదీగల ఉత్తరవులలో గౌరవ హైకోర్టు అదేశించింది. కోర్టు ఉత్తరవులను అనుసరించి, శాశ్వతంగా వివాదాలను పరిష్కరించడానికి గాను తదనుసారంగా తక్షణ అవసర చర్యను తీసుకోవలసిందిగా హైదరాబాదులోని ప్రినీపల్ చిఫ్ కన్సర్వేటరు అఫ్ ఫారెస్టుకు సూచనలను జారీ చేయడం జరిగింది.

తదుపరి, లీజూ ప్రాంతాలను సర్వీస్ చేసి, హద్దులను నిర్దిశించడం కోసం ఆదేశాలను కోరుతూ మెసర్స్ బిపటపి గౌరవ భారత సుప్రీంకోర్టును ఆశ్రయించింది. ఆ కేసులో, సాధికారిత కమిటీ ఈ విషయంలో గౌరవ ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు, గౌరవ సుప్రీంకోర్టు సత్యర ఆదేశాల జారీకి లోబడి మర్మి డిసిప్లినరీ డిపార్ట్మెంట్స్ కూడిన సర్వీస్ కు అంగీకరించిందని ప్రభుత్వం తెలియజేసింది.

అంతేగాక, అటవీ శాఖ అధికారులతో ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసిన త్రిసభ్య కమిటీ 20-11-2009 తేదీన తన నివేదికను సమర్పించింది. అనంతపురంలోని అటవీ సంరక్షణాధికారి అధ్యక్ష తన 14-2-2008 తేదీన పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ ఏర్పాటు చేసిన ఉన్నత స్థాయి కమిటీ నిర్యపించిన హెచ్.సిద్ధాపురం, ఒబులాపురం గ్రామాల మధ్య అంతర్ గ్రామ సరిహద్దుల

-6-

గుర్తింపులో అనేక అసంబద్ధతలను నివేదించింది. చేసిన ఆ అసంబద్ధ సర్వో అంతర్ గ్రామ సరిహద్దును తప్పుడుగా గుర్తించిన ఫలితంగా, ఆ ప్రాంతంలోని వివిధ షైనింగు లీజూల ప్రదేశాలు క్రమానుగణంగా లేనివిగా వున్నాయి.

దట్టుయైపి (సి) నెం. 201/2009 లో ఐ.ఎ.నెంబరు 2/2009 పై గౌరవ సుప్రీంకోర్టుకు కేంద్ర సాధికారత కమిటీ తన నివేదికను సమర్పిస్తూ, సిజసి నివేదికలో పేర్కొనబడిన ఆరు గనులలో జస్టిష్ టీకే తప్పిన మెటీరియల్సు రవాణా చేయడంతో సహా షైనింగ్ కార్బోకలాపాలను నిలిసి చేయడానికి తక్కు చర్యలను తీసుకోవాలని రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి సలహా ఇచ్చింది.

ఒకసారి ఐరస్ ఓర్నమ త్రవ్యాడం, లేదా రవాణా చేయడం జరిగితే దానిని తిరిగి భద్రీ చేయలేం కనుక సిజసి నివేదికలో పేర్కొనబడిన ఆరు గనుల షైనింగు నిర్వహణలను రద్దు పర్చడమే మిగిలిపున్నాందున, రెండు నివేదికల విషయాంశాలను సవితర పరిశీలన తరువాత, సిజసి నివేదికపై గౌరవ సుప్రీంకోర్టు నుండి సముచితమైన ఉత్తరములు పెండింగులో వుండగా ఆరు గనుల నుండి ఇప్పటికే తప్పిన మెటీరియల్సు వివిధ ప్రదేశాలలోని సంబంధిత ప్రాకు యార్డుల నుండి రవాణా చేయడంతో సహా నిర్వహణలను రద్దు పరుస్తూ 25-11-2009 తేదీగఱ పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం.3) శాఖ జి.ఎ.ఆర్టి.ఎం. 723 లో ఉత్తరములను జారీ చేసింది.

పై ఉత్తరముల ద్వారా నష్టపోయిన మెసర్స్ ఓబులాపురం షైనింగ్ కంపెనీ (పైపేటు) లిమిటెడు ఆంధ్రప్రదేశ్ గౌరవ హైకోర్టు సమక్షంలో రిట్ పిటిషన్ నెం. 25910/2009 ని దాఖలు చేసింది. కొన్ని నిబంధనలకు లోబడి 25-11-2009 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం.III) శాఖ జి.ఎ.ఎంఎస్. నెం. 723 ను ఆంధ్రప్రదేశ్ గౌరవ హైకోర్టు 11-12-2009 తేదీగల తన ఉత్తరముల ద్వారా రద్దు చేసింది. హైకోర్టు ఉత్తరముల పై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం, గౌరవ తన ఉత్తరముల ద్వారా రద్దు చేసింది. హైకోర్టు ఉత్తరములను సుప్రీం కోర్టు సమక్షంలో ఒక సైపాల్ లీవ్ పిటిషన్నను దాఖలు చేసింది. హైకోర్టు ఉత్తరములను అత్యున్నత న్యాయస్థానం నిలిపివేస్తూ, తుది పరిష్కారం కోసం ఆంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టుకు తిరిగి రిమాండ్ చేసింది. 26-02-2010 తేదీగల తన ఉత్తరములలో గౌరవ హైకోర్టు ప్రభుత్వం

-7-

ఆదేశాలను రద్దు చేసింది. ప్రభుత్వం, సదరు ఉత్తరువుల పై 2010 సంవత్సరంలో ఎన్ ఎల్ పి (సి) నెం. 7366 - 7367ను గౌరవ సుప్రీంకోర్టు సమక్కంలో దాఖలు చేసింది. గౌరవ సుప్రీంకోర్టు 11-3-2010 తేదీగల తన ఉత్తరువులో యథాస్థితిని ఆదేశిస్తూ కేనును 22-3-2010 తేదీకి వాయిదా వేసింది. సుప్రీంకోర్టు ఉత్తరువులను పురస్కరించుకొని అవసరమయిన చర్యను తీసుకోవలసిందిగా హైదరాబాదులోని గనులు, భూగర్భ శాఖ కైరెక్టరును ఆదేశించడమయింది.

ఈలోగా, 19-11-09 తేదీగల సిజసి సమర్పించిన నివేదిక ఆధారంగా, వెంటనే ఆరు గనులలోని గనుల త్రవ్యకం ప్రాంతాల నుండి ఇదివరకే వెలికి తీసిన ఖనిజం / మెటీరియల్సు రవాణా చేయడం పై నిషేధించడంతోపాటు, హద్దులను నిర్ద్ధయించడం పూర్తి అయ్యేంత పరకు గనుల త్రవ్యకాన్ని అనుమతించరాదని, గనుల త్రవ్యకానికి సంబంధించిన కార్బోక్లాపాలను నిలిపివేయాలని, ఇందుకు సంబంధించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఇప్పు ఎన్ & టి శాఖను, 30-11-2009 తేదీగల కేంద్రప్రభుత్వ పర్యావరణ, అటవీ మంత్రిత్వ శాఖ తమ ఉత్తరాల (రెండు ఉత్తరాలు) ద్వారా ఆదేశించింది. నిర్దీశ కాల వ్యవధిలో సర్వేను పూర్తి చేయాలని సర్వే ఆఫ్ ఇండియాను కూడా కోరడం జరిగింది. మెసర్స్ బిబులాపురం పైనింగ్ కంపెనీ ప్రయివేటు లిమిటెడు పై ఉత్తరువులను సహాలు చేసింది. పై ఉత్తరువుల పై ఆంధ్రప్రదేశ్ గౌరవ హైకోర్టు స్థేసు ఇచ్చింది. కేను ఆంధ్రప్రదేశ్ గౌరవ హైకోర్టు సమక్కంలో పెండింగులో ఉన్నది.

దరిమిలా, 30-11-2009 తేదీన గనులు, భూగర్భ శాఖ అధికారులతో ఏఱ్పాలైన త్రిసభ్య కమిటీ నుండి ప్రభుత్వానికి నివేదిక కూడా అందింది. ఇది ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉన్నది.

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన అభ్యర్థనను అనుసరించి, సరిహద్దుల వివాదాలు, ఆక్రమ పైనింగ్ కార్బోక్లాపాలు, ఒపంసి మెసర్స్ బిబులాపురం సంబంధించి ఇతర సంబంధిత నేరాల గురించి విచారణ / దర్శాప్పు చేసేందుకోసం కేనును సిబిఐకి అప్పగిస్తూ, 1-12-2009 తేదీగల ఒక ప్రకటనను కేంద్రప్రభుత్వం జారీ చేసింది. 7-12-2009 తేదీగల ఇప్పు ఎన్ & టి శాఖ జి.ఎం.ఎస్.నెం. 122 ద్వారా సిబిఐకి సహాయపడడానికి ప్రభుత్వం ఒక మల్టీ డిస్ట్రిబ్యూషనరీ

సర్వ బృందాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేసింది. సిబిల విచారణకు వ్యతిరేకంగా మెనర్స్ ఒబులాఫురం మైనింగ్ కంపెనీ (ప్రయివేటు) లిమిటెడు అంధ్రప్రదేశ్ హైకోర్టు నమక్కంలో డభ్యుపి నెం. 27120/2009ని దాఖలు చేసింది. 14-12-2009 తేదీన గారవ హైకోర్టు ఒక మధ్యంతర స్టేషన్ ఉత్తరవులను ఇచ్చింది.

ఆరోపిత అక్రమ మైనింగ్ కార్బోకలాపాలను నియంత్రించే దృష్టితో ప్రభుత్వం, తన అధికారాలు, అధికార పరిధిలో సాధ్యమయ్యే అన్ని చర్యలను తీసుకుంది. అంతేకాకుండా, న్యాయస్థానాలు జారీ చేసిన ఆదేశాలు / ఉత్తరవులను అనుసరించి, సిబిల విచారణలో కనుగొన్న అంశాలను కూడా అనుసరించి అవసరమైన చర్యలను కూడా తీసుకుంటుంది.

III. బయ్యారం ఐర్ నిక్సేపాలకు సంబంధించిన విధానం :

ఖమ్మం జిల్లా బయ్యారం, గార్ల, నేలకొండపల్లి మండలాలు, వరంగల్ జిల్లా గుడూరు మండలంలోని ఇనుప ఖనిజం కోసం 25 ఖనిజా అన్వేషణ లైసెన్సు, 3 మైనింగ్ లీజా దరఖాస్తులను అంధ్రప్రదేశ్ ఖనిజాభివృద్ధి కార్పోరేషన్ లిమిటెడ్ దాఖలు చేసింది. ఈ నిక్సేపాలు పాక్సీకంగా రిజర్వ్ అయివులలో, ప్రకటిత గిరిజన ప్రాంతాల్లో ఉన్నాయి.

పైన పేర్కొన్న ప్రాంతాలు ప్రకటిత గిరిజన ప్రాంతాలు / షెడూల్ ప్రాంతాలలో ఉన్నాయి. 1957 గనులు, ఖనిజాల (అభివృద్ధి, క్రమబద్ధికరణ) చట్టం, 11 (5) విభాగం ప్రకారం, గిరిజనులు లేదా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలు లేదా 1964, అంధ్రప్రదేశ్ సహకార సొసైటీల చట్టం క్రింద రిజిస్టర్యూన్ సొసైటీలలోని షెడూల్ తెగల సభ్యులకు మాత్రమే మైనింగ్ లీజాలను మంజూరు చేయవచ్చి. విలువైన ఖనిజాలను పరిరక్షించే విస్తృత ప్రయోజనాల దృష్టాన్య, బినామిలను నివారించి, మైనింగ్ నిర్వహణను వ్యవస్థీకరించా, శాస్త్రీయ పద్ధతిలో చేపట్టడానికి, మైనింగ్ నిర్వహణను చేపట్టబోయే ఎపిఎండిసి లిమిటెడ్ పేరిట 14 / 22-05-2007 తేదీలలో లేఖ నెం. 4299/ఎం.ఐ. (2) / 2006-10 ద్వారా ఈ ప్రాంతాలను రిజర్వ్ చేయడానికి అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం ప్రతిపాదించింది. ఖమ్మం జిల్లాలోని 3

మండలాలలో ఇనుము నిక్షేపాల రిజర్వేషన్లు కోసం రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ప్రతిపాదనలను కేంద్రప్రభుత్వం 25-09-2009 తేదీగల తమ లేఖ నెం. 4/4/2006 - ఎం.VI ద్వారా అమోదించింది.

లభ్యంగా వున్న సమచారం ప్రకారం, 0.2 నుండి 0.3 ఎంచేపిఎ సామర్థ్యంతో ఏకీకృత స్టీలు స్టోంటును ఏర్పాటు చేయడం కోసం మైన పేర్కొన్న ప్రాంతాలలో ఐర్న ఓర్ నిక్షేపాలు కావలసినంత ఉన్నాయని కనుగొనడమయింది. జియోలాజికల్ సర్వే ఆఫ్ ఇండియా (జిఎస్ఎస్) , భావిజ అన్వేషణ సంస్థ లిమిటెడ్ (ఎంజసిఎల్) నివేదికల ప్రకారం నిక్షేపాలు మిడియం గ్రేడులో ఉన్నాయని నివేదించడమయింది. అందుచేత, జాయింట్ వెంచర్ క్రింద మైన పేర్కొన్న ఐర్న ఓర్ నిక్షేపాల వినియోగం ద్వారా ప్రయోజనంతోపాటు ఏకీకృత స్టీలు స్టోంటును ఏర్పాటు చేయడం కోసం ఒక పెట్టుబడిదారుని ఎంపిక చేయవలసిందిగా ఎపిఎండిసి ప్రతిపాదించింది.

తదనుసారంగా, 3-01-09 తేదీగల లేఖ నెం. 15502 / ఎం (III) (2) / 2008-1 ద్వారా అర్థాలైన దరఖాస్తుదారుల నుండి ఆసక్తి వ్యక్తికరణను కోరడం కోసం ప్రభుత్వం అనుమతిని ఇచ్చింది. 6-1-2009 తేదీన ఇండియన్ ఎస్ప్రెస్, ఆంధ్రప్రభు దిన వార్తా పత్రికలలో సదరు ప్రకటనను ప్రచురించడమయింది. ఆసక్తి వ్యక్తికరణను సమర్పించడానికి 19-1-09 తేదీ సాయంత్రం 3 గంటలు చివరి తేదీగా వుంది.

అంతేగాక ఎపిఎండిసి అభ్యర్థన మేరకు, ప్రభుత్వానికి అందిన ఆసక్తి వ్యక్తికరణల మదింపు కోసం, అనుకూలమైన జాయింట్ వెంచర్ బోత్స్ ప్రాపిక పేత్రను ఎంపిక చేయడానికి 31-01-09 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం. III) శాఖ జి.ఎస్.ఎంఎస్. నెం. 28 ద్వారా ఈ క్రింది అధికారులతో ఒక ఉన్నత స్థాయి కమిటీని ఏర్పాటు చేసింది.

-10-

1.	ప్రభుత్వ కార్యదర్శి, పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ	-----	ఛైర్మను
2.	ప్రభుత్వ కార్యదర్శి / ముఖ్య కార్యదర్శి ఆర్థికశాఖ (విషయాన్ని నిర్వహిస్తున్నవారు)	-----	సభ్యుడు
3.	వైస్ - ఛైర్మను, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ పారిశ్రామిక మాలిక సదుపాయాల కల్పనా సంస్థ లిమిటెడు (ఎపిఐఐఎసీ)	-----	సభ్యుడు
4.	గనులు, భూగర్భ శాఖ డైరెక్టరు, ప్రైదరాబాదు.	-----	సభ్యుడు
5.	వైస్ - ఛైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు, ఎపిఐఐఎసీ లిమిటెడు	-----	సభ్య కన్వీనరు

జారీ చేసిన ప్రకటనకు గాను ఈ క్రింది పార్టీల నుండి సంస్కృత రెండు ఆసక్తి వ్యక్తికరణలు అందాయి.

1. మెసర్స్ పయనీర్ టార్ స్టీల్ మిల్స్ ప్రయావేటు లిమిటెడు.
2. మెసర్స్ రక్షణ స్టీల్ లిమిటెడు, దాని కన్సాటియం.

మెసర్స్ పయనీర్ టార్ స్టీల్లు మిల్స్ ప్రయావేటు లిమిటెడు బెండరు షరతు ప్రకారం ఇండిని బ్యాంక్ ఇష్ట్/పే ఆర్డర్/బ్యాంకర్ చెక్ రూపంలో సమర్పించవలసి పుండగా, చెక్ రూపంలో సమర్పించింది. బెండర్ డాక్యుమెంటులో నిర్ధిష్ట పరచిన సగటు ఉర్మివరు కంటే వారి ఉర్మివరు తక్కువగా పుంది.

మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడు, దాని కన్సెషియం భాగస్వాములుగా ఈ క్రిందివి ఉన్నాయి.

ఎ) మెనర్స్ ఇస్ట్రీట్ పరిశ్రమల లిమిటెడ్, కోల్కతా.

బి) మెనర్స్ అమోడా ఐర్న్ అండ్ స్టీల్ ప్రయివేటు లిమిటెడు, కృష్ణా జిల్లా.

హైదరాబాదులోని మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడు డిమాండు ఆప్ట్ రూపంలో రూ.50.00 లక్షల ఇండి మొత్తాన్ని సమర్పించింది. ఆస్క్రి వ్యక్తికరణలో నీర్మిష్టపరచిన వార్డిక టర్నోవరు, నికర విలువల కంటే వారి వార్డిక టర్నోవరు నికర విలువలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి.

7-2-2009 తేదీన ఉన్నత అధికారిక కమిటీ సమావేశమయింది. ప్రభుత్వానికి సమావేశపు అంశాలను సమర్పించింది. ఖమ్మం జిల్లా వెనుకబడిన ప్రాంతంలో భారీ పారిశ్రామిక ప్రాజెక్టును ఏర్పాటు చేయడానికి మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడు, కన్సెషియం చేసిన ప్రతిపాదనలను పరిశీలించవలిసందిగా కమిటీ సిఫారసు చేసింది.

ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం సవివరంగా పరిశీలించింది. జాగ్రత్తగా పరిశీలించిన తరువాత, 24-2-2009 తేదీగల పరిశ్రమలు, వాణిజ్య (ఎం.3) శాఖ ఎంఎస్.నెం. 69 జి.ఎల్. ఉన్నత అధికారిక కమిటీ సిఫారసులను యథాతథంగా అంగీకరించి, అమోదించింది. మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడు, కన్సెషియంతో జాయింట్ వెంచర్ క్రింద ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించిన ఒక్క స్టోలు స్థాంటుకు ఎపిఎండిసి చే ఐర్న్ టర్ సరఫరా చేసేందుకోసం ముసాయిదా ఎక్కిత స్టోలు స్థాంటుకు ఎపిఎండిసి చే ఐర్న్ టర్ సరఫరా చేసేందుకోసం ముసాయిదా ఒప్పందాన్ని కూడా అమోదించింది. తదనుసారంగా, 25-2-2009 తేదీన మెనర్స్ రక్షణ స్టీల్స్ లిమిటెడుతో ఐర్న్ టర్ సరఫరా ఒప్పందాన్ని కార్బోరేషను కుదుర్చుకొంది. ఒప్పందం ముఖ్యంశాలు ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.

< జాయింటు వెంచర్ కంపెనీ ఐదు సంవత్సరాల లోపు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ఖమ్మంలోను/ఖమ్మం జిల్లా చుట్టు పక్కల గల జిల్లాలలో రూ.500 కోట్లకు తక్కువ కాని పెట్టుబడితో లాబూదాయక స్థాంటుతో సహ ఏర్పాటు చేసి, ప్రారంభించాలి.

-12-

- < షైనింగ్ స్టోనులను తయారు చేయడం, అటవీ అనుమతులు, పర్యావరణ అనుమతులు, ఫ్యానిక ప్రాంత అభివృద్ధి, ఆర్టార్ ప్యాకేజీ వంటి వాటితో సహా షైనింగ్ లీజాలను పొందడానికి అయ్యే పూర్తి ఖర్చును జాయింటు వెంచర్ కంపెనీ భరించాలి.
- < 2.5 కోట్ల గరిష్ట మొత్తానికి లోబడి, ఏకీకృత స్టీల్ స్టోంటులో 1.5 శాతం ఈక్విటీని జాయింటు వెంచర్ కంపెనీ ఇవ్వాలి.
- < జాయింటు వెంచర్ కంపెనీ యొక్క డ్రైరెక్టర్ బోర్డులో ఒకరిని ఎపిఎండిసి నామినేటు చేయాలి.
- < వివిధ ప్రభుత్వ ఏజనీలకు ఎపిఎండిసి చెల్లించదగు అన్ని చట్టబడ్డ వన్నులను వసూలు చేయడంతో పాటు జాయింటు వెంచర్ కంపెనీ పిట్పోడ్ వద్ద ఉత్పత్తికి అయ్యే వ్యయంపై 16 శాతాన్ని ఎపిఎండిసి కి చెల్లించాలి.
- < జాయింటు వెంచర్ కంపెనీ ప్రతీ సంవత్సరం ఎపిఎండిసి కి చెల్లించదగు ప్రతిఫలంలో 5 శాతానికి సమాన మొత్తాన్ని డిపాజిటు చేయాలి. దానిని గిరిజనుల అభ్యన్నతికి ప్రభుత్వ మార్గదర్శకాల ప్రకారం ఖర్చు పెట్టడం జరుగుతుంది.

అంతేగాక, మెసర్స్ ఎపిఎండిసి పేరట బయ్యారం ప్రాంతంలో షైనింగ్ లీజాలను మంజూరు చేసే విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో వున్నది. పర్యావరణ, కాలుష్య నివారణ అనుమతులు పొందిన తరువాత అవసరమైన ఉత్తరవులను జారీ చేయడం జరుగుతుంది.

\ బి. శ్రీపాంచెడ్డి,
గనులు, భూగర్భ, చేనేత, జౌళి,
సింహాసనమంత్రి.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : సార్, మైనింగ్ పాల్సీ గురించి చర్చకు అవకాశమిచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాము. ఖనిజ సంపద జాతీయ సంపద అనే విషయం మనందరకూ తెలిసినదే. అటువంటి ఈ ఖనిఖ సంపద జాతి ప్రయోజనాలకు ఉపయోగపడి తద్వారా దేశాభివృద్ధికిగానీ, రాష్ట్రాభివృద్ధికిగానీ ఉపయోగపడితే చాలా మంచిదని మనమందరమూ ఆశిస్తున్నాము. అలా కాకుండా ఇది కేవలం కొంతమంది పెత్తుదార్ల, గుత్తెదారుల చేతుల్లోకి వెళ్లకూడదు. అక్రమంగా సంపాదించిన అర్థ బలంతోబాటు అంగ బలాన్ని సంపాదించుకొని తిరిగి అక్రమాలు చేస్తూ, చట్ట వ్యతిరేక కార్యకలాపాలకు పాల్పడుతూ ప్రజా సంపదను కొంతమంది దోచేస్తున్నారే మాట వాస్తవం .

మ. 1.20

ఈ సంపదను ఆర్థికంగా, బలంగా ఎదిగిన వారు ఎవరన్నా ప్రశ్నిస్తే ఇటువంటి పరిస్థితిని, వారిని ఎదిరిస్తున్నారు, కోర్టులను కూడా ధిక్కరిస్తున్నారు. అంతేకాకుండా కొన్ని ప్రాంతాలలో రాజకీయాలను, ప్రభుత్వాలను కూడా శాసించే దిశగా, ఈరోజున మైనింగ్ పాల్సీ వల్ల కొంతమంది ముందుకు పోతున్న మాట వాస్తవమన్నది మనమందరం గ్రహించాలి. ఎందుకంటే, ఈ పరిస్థితికి కారణాలు ఏవైనా కావచ్చు. అడ్సైస్టేషన్ లాప్సేన్ కావచ్చు, మైనింగ్ నిధి, విధానాలు కావచ్చు, అవినీతి అఫికారాలు కావచ్చు, లీగల్ లాప్ హోల్స్ కావచ్చు, లేకపోతే రాజకీయ ఒత్తిడులు కావచ్చు. ఏదైనా కానీ అవినీతి అక్రమాలు ఏ స్థాయిలో జరుగుతున్నాయో, మనందరికి తెలిసిన విషయమేసని మరొకసారి గుర్తు చేస్తున్నాము. కేవలం ఇదేదో తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల చేస్తున్నారని కాకుండా, ఒక్కసారి మీరే ఆలోచించండి. సాఙ్కాత్కు కేంద్ర హెల్చ్ మినిస్టర్ గారు శ్రీ గులాం సబీ ఆజాద్ ఒక స్టేట్ మెంట్ ఇచ్చారు - ప్రజాస్టోమ్యాస్టికి గాలి సోదరుల వ్యవహారం పెను ముప్పు అని. ఇది నేను చేపేది కాదు, ఆయన ఒక ప్రైవేట్ ఇంటర్వ్యూలో చెప్పడం జరిగింది. అలాగే మర్మి పార్టీ సిస్టం దేశానికి మేలు చేయాలి కానీ, వ్యక్తులకు కాదు అనే విషయాన్ని పెద్దలు ఆజాద్ గారు చెప్పడం జరిగింది. ఇది ఏదో చాలా చిన్న విషయం కాదు. ఎందుకంటే ఆయన దృష్టిలో, ఆయన పరిధిలో ఎన్నో అక్రమాలు జరుగుతున్నాయనే దానికి ఇది నిదర్శనం. దాని తరువాత మనము ముగ్గురు సభ్యులతో కూడిన ఒక కమిటీ వేశాము. ఆ కమిటీలో కూడా ఎన్నో అవకాశవకలు జరిగాయి. ప్రతి ఒక్క సంఘటనలోనూ, ఇచ్చిన ప్రతి మైన్లోనూ, అనేక అవకాశవకలు జరిగాయని శ్రీ మెంబర్స్ కమిటీ నీవేదిక ఇచ్చింది. ప్రభుత్వం కూడా దీనిని గ్రహించి సిబిప ఎంక్షెరీ చేయడం జరిగింది. నిన్న, మొన్న మనము చూశాము, సుప్రీం కోర్టు కూడా 6 గమలకు సంబంధించిన లీజను రద్దు చేయకపోయినప్పటికీ, సస్పెన్షన్లో పెట్టడం జరిగింది. అలాగే అక్కడ 6.5 ఎకరాలకు సంబంధించి మొదట్లో సర్వే చేపడతామని చెప్పారు. అందుకు సంబంధించి టెంపరరీ రిపోర్టు కూడా వెంటనే ఇవ్వాలని చెప్పడం జరిగింది. ప్రభుత్వం కూడా ఎం.డి గారిని లీవ్లో వెళ్లమనడము, తరువాత రామ్ నాయక్ గారిని వెంటనే సస్పెన్డ్ చేయడం కూడా జరిగింది. ప్రభుత్వం చర్చలు చేపట్టినప్పటికీ కూడా, ఇన్ని రోజులు మైనింగ్ మనము ఎప్పుడు ఇస్తున్నాము, ఒకవేళ ఇచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం కానీ, సుప్రీం కోర్టు కానీ ఏవైనా చర్చలు చేపట్టిందా? ఈ నాలుగు సంపత్తురాలలో ప్రజా ధనం ఎంత దుర్భాగ్యమైగమైపోయింది? ఎన్ని కోట్ల రూపాయలు ఎంతమంది చేతులు మారింది? దీనివల్ల ఆర్థిక అసమానతలు ఎంతగా ఎదిగాయో? అంతే కాదు, ప్రాంతీయ అసమానతలు పెరగడానికి ఆస్కారం పెరుగుతుందనే విషయాన్ని కూడా మీ దృష్టికి తీసుకుపున్నాము. ఎందుకంటే ఇప్పన్ని పాల్సీలో అడవ్వు చేసేటప్పుడే, కట్టుదిట్టంగా చేస్తే ఈ అసమానతలకు దారి తియ్యదు. Prevention is better than cure అని మనం ఎప్పుడో అన్నాము. Aim before you fined and plan before you act ఆ ప్రాపర్ పాల్సీ అనేది లేకపోవడం వల్లనే, ఈ రోజు ఈ పరిస్థితికి మైనింగ్ వచ్చిందని

గ్రోంచాలి. ఇటువంటి జాతీయ సంపద దుర్వానియోగం అవుతున్నది కాబట్టె, దానిమీద పూర్తి స్థాయిలో జాతీయం చేసే దానికి తిరిగి ఆలోచించవలసిన పరిస్థితి ఈ రోజు కనపడుతున్నదని మీకు తెలియజేస్తున్నాను. ఎందుకంటే, మైనింగ్ విషయంలో స్పుసిమెన్స్‌గా కొన్ని మైన్స్ గురించి మాటల్డాడవలసిన పని ఉన్నది. ఓబులాపురం మైనింగ్, బయ్యారం మైనింగ్, విశాఖపట్టణంలో బాక్టోబ్ అయితేనేమి, చీమకుర్తిలో గ్రానైట్, ఈ రోజున మనం చూస్తున్న అంశాలు మొదలైన వాటికి సంబంధించి ఎందుకు ఇలా మైనింగ్లో పూర్తి స్థాయిలో దుర్వానియోగం జరుగుతున్నదని ఒకసారి ఆలోచించాలి. ఓబులాపురం మైనింగ్ విషయానికి వస్తే, 151, 152 క్రింద ఈ మైనింగ్ని ఇప్పడం జరిగింది. శ్రీ పి.వి. నరసింహరావు గారి హాయంలో లిబరలైజేషన్ పాలస్ వచ్చిన తరువాత పార్ట్ ఈక్స్ట్రిటీపీ పెట్టచ్చు, కంట్రోల్ లిఫ్ట్ చేయడం జరిగింది. దాని తరువాత captive policyకి సంబంధించి ఎవరైనా సరే ఇండస్ట్రీస్ పెట్టేటపుడు మైనింగ్ ఎక్కడున్నా, లీజ్ చూసుకుని, పైండ్ చేసి, స్టూడీ చేసి క్యాపిటీవ్ పాలస్ క్రింద ఇండస్ట్రీస్కు పర్మిషన్ ఇస్తున్నారు. అదే ఉద్ఘోషంతో ఓబులాపురం రూ.4,500 కోట్లతో, సుమారు 20 లక్షల టుస్తుల భూహీళీ స్టీల్ ప్లాంటును పెట్టేదాని కోసం ఈ ఓటిసి సంస్కరు మైనింగ్ ఇప్పడం జరిగిన మాట మనందరికి తెలిసిన విషయం. కానీ ఈ పాలస్ని మొదటినే ఈ ఓటిసి వాళ్ళ అధిగమించారు అనే దానికి ఎన్నో నిర్వహాలను మనం చూస్తున్నాము. ఈ స్టీల్ ప్లాంట్ కోసం గమలు ఇప్పడం జరిగింది. మామూలుగా ఈ పాలస్లి క్రింద ఒక ఇండస్ట్రీని పెట్టిపుడు దానికి రా మెటీరియల్ క్రింద ఈ ఖనిజ సంస్కరు ఇచ్చాము. రా మెటీరియల్ను తీసుకుని, ప్రాడక్ట్ డెవలప్ చేసి, ఇండస్ట్రీని డెవలప్ చేసి, ఆ లోకల్ ఏరియాలలో ఎంప్లాయ్మెంట్ని జనరేషన్ చేసి, తరువాత ఆ ప్రాడక్ట్ వస్తే, ఆ ప్రాడక్ట్ ఐరస్ అండ్ స్టీల్ సామాన్యలకు ఉపయోగస్థితిల్లా తక్కువ రేట్లకు ప్రజలకు అందించడం కోసం ఒక ఇండస్ట్రీని పెడతాము. కానీ ఇక్కడ ఏమి జరిగింది? ఎప్పుడైతే ఓబులాపురం మైనింగ్కు మైన్ ఇచ్చామో, మైనింగ్ జరిగిన దానిలో 50 శాతం, దానికి కేవలం 5 శాతం జత చేసి, M/s Redfold Enterprises అని వీళ్ళ సంస్కరు సంబంధించిన వాళ్ళకే ఇప్పడం జరిగింది. ఒప్పందం కూడా కుదుర్చుకున్నారు. దానివలన టోటల్గా మైనింగ్ అంతా అక్రమంగా ఎక్స్పోర్ట్కు పెళ్ళిపోతేంది. ఇండస్ట్రీలో రామెటీరియల్ ఇక్కడ ప్రారంభం కాకముందే, అక్కడ ఖచ్చితంగా రెడ్ఫోల్డ్ ఎంటర్ప్రైజెస్ కేవలం 5 శాతంతోనే అక్రమానికి పాల్పడిందని మనము గ్రోంచాలి. గత నాలుగు సంవత్సరాలలో ఈ ఓటిసి కానీ, అనంతపూర్ మైనింగ్ కార్బోరేషన్ వాళ్ళ అఫిలియేటెడ్ గానీ, రెడ్ఫోల్డ్ ఎంటర్ ప్రైజెస్ వాళ్ళ this is also affiliated to Anantapur Mining Corporation మున్సుగు దూస్టికేటెడ్ ఆర్గానైజేషన్ తయారు చేయడం జరుగుతోంది. ఇటువంటి ఆగ్రాంజేషన్ గత నాలుగు సంవత్సరాలలో చేసిన ఎగుమతులు, అమృకాలు, లావాదేవిలు నీటున్నింటిని పోల్చి చూసి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి చెల్లించిన సుంకాలు, రాయిలీలతో పోల్చి చూస్తే, ఎంత భారీ కుంభకోణం జరిగిందో ఒక సారి మనందరికి పూర్తి స్థాయిలో అర్థమవుతుంది. ఎందుకంటే త్రీ మెన్ కమిటీ స్పష్టంగా తన నివేదికలో చెప్పడం జరిగింది. పెద్ద స్థాయిలో ఓటిసిలో సుంకులమ్మ గుడి అయితేనేమి, జిటిఎస్ స్టేషన్ అయితేనేమి అక్కడ త్రవ్వకాలు జరిగాయి. సరిహద్దులు, స్టోర్ బోండరీను కూడా నాశనం చేసిన విషయం మనకు తెలుసు. శాశ్వతంగా సరిహద్దు నెం.8ను సుమారు towards Hyderabad, 40 Metre towards Karnataka లో మైనింగ్ చేశారు. ఎందుకంటే, కర్రాటకలో ప్రౌగ్రేం మైనింగ్ ఉంది కాబట్టి, అక్కడ కూడా మైనింగ్ చేసి, మన వర్షిట్లతో అది కూడా అమృకోవడం జరిగింది. అలాగే ఓటిసికి 25.98 హాక్టార్సు లీజు ఇచ్చారు. అందులో 3,4 హాక్టార్సు ప్రాట్కెడ్ ఫార్మస్ ఏరియా. వాళ్ళకు ఇచ్చిన మైనింగ్ వచ్చి పరిష్కార్ 698, 699 కంపార్టుమెంట్లో ఇస్ట్రీ, 695లో త్రవ్వకాలు మొదలుపెట్టారు. ముందు ఇచ్చినవి చేసుకోమంటే, మావి ఎప్పుడైనా చేసుకోవచ్చు ఎందుకంటే ఇవి మా చేతులలోనే ఉండేవి, ముందు బయటి చేసుకుంటామనే ఉద్ఘోషంతో ఈ రోజు ఓటిసి పాల్పడుతోంది. అలాగే 25.98 హాక్టార్సులో ఇచ్చిన భూములలో దాని ప్రక్కనే సరిహద్దుల్లో బఱ్చారి ఐరస్ బీర్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్కు ఉంది, వాళ్ళదానిలో కూడా ఈ

రోజు 7 మీటర్ల వరకూ చొచ్చుకుపోయి, మైనింగ్ చేసి, అక్రమంగా తీసుకుపోయిన విషయం మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అలాగే లీజింగ్ ఇచ్చారు, సుప్రీంకోర్పు కూడా 68.95 ఎకరాలు దీనిమీద రీ సర్వే పెడతామంటున్నారు. ఇప్పటికే, సుమారు 20 లక్షల టమ్ముల మైనింగ్ జరిగింది. దీంట్లో కర్కాటకలోని ప్రాగ్రేణ్ ఐరస్ బరన్ ఓర్నెస్ తీసుకుని, మన రాష్ట్రానికి తీసుకురావడానికి మార్గం లేకపోతే, పరిష్కార లేకుండా రిజర్వ్ ఫారెస్ట్లో రోడ్సు వేసిన ఘనత కూడా దీనికి దక్కింది. దీనిని అరికట్లలేని చేతకాని తనం రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ఏరియాలలో ఉన్నదనే విషయాన్ని మీ దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను. అంటే ఆ ప్రాంతాలలో ఇంత అన్యాయం జరుగుతున్నా దానిని నివారించలేని పరిస్థితులలో మనం ఎందుకు ఉన్నామో ఒకసారి ఆలోచించవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఎంతమటుకు అక్కడ అవినీతి అధికారులు ఉన్నారో, ఒకసారి ఆలోచించండి. అనంతపురం మైనింగ్ కార్బోరేషన్ లీజా క్రింద 6.5 ఎకరాలు మైనింగ్ లీజాకు ఇచ్చారు. ఇది కూడా దూస్టికేట్ ఆర్గానేజేసనే. ఇది కూడా ఒక పేరుతో తీసుకుంటే కష్టమని, 10 మంది పేర్లు పెట్టి తీసుకున్నారు. దీంట్లో పర్యావరణ శాఖ, రాష్ట్ర అటవీ శాఖల నుంచి పరిష్కార తీసుకోలేదు. దీన్ని క్లియర్గా త్రీ మెన్ కమిటీ నివేదిక ఇచ్చింది. ఎటువంటి అనుమతులు తీసుకోకుండా సుమారు 12 లక్షల టమ్ములు అక్రమంగా తరలించారు. ఇలా చేపువుకుంటూ పోతే ఓఱింసిది చాలా ఉంది. అటువంటి ఓఱింసి మీద కేవలం మనం రాయట్లీ ఒక్కపేసున్నాం, ఎందుకు సౌష్టవ కార్బూర్ ఉండవలసిన అవసరం వచ్చింది? నిస్సనో, మొస్సనో టమ్ముకు రూ.100 చోపువు వెయ్యాలని ప్రభుత్వం నిర్లయం తీసుకున్నది. ముందు పాలసీ పెట్టినప్పుడు ఈ ఆలోచనలు ఉండవా? పీటిమీద కోర్పులో అబ్జక్షన్ వేశారు. కానీ టమ్ముకు 100 రూపాయల చోపువు వేసినా కూడా, మనము సంపత్తురానికి సుమారు రూ.900 కోట్లు ఖచ్చితంగా తీసుకునే అవకాశం ఉంది. ప్రతి రోజుగా దాదాశ్చ 5,000 లారీలు పెడుతున్నాయి కాబట్టి టమ్ముకు నూరు రూపాయలు వేసినా, అక్కడ సుమారుగా 30 టమ్ముల లోడుతో లారీలు పెడుతున్నాయి. ఖచ్చితంగా ఒక్కొక్క వాహనానికి రూ. 3,000 చోపువు అటువంటి 5,000 వాహనాలు ప్రతి రోజుగా పెడుతున్నాయి, అంటే సుమారుగా ఒకటిస్వర కోట్ల రూపాయలు వస్తుంది. దగ్గర దగ్గర నెలకి సుమారు 45 కోట్లు x 12 నెలలు వేసుకుంటే మినిమం రూ.540 కోట్లు కేవలం ఓఱింసి దగ్గర మండి వస్తుంది. ఇటువంటిని ఎన్ని మైన్స్ ఉన్నాయి? పీటికి పొల్యాప్సన్ టాక్స్ మనము ఎందుకు వేయలేకపోతున్నాము? ఈ మైనింగ్ వల్ల కేవలం ఈ ఓఱింసీలోనే కాకుండా, సిమెంట్ ఫాషాట్ లీలు ఇంకా ఇతర చోట్ల కూడా పొల్యాప్సన్ వస్తోంది. పొల్యాప్సన్ మిషప్పను పెట్టమంటున్నాము, ఇన్స్పెక్షన్స్కు వెళ్లినప్పుడు పొల్యాప్సన్కి బయ్య్య్ ఉంటే, మరుసటి రోజుకి పొల్యాప్సన్ ఉండదు. కడవ జిల్లాలోని ఎర్రగుంటలో ఎంతమంది పొల్యాప్సన్ ద్వారా అనారోగ్యానికి పాల్పడుతున్నారో, మీ అందరికీ తెలిసిన విషయమే. ఆ పొల్యాప్సన్కు టాక్స్ వేసి, సంబంధిత పంచాయితీలకు కానీ, డిస్ట్రిక్ట్ హాండ్ క్వార్టర్స్కు కాని ఇచ్చి, వాళ్ళ ద్వారా పొల్యాప్సన్ బయ్య్య్ తీసుకోవలసిన బాధ్యత కూడా మైనింగ్ పాలసీలో తీసుకువస్తే బాగుంటుందని నా ఆలోచన. అలాగే పొల్యాప్సన్తోపాటు రిజర్వ్ ఫారెస్ట్ ఏరియా ప్రాచెక్షన్ కూడా చాలా ముఖ్యమైనది. అది కూడా నిర్లక్ష్యానికి గురవుతున్నది కాబట్టి దానిని కూడా కాపాడవలసిన అవసరం ఉన్నది. లోకల్ ఏరియా డెవలమెంట్ని కూడా మైనింగ్ మీద ఖచ్చితంగా చేయించవలసిన అవసరం ఉన్నది. ఇంత ఆదాయాలు వస్తున్నప్పుడు, ఆ ఊరికి సంబంధించి పారశాలలు ఏర్పాటు చేయడం, అనుష్టులు నిర్మించడం, ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వడం కాని చేయడం లేదు. అంతేకాక ఆ ఊళ్ళల్లో రోడ్సును కూడా వేయడం లేదు. ఎంత దొర్చాగ్య పరిస్థితి అంటే, రోడ్లు బాపుండక, కడవ జిల్లాలోనే 24 మంది చనిపోయే పరిస్థితి వచ్చింది. ఈ 440 KM from OMC to Nellore బోర్డర్ వరకు వెడితే, మన రాష్ట్రంలో 440 కి.మీ. పెడుతుంది. ఎంత రోడ్లు డామేజ్ అయినా తిరిగి పీటికోనమే తిరిగి రూ.3, 4,000 కోట్లు ఈ రోడ్లు మీద ఖర్చు పెట్టవలసి వస్తుంది. వీళ్ళ బెనిఫిల్ కోసం అనంతపురం జిల్లాలో ఒక రోడ్లు దగ్గర కొండ మిట్టు ఉంటే, లారీలు వెళ్లి పరిస్థితి లేదని వాళ్ళ కంప్టెంట్ చేస్తే, ఆ కొండను కొట్టి వాళ్ళ కోసం రాజ

మార్గం ఏర్పరచిన పరిస్థితికి ప్రభుత్వం రావడం సిగ్గు చేటని మాత్రం మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. నభలో పెద్దలు అందరూ ఉన్నారు కావున, ఇటువంటి దానిని తిరిగి జాతీయ సంపదను నేపణలైజ్ చేసి, తిరిగి పబ్లిక్ సెక్టార్లోకి తీసుకువస్తే, అది రైల్సేలు, ప్రోఫెసర్లు, విద్య మొదలైన సర్వీసులు ఏదైనా ఇవన్నీ చాలా అవసరం. అలాగే మైనింగ్ పాలస్ ని కూడా నేపణలైజ్ చేసుకుంటే, పబ్లిక్ సెక్టార్లోకి తీసుకుని వస్తే, ఎంతోమందికి ఉద్యోగావకాశాలు లభిస్తాయి. ఈ జాతీయ సంపదను సక్రమంగా ఉపయోగించుకుంటే, ప్రజా జీవన పరిణామాలు పూర్తి స్థాయిలో పెరుగుతాయని మీకు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఓఎసి మైనింగు తరువాత బయ్యారం. ఖమ్మం జిల్లాలోని బయ్యారంలో సెంట్రల్ గపర్సుమెంట్ అంధ్రప్రదేశ్ మైనింగ్ డెవలప్మెంట్ కార్బోరెఫన్స్కు ఆ మైనింగ్ని కెబాయించలేదనే మాట మీ అందరికి తెలిసిన విషయం. అయినప్పటికే కూడా 2009, ఫిబ్రవరి 24న రాష్ట్ర ప్రభుత్వం జీవో నెం.69ని పాస్ చేసి, ఏపిఎండిసికి ఈ బయ్యారం మైన్స్ని ఇవ్వడం జరిగింది. ఇచ్చిన తళ్ళామే రక్షణ స్టీల్స్, ఇది కూడా రాజకీయ నాయకులదే. ఈ రక్షణ స్టీల్స్ ఏపిఎండిసితో ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. అది గిరిజన ప్రాంతం. అక్కడ న్యాయంగా అయితే దానికి గిరిజనులు అష్టి చేసుకున్నారు.

మ. 1.30

గపర్సుమెంట్ జీవో 149 ద్వారా కొత్త పరిశ్రమల స్థాపనకు ఇచ్చిన జీవో. సుమారు 14 మంది అస్టయి చేశారు. 25 పైసల పడ్డితో రూ. 5 కోట్ల రూపాయలు అన్కండిపసల్గా ఇవ్వాలని ప్రభుత్వం ఈ జీవో ద్వారా చెబుతున్నది. అయినా కూడా, 14 మంది గిరిజనులు అస్టయి చేసిపుంటే కూడా ఈ రక్షణ స్టీల్స్కు ఇచ్చారు. వారికి ఇవ్వాలిన అవసరం ఏముంది? ఆ వెంటనే రక్షణ స్టీల్స్ వారు ఆమోద గ్రావ్ పారితో ట్రైల్ అయ్యారు. బయ్యారం మైన్స్ నుండి తీసుకుని వచ్చి జగ్గయ్యపేటలోని ఆమోద గ్రావ్ స్టీల్స్కు రోజూ సరఫరా చేస్తున్నారు. అక్కడ కూడా దుర్వానియోగం జరుగుతున్నది. క్యాపిటీవ్ ఇండస్ట్రీస్ పెడతామని చెప్పడం, తీసుకుని వచ్చి దీనిని ఇంకొకచేట అమ్మకోవడం తప్పిలే వేరే జరగడంలేదనే విషయం మీ దృష్టికి తెస్తున్నాను. చీమక్కర్త, గెలాక్సీ మైన్స్ గ్రాసైల్స్ మైన్స్ ప్రపంచవాట్టంగా ఎంతో ప్రభ్యాతి చెందిన మైన్స్, పశువుల క్లైటంల్యాండ్సును ఇక్కడ తీసుకున్నారు. ఇది తెలుగుదేశం కాలంలో కూడా చూస్తే గ్లోబల్ టెండర్లు పిలిచారు. ఇప్పుడూ జరిగాయి, అప్పుడూ జరిగాయి, కాదని అసడంలేదు. అయితే తెలుగుదేశం పీరియడ్లో రూ. 44,500 ఒక క్యాబిన్ మీటరుకు చార్జీచేసే ప్రభుత్వం అని కాదు, ఇంకొక ప్రభుత్వం అని కాదు, ఒక ప్రభుత్వం రూ. 44,500 క్యాబిన్ మీటరుకు చార్జీచేసిన తరువాత ఈరోజు వచ్చిన ప్రభుత్వం అదే మైన్స్ను నిండవెష్ట్ కంపెనీ రాఘవ రెడ్డిగారికి ఇస్తూ, రూ. 4,500 క్యాబిన్ మీటరుకు చార్జీచేశారు. దీనిపలన ఒక క్యాబిన్ మీటరుకు రూ. 40 వేలు ప్రభుత్వానికి లాస్ వస్తున్నది. ఈవిధంగా చరిత్రలో ఎక్కడా జరగలేదు. క్యాబిన్ మీటరుకు రూ. 40 వేలు దోచుకోమని రాఘవరెడ్డిగారికి లైసెన్సు ఇచ్చారు. ఆయను తెలుగుదేశం పీరియడ్లో భ్లాక్లిష్ట్లో పెట్టారు. అటువంటి వ్యక్తికి చీమక్కర్తలో 80 ఎకరాలు అనవసరంగా అన్యకొంతంగా, ఇతరులను టండరుకు రానివ్వకుండా వచ్చిన టండర్లను కూడా - నేను వేరే వ్యక్తులతో పోల్చడంలేదు. ఇది అన్యాయమనే మాట చెబుతున్నాను. ఇంకొకరెవరో చేశారనే పాయింట్ కాదు. వాళ్ల చేశారు, మేము చేస్తామనే డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేయడంలేదు. 40 వేల రూపాయలు ఒక క్యాబిన్ మీటరుకు పోయినపుడు ఎన్ని లక్షల క్యాబిన్ మీటర్లు పోయే పరిస్థితి ఉందో, ఎంత దుర్వానియోగం జరిగిందో ఒకసారి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను. వాళ్లకు “Process to refine and export” కోసం ఇచ్చారు. దీనికోసం కట్టింగ్ మిషన్స్, గ్యాంగ్సా యూనిట్లు ఎంతో అవసరం. అని లేవు. ఎవరన్నా

పోతే రాఘవరెడ్డిగారు ఏమంటారు ? ఎవరన్న మైనింగ్ చేస్తారా ? సబ్ లీజూకు ఇస్తాను, నాకు ఇంత ఇచ్చి చేసుకోండి అనే పరిస్థితి ఉంది . ఒకసారి అలోచన చేయాలి . మళ్ళీ ఎక్స్పోర్ట్ క్వాలిటీ తగ్గింది, ఉబ్బలు తగ్గుతున్నాయని గపర్చమెంట్ 40 శాతం సబ్ఫీచ్ ఇస్తారు. కొన్ని వేల కోట్ల రూ.లు దోషుకునే ప్రక్రియ కనిపిస్తోంది. బ్యాంక్ విషయం చూస్తే, వైజగ్గో ఎపిఎండిసి వాళ్ళ ఓపెన్ టెండర్లు పిలిచారు. జిందాల్ సౌత్ వెస్ట్ హోల్డింగ్స్ లిమిటెడ్ వారితో ఓపెన్ టెండర్లు లేకుండా 2005 లో ఒప్పందం కుదురుకున్నారు. ఓపెన్ టెండర్లు పిలిచి ఉంటే రాష్ట్రప్రభుత్వానికి గణసీయంగా లాభం జరిగి ఉండేది . ఏమి కండిపెన్ పెట్టుకున్నారో కాని, జిందాల్ వాళ్ళకు ఇచ్చారు, అలగే జిందాల్తో పాటు మూడు వేల మంది గిరిజనుల భూమి అక్కడ దుబాయి కంపనీ ఒకటుంది, అది అల్ఫ్రోమా అట. వాళ్ళ ఆల్ఫ్రోమా చేయడానికి వచ్చారో ఎందుకు వచ్చారో తెలియదు గానీ గిరిజనులకు చెందిన మూడు వేల ఎకరాలను వాళ్ళకు ఇష్వడం జరిగింది. పక్కనే ఉన్న విశాఖప్పుర్ పట్లిక్ సెక్టర్ ఎంటర్ప్రైజ్ లో ఎంతోమంది ఉద్యోగాలు చేసుకుంటుంటే, ఐన్ బిర్ వాళ్ళకు ఇష్వమంటే, ఇష్వలేదుగానీ, దుబాయి కంపనీకి, జిందాల్ కంపనీకి బలనంతంగా టెండర్లు లేకుండా ఇష్వల్సిన దుస్థితికి ఈ ప్రభుత్వ నిధానం ఎందుకు పోతుందో ఒకసారి పెద్దలంతా అలోచన చేయాలని మాత్రమే మనవి చేసుకుంటున్నాను. మొన్న సింగరేణి కాలరీస్ విషయం చూశాము. రోశయ్యగారు తొందరపడి ఖమ్మంజిల్లాకు సింగరేణి కాలరీస్ ను ఇష్వడం జరిగింది. ఆయనకుధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఇదికూడా అన్యాకాంతం, ప్రైవేట్జేప్స్ అయ్యే పరిస్థితి వచ్చింది. సుమారు 14, 15 వేల కోట్ల సంవత్సరానికి పోయే పరిస్థితి ఉంటే ఆయన అడ్డపడి సింగరేణి కాలరీస్ ను పట్లిక్ సెక్టరుకు అప్పగించినందుకు మరొకసారి ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఎంతోమంది కార్బూకులు అందులో పనిచేస్తున్నారు, ఎంతో పక్కందీగా రూపకల్పన జరిగినదానికి సంబంధించి తెలంగాణాలో అందరికీ తెలుసు. దీనికి మైన్ ఇష్వడంవలన ఇంకా అది అభివృద్ధి చెందుతుంది ఇంకా కొంతమందికి ఉద్యోగాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. మంచి పనికి తొందరపడ్డారు దానివలన మేలుచేశారు, అలస్యం చేసి ఇంటే టెండరుకు పోయేది అనేమాట తెలియజేస్తున్నాను . పెద్దలను కించపరచాలని కాదు. యాక్షన్లో తొందరపడి రాష్ట్రానికి మేలుచేశారని తెలియజేస్తున్నాను . ఇప్పు పెద్దలు దోషుకుంటుంటే, మాకెక్కడ దోషుకునేదానికి అవకాశం ఉండడో అనిచెప్పి చిన్న లెవెల్ నాయకులు, కార్బూకర్లు అడుగుతుంటే స్టోర్డ్ పాలసీ ఉంది. శాండ్ అనేది ప్రజలకు ఎన్నిరకాలుగా ఉపయోగపడుతుందనే విషయం మీ అందరికీ తెలుసు. శాండ్ పాలసీలో ఒక సిస్టం లేదు. ఏ గ్రామంలో చూచినా వంచాయితీ ప్రైసిడెంట్ ఆయనకు కెపాసిటీ ఉంటే చేసుకుంటున్నారు. ఎవరి బింస్ ఎక్కుడున్న గానీ, ఎవరు దౌర్జన్యం చేస్తే వారే దోషుకుంటున్నారు . ఒక పర్ఫుతి లేదు . ఒక లెవెల్ ఆఫ్ డిఫ్రైట్ ఆఫ్సర్స్, లేక రెవిస్యూ డివిజనల్ ఆఫ్సర్స్ ను పెట్టి చేస్తే తప్ప శాండ్ మిగలకుండా పోతుంది, భావితరాలకు శాండ్ అనేది ఒక వింత పస్తువుగా కనపడే పరిస్థితి రాపచుని తెలియజేస్తున్నాను. సిమెంట్ ప్లాక్టరీలకు లైమ్స్టోన్ రామెటీరియల్ ఇష్వాలనేది మంచి పర్ఫుతే . ఇండప్రైయల్ డెవలమెంట్కు రా మెటీరియల్ అవసరం . ఈరోజు కర్మనులు జిల్లాకు సంబంధించి క్వాశ్చర్ కూడా అడిగారు, ఎడ్డర్సుమెంట్ మోస్ కూడా ఇష్వడం జరిగింది. కర్మనులు జిల్లాలో 11,089 ఎకరాల భూమిని ఎందుకు కేటాయించవలసి వచ్చిందో ఒకసారి ఆలోచించండి . 462 ఎకరాలు పట్టాభూమి రైతులని . గపర్చమెంట్ది కాదు . వారికి కనీసం సమాచారం లేదు యాక్ట్లో లూప్స్ హోల్స్ ఉండవచ్చు . వారితో మాటల్డాడి బహ్యంచుకోవలసిన అవసరం ఉంది . అది చేయకుండా పూర్తిస్థాయిలో ఇచ్చారు . 2004 లో మైనింగ్ కోసం విజయలక్ష్మీ ఇండప్రైస్ పెట్టడం జరిగింది . 2005 లో రిజిస్ట్రేషన్ అయింది .

(సర్వశ్రీ పాటూరి సుధాకర రెడ్డి తదితరుల నుండి అభ్యంతరం)

This debate relates to mining policy of the Government with special reference to Bayyaram and Obulapuram Mining Corporation Limited. బయ్యారం, ఓబులపురం గురించి మాట్లాడాలి కానీ విగతాని మాట్లాడకూడదని లేదు.

MR. CHAIRMAN: Please take your seat. It is for the Government to respond.

శ్రీ ముండ్ల వెంకట శివారెడ్డి : అని జరుగుతున్నాయి . ఈ రోజు జరిగిన పరిస్థితులు కూడా తెలియజేయాల్సిన బాధ్యత ఉంది కాబట్టి చెబుతున్నాను . ఇది 2005 లో రిజిస్టర్డుయింది . 2004 లో మైనింగ్ లీజుకు ఇచ్చిన తరువాత 2008 వరకు కనీసం దరిదాపులలోకి వెళ్లలేని పరిస్థితి ఉండేది . వాళ్ల ఫాం చేసి 1996 లో రిజిస్టర్ ఆఫ్ ఇండిషన్ దగ్గర దీనిని రిజిస్టర్ చేశారు . గవర్న్మెంట్ 2004 లో వచ్చిన తరువాత మాత్రమే దీనిని 2005 లో రిజిస్టర్ చేసుకోవడం జరిగింది . ఇప్పుడు కూడా పెన్నా ఇండిష్ అనే మరొక సంస్థతో టై అప్ చేసుకున్నామని చెబుతున్నారు . అక్కడ సుమారు 462 మంది పట్టాభాములున్న రైతులకు పూర్తిస్థాయిలో అన్యాయం జరుగుతున్నది . వాళ్ల కనీసం బ్యాంకులకు వెళ్లి లోను పెట్టుకుండామని అనుకుంటే, మీ భాములు మీని కావు, వేరేవారికి రిజిస్టర్ కాబడి పున్నాయని రైతులను వాపసు పంపారు . ఒరిజినల్ డాక్యుమెంట్ లేను, వ్యవసాయం చేసుకోడానికి గవర్న్మెంట్ ఏమన్నా రాయితీలు ఇస్తే అనికూడా పాందలేని పరిస్థితి ఉంది . నీరందరి భాములు అన్యాకాంతమైన పరిస్థితిపై ఇచ్చితంగా హాన్కమిటీ వేయాలి . చీమకుర్చిపైన గానీ, దీనిపైన గానీ హాన్కమిటీ ఇచ్చితంగా వేస్తే తప్ప న్యాయం జరుగదు. కొన్ని లక్షల కోట్ల రూపాయలు దుర్మియోగం జరుగుతున్నది . ఓఎస్ పైన సుట్రీంకోర్స్ డెసిపన్ ఉంది, చీమకుర్చిపైన కూడా తప్పకుండా ఆలోచించండి . లీజు మహారాజులను కూడా ఇప్పుడు కనుక ఆపకపోతే ప్రివెస్టన్ ఈజ్ బెట్టర్ డ్యూక్ క్రూర్ అని ఇప్పుడు ఆపకపోతే తరువాత అన్యాయమపుతుంది . మైనింగ్ పాలసీ పలన రిసోర్స్ మొబిలైజేషన్ చేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు ఆలోచిస్తున్నారు . మన రాష్ట్రంలో ఇది ప్రస్తుతం బడ్జెట్ మొబిలైజేషన్కు చాలా అవసరం. ఈ మొబిలైజేషన్ రూ. 10 వేల కోట్లు రూ. 12 వేల కోట్లు కాకుండా దీనిమీద కూడా ఆలోచన పెట్టి చేయాలని మంత్రివర్యులంతా ఉన్నారు . సంతోషం, కానీ ఈ ఇన్కం జనరేలింగ్ స్నీములు చేసే ముందర ఏ పాలసీ పెడితే బాగుంటుందనే దానిపై కొన్ని సజీవ్స్ ఇప్పారలచుకున్నాను . లీజు ప్రాంతాలలో సరిహద్దులు సరిగొ గుర్తించాలి . మార్కెంగ్ సిమెంట్ పిల్లల్స్ ఇప్పకపోతే ఎవరి మైనింగ్ ఎవరు దోచుకుంటున్నారో, ఏ రాష్ట్రం నుండి ఎవరు లీసుకుంటున్నారో తెలియని పరిస్థితి ఉంది. మైనింగ్ ఉమ్మడి సరిహద్దు, గనుల విధానాన్ని సమీక్షించుకోవలసిన అవసరం ఉంది. ఉమ్మడిపాలసీ చాలా సమస్యాత్మకంగా ఉంది కాబట్టి పరిశీలించాలి . అత్కమ తరలింపులు జరిగేపుడు రాయిష్ ఇన్స్పెక్టర్లు తనిఖీలు జరపడంలేదు, వారికి పవర్ ఇవ్వాలి . గనుల శాఖ ఇచ్చి పరిశీల్చు కూడా తప్పకుండా చేయడంలేదు . ఒక పరిశీల్చ మీద నాలుగుసార్లు బండ్లు పోతున్నాయి . ఒక ఇండిష్ పేరుమీద మరొక ఇండిష్ దోచుకునే పరిస్థితి వస్తుంది . ఈ మైనింగ్ పాలసీ క్రింద దైరెక్టరు గానీ, ఎండి గానీ ప్రమోటి క్రింద వచ్చినప్పక్కలు ఉన్నారు . ఇస్ని వేల కోట్లు ఆదాయం వచ్చే సంస్థలలో కేడర్ బేస్ ఐఎస్, ఐఎస్ అధికారులను పెట్టే అవకాశం ఎందుకు లేదు అనేది ఆలోచించాలి. క్యాడర్ బేస్ ఆఫీసర్స్ వచ్చినపుడు అవినీతిని అరికట్టేదానికి అవకాశం ఉంటుంది. క్రింద లెవెల్లో దోచుకోకుండా

విధివిధానాలకు రూపకల్పన చేసినవాళ్లం అపుతామని తెలియజేసుకుంటూ, నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ ముగిస్తున్నాను.

మ.1.40

శ్రీ కన్నా లజ్జ్మినారాయణ : సర్, వారు బ్రాహ్మణి స్టీల్స్ గురించి చెప్పారు కాబట్టి నేను ఒక విషయం చెప్పడంచుకున్నాను. బ్రాహ్మణి స్టీల్స్ అంశం ప్రస్తావనకు వచ్చినపుడు అసంఖ్యలో కూడా నేను ఆస్టర్ చేసాను. దానికి సంబంధించి ఒక్క మాట చెప్పాలని నా ఆలోచన. బ్రాహ్మణి స్టీల్స్ ను వారి మైన్స్ కు దగ్గరగా పెట్టుకోవాలని ఆ ఇండప్రైయలిస్టులు చేసిన ఆలోచన. కావచ్చు. ఇప్పుడు తెలుగుదేశం వారు ఎవరో ఒకరిని టార్డెట్ చేసి మాట్లాడినట్లుగానే మాట్లాడాలంటే నేను వంద చెబుతాను. నేను కనుక అట్లా మాట్లాడితే ఇప్పుడు మాట్లాడినాయన హాజర్లో లేకుండా పెళ్లిపోయే పరిస్థితి వస్తుంది. అది కాదు.

బ్రాహ్మణి స్టీల్స్ ను అనంతపురం జిల్లాలోనే పెట్టాలని ఆయన ఆలోచన. అట్లా పెడితే, ఆయన మైన్స్ కు 50 కిలోమీటర్ల దూరం వుంటుంది. కానీ వెనుకబడిన కడవ జిల్లాకు ఆ పరిశ్రమను తీసుకురావాలనే ఉండ్రేశ్వరంతో దివంగత ముఖ్యమంత్రి డా. వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి గారు అతనిని ఆ ఇండప్రై కడవ జిల్లాలో ఏర్పాటు చేసేందుకు కన్విన్స్ చేయడం జరిగింది. నాకు తెలిసినంత పరకూ, నేను స్టూడీ చేసిన రెవ్యూ చేసిన మేరకు ఏ ఇండప్రైయలిస్టూ కూడా అంత రిస్కు తీసుకుని పరిస్థితి లేదు. ఎందుకంటే, ఒక మెట్రిక్ టన్ను స్టీలు తయారు చేయాలంటే, 1.6 మె.ట. రామెటీరియల్ అతను ట్రాన్స్పోర్టు చేసుకోవాలి.

అందువల్ల అది భర్యుతో కూడుకుస్తది. 50 కి.మీ. దూరంలో పెట్టాలనుకున్న పరిశ్రమను, డా. వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి గారి మీద వున్న గౌరవంతో, all the way he has come from 350 k.ms. distance to establish the unit. రూ.4700 కోట్ల పెట్టుబడి పెట్టి, 1.10 లక్షల మందికి ఎంప్లాయ్మెంట్ కల్పించే పరిశ్రమను అక్కడ స్థాపించేందుకు నిర్ణయించడం జరిగింది. సర్, మనకందరికి తెలుసు. విశాఖ స్టీల్స్ గురించి 27 మంది ప్రాణాలు కోల్పోవడం జరిగింది. “విశాఖ ఉక్కు, ఆంధ్రల హక్కు” అని బాగా యాజిటీట్ చేయడం జరిగింది, నేను ఆ రోజులలో ఎన్నిసియుస లో యాక్సివ్‌గా పార్ట్‌సిపేట్ చేసాను. డా. వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి గారి మీద వున్న గౌరవం తేనే ఆయన 350 కిమీ దూరం ట్రాన్స్పోర్టు భర్యును భరించేందుకు సిద్ధపడ్డాడు. వెనుకబడిన కడవ జిల్లాలో పరిశ్రమను పెట్టేందుకు ముందుకు వచ్చాడు.

ఇప్పుడు అతను ఇచ్చిన క్యాప్ివ్ మైన్స్ 80 మెట్రిక్ టన్నులు మాత్రమే. అయితే అతను ఫాక్టరీని సడపాలంటే, 800 మెట్రిక్ టన్నుల రామెటీరియల్ తీసుకురావాలి. కానీ అతను డా. వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి గారి మీద గౌరవంతో వెనుకబడ్డ, ఫాక్టర్ జిల్లాగా పేరున్న కడవ జిల్లాలో ఫాక్టరీని పెట్టేందుకు ముందుకు వస్తూంటే, లక్షలాది మందికి ఉద్యోగాలు కల్పించే అవకాశాలను సైంధవుడిలాగ అడ్డుపడి, ఆ ఇండప్రైని ఆపడానికి చేసే ప్రయత్నం చాలా దుర్మార్గం .

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

I am concerned for the industries only. వెనుకబడిన కడవ జిల్లాలో 1.10 లక్షల మంది నిరుద్యోగులకు ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించే ఫాక్టరీని స్థాపిస్తామంటే, ఈ రకంగా ఒక వ్యక్తిని టార్డెట్ చేసి, అతను పారిపోయేటట్లు చేయడం చాలా దారుణం, ...

(తిరిగి అంతరాయం)

ఆయన చీమక్కర్తి మైన్ గురించి చెప్పారు. చీమక్కర్తి మైన్నను 1997లో చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా పున్సుపుడు ఎన్విండిసి తీసుకుంటే, మళ్ళీ దానిని ప్రైవెట్‌జెచేసారు.

(తిరిగి అంతరాయం)

ఎన్న కోట్ల రూపాయలు లంచం తీసుకోకపోతే ఆయన ప్రైవెట్‌జెచేసారో చెప్పమనండి. ఎన్విండిసికి ఇచ్చిన మైన్నను ఎన్న కోట్ల రూపాయలు లంచం తీసుకోకపోతే దానిని ప్రైవెట్‌జెచేసారో చెప్పమనండి.

(తెలుగుదేశం సభ్యుల నుంచి తిరిగి అంతరాయం)

డోటేకే నోటికి ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటల్లడ కూడదు. మైన్ గురించి చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేసిన దుర్మార్గాల గురించి మాటల్లడినట్లయితే వారు హాజ్ లోంచి పారిపోవాలి.

(తిరిగి అంతరాయం)

నేను మైనింగ్ పాలసీ గురించి మాటల్డడడం లేదు. చీమక్కర్తి మైన్నను ఎన్విండిసి నుంచి తీసుకుని ఎందుకు ప్రైవెట్‌జెచేసారు చంద్రబాబు నాయుడు గారు ? ఒక వెనుకబడిన ప్రాంతం అభివృద్ధి చెందుతూ పుంటే, ఆ ప్రాంతంలో పున్న నిరుద్యోగులైన యువకులకు ఉద్యోగ అవకాశాలు వస్తూ పుంటే, ఆ ఇండప్రైయలిస్టును ఈ రకంగా హర్షణ్ చేసి, పారిపోయేటట్లు చేసి, ఆ ప్రాంత ప్రజలకు మీరు ద్రోహం చేస్తున్నారు.

(తిరిగి అంతరాయం)

నేను కడవ జిల్లా వారిని అడుగుతున్నాను. వెనుకబడిన కడవ జిల్లా అభివృద్ధికి మీరు ఉద్యమాలు చేయాలి. అట్లా కాకుండా మీరు చెపుతున్న అభూత కల్పనలు, చెప్పి అబద్ధాల వల్ల ఈ రాష్ట్రానికి, మరీ ముఖ్యంగా కడవ జిల్లాకు ఒక్క పరిశ్రమ కూడా రాకుండా చేయడం దురదృష్టకరం, వాలా దుర్మార్గం .

(తెలుగుదేశం సభ్యులచే అంతరాయం)

శ్రీ పువ్వాడ నాగేశ్వర రావు : సర్, మైనింగ్ పాలసీ మీద నోటీసు ఇచ్చింది మేము. చాలా రోజుల నుంచి పెండింగులో పుండి ఈ రోజు చర్చకు వచ్చింది. మీ విజ్ఞతను క్వశ్వన్ చేసే వారం కాదు. కన్నా లక్ష్మీనారాయణ గారు ఇంటర్వియర్ కాదలచుకుని, ఆయన ఇంటర్వియర్ అయినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. But the way the discussion is going on, I totally take objection to it. I do not want to accept this. మీ ద్వారా నేను మనవి చేయడలచుకున్నాను. వారు పర్మిషన్ తిసుకుని ఇంటర్వియర్ అయితే, మీరు పర్మిషన్ ఇచ్చిన తరువాత, I do not question this. జరిగిన డిస్కషన్‌కు, పరిశ్రమకు సంబంధం లేదు. ఆ రకమైన యాస్టర్సిపస్సు ను ఎవరూ చేయలేదు.

(లైజర్ బెంచెన్ నుంచి అంతరాయం)

అయినా, ఇంతకు ముందయితే ఇక్కడ ఇంత గట్టిగా డిస్క్యూన్ చేసే వారం కాదు. ఈ సరన్ బీర్లో పెనుకబడ్డ వారు ఇంతకు ముందు ఎవరూ బాగు పడలేదు. నాకు తెలిసినంత వరకు బయ్యారం గురించి ఓబుళాపురం గురించి పెట్టాలంటే ఇది కూడా పెట్టాలని చెప్పాము.

నాకు బయ్యారం గురించి తెలుసు, ఏదో రాళ్లు బరువుగా పున్నాయి, తీసుకెళదాము అనుకుంటే, తీసుకున్న వాళ్లు తమ ఆస్తులను అమ్ముకున్నారు. మేము చూడడానికి వెళితే ఆ గుట్ట మీద ఆయన కట్టిన గ్లాస్ హాజ్ కనిపించింది. 30 సంవత్సరాల క్రితం అది. Now, the iron ore has become gold. ఎక్కడ ఫొషరీ పెట్టారండీ ?

శ్రీ కన్నా లక్ష్మీనారాయణ : అధ్యక్ష, ఇప్పుడు గ్లాస్ ఎక్స్‌ప్లాటేషన్స్ రిలయ్స్ కు ఇచ్చారు. ఆ రోజున కూడా ఒన్స్‌జిసి ప్రభుత్వారంగ సంస్ కాబట్టి ఇచ్చి పుండవచ్చును కదా. ఆ రోజున కూడా గ్లాస్ కు డిమాండ్ పుంది. ఇప్పుడు సరన్ బీర్లు అద్వితి బాగుండి కొద్దోగొప్పి మార్కెట్ వచ్చింది కాబట్టి ఇంత డిస్క్యూన్ జరుగుతోంది. ఒకప్పుడు ఓబుళాపురం మైన్స్ ను చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఇచ్చిందే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఇచ్చింది కాదు. రూ.10000 కోట్ల ప్రాజక్టును రిలయ్స్ వారికి ఇచ్చాము. పెనుకు తీసుకుంటామా ? జాతీయ సంపద కదా! డా. వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి గారు వచ్చిన తరువాత చిడ్సు పెడితే, 5 చిడ్సు వచ్చాయి. ఆ రోజున మేము ఒన్స్‌జిసికి ఇచ్చి పుండవచ్చు కదా! ఈ రోజున జాతీయ సంపద కదా అని పెనుకు తీసుకుంటామా ?

(తెలుగుదేశ సభ్యుల నుంచి తీవ్ర అంతరాయం)

MR. CHAIRMAN: We will continue the discussion tomorrow. Now, the House is adjourned to meet at 10.00 a.m., tomorrow.

(Then the House adjourned at 1.49 p.m., to meet again at 10.00 a.m., on Friday the 26th March, 2010)